

№ 350

ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ

Η «μεταλλική πανώλη»

Τα έργα τέχνης υπόκεινται όπως και οι άνθρωποι σε αναριθμήτες ασθένειες, που τα φθείρουν σιγά-σιγά και τα οδηγούν αναπόφευκτα στην καταστροφή και στο θάνατο.

Από μια ενδιαφέρουσα έκθεση του διεθνούς του περιφημού μουσείου του Κλουβύ μαθαίνουμε, μάλιστα, πως έκτος από τις «ατομικές» ασθένειες των έργων τέχνης, υπάρχουν και αληθινές επιδημίες που απλώνονται με καταπληκτική ταχύτητα μέσα στα διάφορα μουσεία, τα παλάα ανάκτορα, τις βιβλιοθήκες κτλ.

Όπως είναι φυσικό, τις μεγαλύτερες καταστροφές υφίστανται τα έργα τέχνης που είναι καμωμένα από έλαιο, όπως συμβαίνει με τα ξύλινα αγάλματα του Μεσαίωνα τα οποία έπιπλα της 'Αναγεννήσεως ή τις περιφημες «μπουζέρνι» της εποχής των Λουδοβίκων.

Ο δόκτωρ Πινούα, του 'Ινστιτούτου Παστέρ, που έκανε ειδικές μελέτες γύρω από το ζήτημα αυτό, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η καταστροφή των ξυλινών έργων τέχνης οφείλεται σ' έναν μύκητα, που εξοπλίζεται με καταπληκτική ταχύτητα, όπως συμβαίνει, άλλωστε, με όλους τους μικροσκοπικούς οργανισμούς αυτού του είδους.

Η δράση αυτού του μύκητος γίνεται ύπουλα στο έσωτερικό του έργου, που η επιφάνειά του δεν παρουσιάζει καμιά αλλοίωση. Και, εσφινικά, το έπιπλο ή το ανάκτορο καταρρέει ολόκληρο μια μέρα, γιατί, στην πραγματικότητα, έχει μεταβληθεί σε ένα σωρό σκόνης και δεν μπορεί να διατηρήσει την εξωτερική μορφή του, που προκαλούσε το ενδιαφέρον και την αγάπη μας.

Ένας παρόμοιος μύκητας αναπτύσσεται επίσης στα πολυτελή δωμάτια των παληών βιβλίων και κονιορτοποιεί τα δέματα από τα οποία είναι καμωμένα. Από την καταστροφή αυτή δεν ζεφεύονται ούτε τα περίφημα τζαμιά των γοτθικών μνηστροπέλων, που «ροκανίζουνται» από ένα μύκητα της κατηγορίας των κρυπτογμών.

Έκεί, όμως, που οι ασθένειες κάνουν θραύσι είναι τα έργα τέχνης που είναι καμωμένα από μέταλλο. Ο καθηγητής Κοέν περιέγραφε ένα είδος («μεταλλικής πανώλης»), που μεταδίδεται με μόνη την έπαφή και που παρατηρείται συχνότερα στα αντικείμενα που είναι καμωμένα από κασίτερο.

Την «πανώλη» αυτή, ο καθηγητής Κοέν την αποδίδει σε μια μεταβολή της μοριακής συστάσεως του μετάλλου. Με την πάροδο του χρόνου, ο λευκός κασίτερος μετασχηματίζεται σε φαιο κασίτερο και η μεταβολή αυτή αυξάνει το ειδικόν βάρος του κατά το έν τεταρτόν, αποτέλεσμα αυτής της αύξησεως είναι ότι τα μέρη του κασίτερου χάνουν σιγά-σιγά τη συνοχή τους, οι δεσμοί μεταξύ τους γίνονται ολοένα και ασθενέστεροι, ως που το μέταλλο μεταβάλλεται τελειωτικά σε ένα σωρό σκόνης.

Δεν είναι μικρότερες οι καταστροφές που παρατηρούνται στα είδη από μολύβδο.

Ο δόκτωρ Μπινιόν, καθηγητής του Γαλλικού Κολλεγιού, έπειτα από μακρές μελέτες στο μουσείο του Κλουβύ, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι ασθένειες που μολύβδους οφείλονται στην παρουσία μιας στο μέταλλο ξένων ουσιών, ιδίως κλωριούχων, που διευκολύνουν την ταυτόχρονη επίδραση σ' αυτού του οξυγόνου, του ανθρακικού οξέος και της υγρασίας που υπάρχουν στην ατμόσφαιρα.

Σ' ένα φλωρεντινό μέταλλο του 15ου αιώνα, που παριστά τον 'Αλφόνσο της 'Αραγωνίας, διακρίνεται πολύ καθαρά, πίσω από το κεφάλι, μια μικρή σκιά της ασθένειας, που ο δόκτωρ Μπινιόν την αποκαλεί «μικρή γάγγραινα» του μολύβδου.

Πρόκειται για μια αληθινή μάστιγα, που κάνει κάθε χρόνο, τεράστιες καταστροφές στα μουσεία όλου του κόσμου. Μετάλλια, σφραγίδες, «πανταχόθεν» εσφινικά, που διαφύονται από μολύβδο άρμα λάμψι που δεν την ελκίζουν και να παίρνουν αυτή είναι καταδικασμένα. Γιατί το κακό προχωρεί με αλματώδη ταχύτητα και σε λίγο θα έχουν σωτηρία από τον πόλεμο και να έπιπουν πάλι, με μικρό τέλος τους και γι' αυτό τα έχουν κλειμένα μέσα σε προθήκες στα μουσεία, για να τα προσφύξουν δράσεις.

Τελευταία, βάφουν τα από μολύβδο αντικείμενα κομπορίτις. Η βροχή αυτή επιβραδύνει την πρόοδο της ασθένειας αλλά δεν καταρρέει την πρόοδο μακρύνει ολόκληρα. Γιατί ο θάνατος καιροφυλακτεί άδυσωπτος τα έργα τέχνης και καμιά δύναμις δεν μπορεί να τα γλυτώσει από τα χέρια του.

Ο ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΠΡΙΓΚΗΠΑΣ

Ιστορικό διήγημα

Γυρίζοντας σπίτι του ένας αγαθός άσος της Νυρεμβέργης αντίκρισε έξωφρα μπροστά του ένα παιδάκι που έσπρε με δυσκολία τα βήματά του. Το αγόρι αυτό φαινόταν δεκαπέντε χρόνων και ήταν χλωμό και συμπαθητικό με ξανθά μακριά μαλλιά. Ο άσος το λυπήθηκε έτσι αδύνατο και το πήρε μαζί του. Το παιδί έγραφε σ' ένα χαρτί: «Νομιά του: Γασπάρ Χάουζε. Είπε επίσης ότι ζούσε σ' ένα δωμάτιο κατάκλειστο. Ένας μαύρος του πήγαινε ψωμί και νερό για να τρέφεται.

Μια νύχτα ο μαύρος ξύπνησε τον Γασπάρ, τον έβγαλε και βγήκε έξω μαζί του. Μάλιστα έφτασαν στη Νυρεμβέργη ο μαύρος τον εγκατέλειψε. Αυτά θυμόταν ο Γασπάρ.

Ο δήμαρχος της πόλεως τύπωνε σε πολλά αντίκτα την ιστορία του Γασπάρ και τα έστειλε σε διάφορα μέρη του κόσμου. Τον κάκου όμως. Σε κανέναν δεν ήταν γνωστό το όνομα του μικρού.

Φαίνεται όμως πως κάποιος θα ήξερε το μυστήριο του παιδιού, γιατί ύστερ από λίγες μέρες βρήκαν τον Γασπάρ λιποθυμισμόν και νεμάντο αίματα στο ύπνο του γιαννού Ντωμέρ.

Μόλις συνήλθε ο μικρός, φώναζε τρομαγμένος:

— Ο μαύρος άνθρωπος ήρθε να με σκοτώσει, με χτύπησε μ' ένα μαχαίρι κι έφυγε άδυσος.

Ευτυχώς ο μαύρος δεν είχε πληγώσει βαρύνει τον Γασπάρ και σε λίγες μέρες το παιδί ήταν καλά. Τον ίδιο καιρό έφτασε στη Νυρεμβέργη και κάποιος πλούσιος Άγγλος λόρδος Στάινχορ όνομαζόμενος, ο οποίος προσεφέρθη να προστατεύσει το Γασπάρ από κάθε κίνδυνο.

Άλλοι όμως όμως, ο Στάινχορ αυτός ήταν ένας από τους δωγίτες του μικρού.

Ο Στάινχορ, για περισσότερη δόξαν ασφάλεια, έστειλε τον Γασπάρ να μείνει στη μικρή πόλη του Άνσπαχ, κοντά στη Νυρεμβέργη. Κι' ο μικρός, που δεν ήξερε την ατμόσφαιρα, καταδικάστηκε, έμεινε εκεί δυο χρόνια ολόκληρα, ζώντας μια ζωή ήσυχη και μονότονη.

Άλλα καθώς περνούσε μια μέρα μέσα στο πάρκο μ' ένα φύλακα του, μια γυναίκα πρόβαλε απ' τους θάμνους και φώναζε:

— Ναι... Είπε αυτός...

Ο φύλακας τράβηξε άδυσος μακριά τον Γασπάρ κι' η γυναίκα έπεσε λιπόθυμη κατά γης.

Ποιά ήταν αυτή η γυναίκα; ρώτησε κατόπιν ο Γασπάρ τον φύλακα του.

Είπε μια τρελή, απάντησε εκείνος, που όποιον δη φωνάζει: «Είπε αυτός!...»

Έπειτα από πέντε χρόνια ενώ ο Γασπάρ περνούσε μόνος το πάρκο, ένας άγνωστος τον πλησίασε και του έπτε:

— Ακούουθρέ με στην όκηρ του πάρκου. Θέλω να σου μιλήσω και να σοι πω ποιοί είναι οι γονείς σου.

Ο Γασπάρ ακούουθρε με κάποιο φόβο τον άγνωστο, ο οποίος έβγαλε από την τσέπη του ένα πορτοφόλι και το έβριξε κάτω, λέγοντας:

— Πάρε αυτό το πορτοφόλι. Το μυστικό που σ' ενδιαφέρει βρίσκεται μέσα σ' αυτό.

Ο Γασπάρ έσκυψε να το πάρει. Τότε ο άγνωστος τον χτύπησε μ' ένα μαχαίρι στα νεφρά και ο άτυχος Γασπάρ σωριασθηκε κάτω άναίσθητος. Όταν έτρεξαν να τον σηκώσουν ο μικρός ξεψύχησε, ενώ ο δολοφόνος βρισκόταν μακριά.

Το πορτοφόλι που βρέθηκε δεν είχε τίποτε μέσα.

Στο μέρος που δολοφονήθηκε ο Γασπάρ, ύψωσαν μια πέτρινη στήλη, στην οποία χαραξάν τα λόγια:

«Εδώ ένας άγνωστος σκοτώθηκε από έναν άγνωστο...»

Ο πέπλος του μυστηρίου σήμερα έχει ανασηκωθεί. Η πρώτη σύζυγος του Μ. Ναπολέοντος, η αυτοκράτειρα 'Ιωσηφίνα, είχε κάποιαν Στεφανία ανεψιά, τόσο χαριτωμένη κι' όμορφη όσο και καλή. Ο Ναπολέων συνεφώνησε να την παντρεύει με τον διάδοχο του δουκάτου της Βαβής, πρίγκηπα Κάρολο. Η μητέρα όμως του πρίγκηπα δεν θέλησε να δώσει το γιού της σε μια μακρινή συγγενή του Ναπολέοντος, τον οποίο θεωρούσε ως τυχερόν τυχερόν. Τότε ο Ναπολέων υιοθέτησε τη Στεφανία και κατόπιν αυτός η μητέρα του πρίγκηπα

έδωσε τη συγκατάθεσή της. Ο πατέρας του πρίγκηπα είχε πεθάνει. Ζούσε μονάχα ο παππούς του. Μόλις θα πέθανε ο γέρος αυτός δούζ, από τον διαδεχόταν ο Κάρολος.

Τρεις μέρες μετά την υιοθέτηση έγιναν οι γάμοι της Στεφανίας. Δυο μήνες ύστερ από το γάμο τους ο Κάρολος έφερε τη Στεφανία στο παλάτι του δούκα της Βαβής.

Η Στεφανία ύστερ από καιρό κατέλασε ότι ο άνδρας της ήταν επιπόλαιος κι' άπιστος. Έκτος δέ αυτού η Στεφανία, όταν οι κοριές της Αυλής υποκλινόνταν μπροστά της έβλεπε να την κυττάζουν με άπειρο μίσος. Μάλιστα άγριες επίσης της έριχνε και η κόμισσα ντε Χοχενπερ, η δεύτερη γυναίκα του γέρου δούκα της Βαβής. Η κόμισσα αυτή υπήρξε φιλενάδα άρκετον καιρό του δούκα, ώπου τέλος τον έπεισε να την παντρευτεί και ν' αναγνωρίσει επίσημα τους τρεις γιους που απέκτησε μαζί της. Επίσης του ζήτησε να όρση γάμο διδόχο του θρόνου έναν από τους τρεις, αλλά δεν τα κατάφερε. Το μίσος της λοιπόν έναντιον του Κάρολου ήταν μεγάλο. Σκέφθηκε λοιπόν, μη μπορώντας να του κάνει άλλο κακό να τον χωρίσει από τη Στεφανία πριν κάνουν παιδιά.

Άρχισε λοιπόν να διαδύλλει στον Κάρολο τη Στεφανία με τόσο τέχνη, ώστε εκείνος πότες οτίς συκοφαντίες της και εγκατέλειψε τη γυναίκα του. Όταν το έμαθε αυτό ο Μ. Ναπολέων ζήτησε από τον γηραιό δούκα να του στείλει πίσω την κόρη του άμείως. Ο δούκας οφείθηκε τότε μάλιστα ο Ναπολέων καταργήσει το δουκάτο της Βαβής μέσα σε μια στιγμή, και συμβούλεψε τον έγγονό του να συμφιλιωθεί με τη Στεφανία. Πραγματικά ο Κάρολος πήρε πάλι τη γυναίκα του κι' άφροσώθηκε σ' αυτήν, ενώ η κόμισσα λυσσοέσε απ' το κακό της.

Ύστερ από καιρό ο δούζ πέθανε και την διαδέχθηκε ο Κάρολος. Τότε η Στεφανία έγινε δούκισσα της Βαβής και σε μερικούς μήνες απόκτησε κι' ένα χαριτωμένο ξανθό αγοράκι. Μετά δεκαπέντε ημέρες μια συνένοχος της κομίσσε αποκοίμισε με ναρκωτικά τις παραμάνες. Μπήκε τότε η ίδια η κόμισσα μέσα και πήρε το μωρό αφήνοντας στην κούνια του ένα ετοιμοθάνατο αγοράκι μιας χαρικής, που την είχε πληρώσει άδρα. Με το μωρό στην άγκαλιά γύρισε στο μέγαρό της, όπου την περίμενε ένας έμπιστος της μαύρος, στον οποίο παρέδωσε το βρέφος κι' ο οποίος το πήρε κι' έφυγε.

Το παιδί της χαρικής πέθανε χωρίς να καταλάβει ο Κάρολος και η Στεφανία ότι δεν ήταν το δικό τους λίγον καιρό κατόπιν πέθανε κι' ο Κάρολος εσφινικά από δηλητηρίαση. Έτσι ανέθηκε στο θρόνο ο πρώτος γιός της κομίσσε Χοχενπερ. Στο μεταξύ ο Ναπολέων έλυσε εξόριστος στην 'Αγία 'Ελένη κι' η Στεφανία έφυγε από τη Βαβή για την 'Ιταλία.

Ο μαύρος φύλαγ άγνωστος τον μικρόν πρίγκηπα. Κατά διαταγήν τέλος της απαίσιας κομίσσε τον εγκατέλειψε στους δρόμους για να πεθάνει από εξάντληση. Ήξεραν πως το παιδί δεν μπορούσε να μιλήσει. Μόνο ο μαύρος του είχε μάθει να γράφει ένα ψεύτικο όνομα αντί του πραγματικού του.

Η κόμισσα όταν έμαθε από τις διαδόσεις για το μικρό έστειλε τον Στάινχορ να πάρει τάχα από την προστασία του το παιδί για να το δολοφονήσει άργότερα χωρίς να υποψιασθή κανείς τίποτε.

Ποιά ήταν όμως η γυναίκα που αναγνώρισε στο πάρκο τον τραγικό πρίγκηπα;

Φαίνεται πως ήταν η Στεφανία. Είχε μάθει φαίνεται πως το παιδί της που το θεωρούσε νεκρό ζούσε. Στην αρχή δεν θέλησε να το πιστέψει. Έφυγε λοιπόν κρυφά για το Άνσπαχ, κρύφτηκε στο πάρκο και με άγνοια περίμενε τον Γασπάρ. Μόλις τον αντίκρισε τον αναγνώρισε. «Εμοιαζε τόσο με τον πατέρα του!... Δεν μπόρεσε όμως να κρατήσει και φώναζε:

— Αυτός είμαι!...

Κι' έπεσε λιπόθυμη. Άλλοι όμως! Η φωνή της αυτή έγινε αίτια να σκοτώσουν μια άρα γρηγορότερα τον πρίγκηπα. Κι' η Στεφανία θρηνοέσε σ' όλη της τη ζωή το αγαπημένο της παιδί που επί χρόνια άγνοούσε την ύπαρξ του!...

ΖΑΝ ΡΑΜΩ

ΕΤΟΣ Η' ΑΘΗΝΑΙ, 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 350

Ο θεαυρός

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΣΦΩΡΣΙΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΑΝΤΑΡΟΖΑ 5 • ΤΗΛΕΦ. 29.967 • ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧ. 70

ΚΟΖΕΡΙ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η καρδιά της μάννας

Μια κυρία, άναγνώστρια του «Θησαυρού», ηλικίας εξήντα τριών ετών, όπως γράφει η ίδια, μητέρα και γιαγιά, έχει μια άπορία που θα τη βρήτε περιεργη κι' έσείς, όταν την πληροφορηθήτε. Δυο επιστολές θέτει η άγνωστη κυρία όπ' όψει μας και θέλει την κρίσιμας απάνω σ' αυτές.

Από μητέρες προέρχονται και οι δυο. Τόσο διαφορετικές όμως η μια από την άλλη. Στο εξωτερικό είναι τα παιδιά τους. Ρακένδυτη και πενσιμένη η μια μητέρα γράφει στο παιδί της: «Αγόρι μου, πρόσχε την ύδεια σου. Έμένα μη με σκέπτεσαι καθόλου. Έχω απ' όλο. Τίποτα δέ μοι λείπει. Και το ρούχο μου, και η τροφή και το νοίκι μου, όλα εν τάξει. Έσύ μόνο να περνάς καλά. Την ύδεια σου και τα μάτια σου. Φρόντισε να πάρης για το χειμώνα ένα παλτό. Έμένα μη μου πάρης τίποτα, γιατί εγώ, δόξα τω Θεώ, βλεύτερηκα. Γράφε μου μόνο δυο λόγια ότι είσαι καλά. — Η μαμά σου».

Η μια επιστολή. Διαβάστε τώρα και την άλλη. Από μητέρα προέρχεται κι' αυτή: «Κωστή, έλα στο γράμμα σου, χωρίς λεπτά όμως. Γιατί: Πως νομίζεις δηλαδή ότι εγώ μπορώ να ζήσω; Δεν τρέφεται ο άνθρωπος με τον άέρα και με το «σε φίλω μαννούλα μου» που γράφεις. Άλλοιώς τα είπαμε κι' άλλοιώς γίνονται. Δεν τα συμφωνήσαμε πριν φύγης να μου στείλεις το μισό σου μισθό; Αν δεν έχης το ίδιο μου κάνει. Φρόντισε να βρής. Έγώ έβλω λεπτά κι' έσύ κόψε το σέβερκο σου με τη γυναίκα σου...»

Και η ηλικιωμένη κυρία, η οποία μας έστωκλει τις δυο επιστολές, που άγνωστο πως περιήλθαν στα χέρια της, θέλει να της πούμε ποιά μητέρα είναι η καλλίτερη και ποιάς το παράδειγμα θα πρέπει ν' ακολουθήσει.

Σε θέματα όμως τέτοιας μορφής, οδ' έρωτήσεις χωρούν, οδτε απαντήσεις όπάρχουν. Το φίλτρο της μητέρας δέ λειτουργεί με έντολές. Κανέναν δεν ώδηγησε στην εκδήλωση των μητρικών καθηκόντων τους τα ζώα που μόλις φέρουν τα νεογνήντα τους στο φως της ζωής γίνονται αυτόματα ιδανικές μητέρες. Ετοιμες να σάς σπαράξουν, αν απειλήσετε τα βρέφη τους. Ετοιμες να

προσφερθούν στη θυσία για τη σωτηρία των παιδιών τους.

Το φίλτρο δείχνει στη μητέρα το δρόμο που όφείλει ν' ακολουθήσει. Αν το φίλτρο δεν ύπάρχη ή λειτουργεί έλαττωματικά, τότε τα λόγια είναι χαμένα.

Δε ρώτησε κανένα η καρδιά της μάννας του έρωταμένου παλληκαριού. Νά σάς θυμίσω με δυο λόγια το όραίο ποίημα του Ζάν Ρισπέν που εινε μεταφρασμένο στη γλώσσα μας: «Ένα παλληκάρι άγαπούσε μια μάγισσα. Κι' η μάγισσα αυτή την δείγνια της άγάπης του νέου ζητεί απ' αυτόν να σφάξη τη μητέρα του, να της ξεριζώσει την καρδιά και να της τη φέρη για να τη ρίξη στα σκυλιά της. Τρελλός από έρωτα ο νέος έκτελει την επιθυμία της έρωμένης του και έπιστρέφει να καταθέσει στα πόδια της την καρδιά της μάννας του, δείγμα της τυφλής του άγάπης. Ένώ όμως έπιστρέφοντας έτρεχε, παραπάτησε κι' έπεσε και η καρδιά που κρατούσε στο χέρι κυλιόσθηκε στη λάσπη του δρόμου. Κι' έτσι κυλισμένη στη λάσπη

εστώ γιού της λείε στενάζοντας βροχιά: Μη χτύπησες παιδί μου, πουθενά!».

Νά ένας θρόλος, που μάς δείχνει ως που μπορεί να φθάση η λατρεία της μάννας για το παιδί της. Μία λατρεία που δεν έμψνεται, οδτε διδάσκειται από κανένα, αλλά εινε έμφυτη στην καρδιά της μητέρας.

Πολλοί θα τυχν να μάς άσπασήσουν στη ζωή. Καμιά άσπλη όμως δέ θα εινε τόσο σταθερή, τόσο τρυφερή, τόσο άκυστερόδουλη, τόσο μόνιμη σαν την άσπλη της μητέρας. Η μητέρα ειν' εκείνη που όταν όλοι μάς εγκαταλείψουν, θάρρη σιωπηλή να σταθή κάτω από το σπασρ μας. Σ' αυτήν θα καταφύγουμε σε στιγμή κατατρεγμού και άπονησσεως γιατί έξορουμε ότι αυτή μόνο ειν' έτοιμη για την συγγέννη, για τη συμπόνοια, για την κατανόηση, των παθών και των άδυναμιών που μάς ώδηγησαν σε κακές πράξεις.

Ο κανόνας όμως έχει τις εξαιρέσεις του. Άλλες εξαιρέσεις εινε ώλες, κυνικές, άπρόκαυπτες, όπως αυτή που μάς άναφέρει η άναγνώστρια με το γράμμα της μητέρας, η οποία γράφει στον ξενητεμένο της γιό ενά κοφή το σέβερκο του» και να της στείλη χρηματά. Εινε και άλλες εξαιρέσεις που χρησιμοπούν το παλιό του πατριωτισμού.

Όπως η Σπαρτιάτισσα εκείνη της άρχιούτης που έστειλε το παιδί της στον πόλεμο με την ελπί ή να νικήση ή να σκοτωθή. Θυμώδης και τη μανία του δημοτικού τραγουδιού που όταν βλέπει τον Κίτσο της, τον άρματωλό της γιού να πέφτη στα χέρια των Τούρκων, άδισφορεί για το παλληκάρι της που όδηγείται στη σφαγή και θρηνη για τ' άρματα που δέ περιέλασαν στον έχθρο.

Νά σάς πω την άμορσία μου, τέτοιες μορφές πατριωτικές εκδηλώσεις μ' άφνουν ψυχρό. Η μάννα πριν απ' όλα εινε μάννα. Δε θα κλείση βέβαια το δρόμο στο παιδί της, όταν το καλή ή φωνή της πατρίδας. Όλο και θα έρψ όμως δάκρυα να ύδρανη τα μάτια της τη στιγμή που το βλέπει ν' άπομακρύνεται από κοντά της.

Είπαμε όμως. Υπάρχουν φίλτρα όπετροφικά, φίλτρα όμαλά, και φίλτρα άναμικά. Μητέρες που θυσίζονται για τα παιδιά τους, αλλά και μητέρες που εγκαταλείπουν τα νεογνήντα τους στα πεζοδρόμια για να παίξουν με τις τρυφερές τους σάρκες ό γάτες της σοικίας, ως που να βρεθή ο φιλάδελφος να τα περισυλλέξη. Έξαιρέσεις, φυσικά, μέσα στο γενικό κανόν. Μία Μητέρα που σφάζει τα παιδιά της με τα χέρια της και δισεκατομμύρια μητέρων, που βασίζονται γι' αυτά. Οι εξαιρέσεις, όσο φοβερές κι' αν εινε, δεν καταργούν τον κανόνα. Αντίθετως, βεβαιώνουν την ύπαρξ του και την ύπαρξη μίσην.

ΕΜΜΕΤΡΕΣ ΦΛΥΑΡΙΕΣ

Στομάχι και καρδιά

Τι κατάρτα είναι τούτη που μάς δέρνει τόσο χρόνια, τι λαχτάρα συνεχής, τι όργη Θεού μεγάλη; Έμιλούσαμε για λάδια, κρέας, ψάρια, μακαρόνια τον καιρό της κατοχής, μα και σήμερα—τι φρίκη!—για τα ίδια λέμε πάλι.

—Τ' είχες Γιάννη; —Τ' είχα πάντα. Δεν αλλάζουμε (τροπάρι που να πάρ' ή όργη να πάρη! —Κρύψανε ξανά το λάδι! —Και τ' αυγά τα έχουν (κρούσει! —Τα φανώσιμα εν γένει τ' ανεβάσανε στα ύψη! —"Αδειασε ή αγορά! —Πώ! πώ! Θεέ μου, συμφορά! —Δεν υπάρχουν μελιτζάνες! —Δεν υπάρχουν κρεμ (μύδια!... Και τα ίδια και τα ίδια!

—Αχι! ο πόλεμος τί κάνει! —Αχι! πού κακοχρονόναχη! —Έβαλε σε πρώτη μορφή την κοιλιά και το στομάχι που συχνά σ' εξαναγκάζουν, δίχως δόλου να δι- (στάσης) ό,τι δήποτε να κάνουν φτάνει μόνο να χορτάσης! —Αναγκάζουμε ακόμα κάθε πεινσμένο στόμα να μιλήρ τακτικά, μόνο για τυριά, για ρίζια και για ζαρζαβατικά.

Κι' η καρδιά ή κακομοίρα, ή ευαίσθητη καρδιά, ή καρδιά ή πονεμένη —Τι να κάνη, βρέ παιδιά; —Δεν μιλάει, μα σιωπαινει και δεν βγάζει τοιμουδιά, πάντα όμως περιμένει πως θα γίνουν όλοι πάλι ευγενείς και ντελικάτοι και θα πάρη τότε θάρρος και θα πη κι' εκείνη κάτω!

Κι' όταν η καρδιά μιλήρη θάχη τόσα να μάς πη. —Ρες, μέρες, μήνες, χρόνια θα δουλεύη σαν ροδάνι, θα θαλήρη τους ανθρώπους άσφαλώς να ξεκουφάνη, για να την ακούσουν όλοι, νέοι, γέροι και παιδιά, και να θυμθύνε πάλι πως ύπάρχει και καρδιά!

—Η καρδιά θα μάς μιλήρη σ' ένα τέμπο χαρωπό και πρωτίστως θα θαλήρη να μη λέμε πιά «πεινάω», μα να λέμε «σ' αγαπώ!» Κι' όπως πρώτα, όπως πάντα, όπως πριν απ' το σαράντα μια στολιά δεν θα τη μέλλη αν μοιράσουνε μπιζέλι κι' αν τα τρώφιμα πουλιώνται μόνο μαύρη αγορά, αλλά πάντοτε θα θέλη απ' τα χείλια μας ν' ακούση λίγα λόγια τρυφερά, λίγα λόγια πονεμένα, πούχ' η δολία να τ' ακούση πριν απ' το σαράντα ένα.

Είπε μια πεζή συνήθεια κι' εινε και πολύ κουτό μοναχά ν' αν φαγητό να μιλάμε ως το βράδυ.

Μια και τ' όρε' ή κουθέντα πέντε μου που σάς ρωτώ: —Μήπως πρόκειται ο μπακάλης να μοιράρη κι' άλλο (λάδι;... ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ

ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Σελίδες

32

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Τα δράματα της καρδιάς

ΤΑ ΑΣΠΡΑ ΜΑΛΛΙΑ

Ήμουν πιά παλληκάρι δεκαεπτά χρόνων και κόντευα να βγάλω το γυμνάσιο. Ή μητέρα μου ήταν νέα και πολλές φορές μαζί με τον πατέρα μου έφευγαν το βράδυ για διάφορες κοσμικές συγκεντρώσεις και ξαναγύριζαν άργα μετά τα μεσάνυχτα. Μόνοι μας τότε, η θεία μου Λουίζα κι' εγώ περινοσάμε τη βραδιά μας καθισμένοι κοντά στο τζάκι. Έγώ έβλεπα αλγεδρικά προσέλιματα κι' εκείνη κεντούσε ή μου διηγόταν παραέναντι ιστορίες.

Ένα βράδυ, χωρίς να καταλάβω κι' εγώ πώς, μου ήρθε στα χείλη μου αυτή η απουσία:

— Καλή μου θείσα, τη ρώτησα, έχεις σχεδόν την ίδια ηλικία με τη μητέρα μου κι' όμως τα δικά σου μαλλιά είναι κάστανα. Γιατί; Πού όφειλεται αυτό;

Παρατήρησα πώς η ξαφνική αυτή ερώτησή μου την τάραξε και μία βαθειά ρυτίδα αυλάκωσε το άρωτο μέτωπό της. — Ω, αν ήξερα πόσο κακό της έκανα με την παιδική μου αυτή άδυσχεστία, θα προτιμούσα να δάγκωνα την γλώσσα μου, παρά να κάνω να ματώσει μία έπουλωμένη κάπως πληγή της δοκιμασμένης καρδιάς της.

Στην άρχή δεν μίλησα. Με κύτταξε μερικές στιγμές κατάματα σαν γέθελε να έκτιμηση την σοβαρότητα της ηλικίας μου, ένα συγχρόνως μία αδιόρατη θολούρα θάμνωσε τα μάτια της. — Ύστερα σαν να πήρε μία απόφαση, μου είπε:

— Είσαι αρκετά μεγάλος πιά. Έρριξε μου, και θα μπορούσες να καταλάβεις την αιλία του ασπρίσματος των μαλλιών μου.

Και με φωνή που έκρυβε κάποιο κρυφό σπαραγμό, συνέχισε:

— Γνωρίζεις από το οικογενειακό μας άλμπουμ τη φωτο-

γραφία ενός οικογενειακού μας φίλου, ενός θαλασσινού, του Πιέρ Βιγνέρ...

— Ναι, θεία μου, κι' όπως μου είπα ο μπαμπάς, ο Βιγνέρ πέθανε πολύ νέος.

— Όταν τον πρωτογνώρισα, συνέχισε η θεία μου, ήταν ένας ωραίος μελαψός θαλασσινός. Έρχόταν για λίγο μόνο καιρό μαζί μας κι' ύστερα ξαναγύριζε πάλι στην περιπετειώδη και γοητευτική ζωή των ταξιδιών του. — Έξυπνος, εύπροσηγος, θελκτικός, τύπος όνειροπόλου, κατέκτησε γρήγορα την συμπάθεια όλων μας. — Όσο για μένα ήμουν ευτυχισμένη για την συντροφιά του γοητευτικού αυτού νέου και με το θάρρος και την οικειότητα, που μου έδινε η στενή φιλία, δεχόμουν τους μακρινούς περιπάτους που μου πρότεινε και άφινομάστα σε ατέλειωτους ρεμβασμούς και σε γλυκές όνειροπολήσεις.

— Ωστόσο, ούτε εγώ, ούτε εκείνος, αφήσαμε ποτέ να ξεφύγουν απ' τα χείλη μας λόγια που θα πρόδιδαν το μυστικό των καρδιών μας.

— Νόμιζα πώς ήμουν μία ύπαρξη ρωμαντική. Άλλοι όμως, γελιόμουν και η θεία.

Δεχόμουν τη λατρεία που μου πρόσφερε ο Πιέρ κι' όταν χωριζόμαστε, νόμιζα πως γυρίκα από μια ευχάριστη θαυμάσια παράσταση. Κι' όμως ποδοδασ την λατρεία του αυτή, μαγευόμουν απ' τα γλυκά παιδικά λόγια του και δεν έβλεπα την ώρα να στηριχτώ και πάλιν στο μπράτσο του και να ρεμβάσω μαζί του στους μακρινούς μας περιπάτους.

— Τέλος μία μέρα, ο Πιέρ δεν βιάστηκε και μου είπε καθαρά και ξάστερα πώς ήμουν το μοναδικό αντικείμενο της λατρείας του στον κόσμο. Ή θερμή της ερωτικής του εξομολόγησης με συνεκίνησε βα-

θιά. Πέρα τότε το τρεμάμενο χέρι του και το έσφια με δύναμη μέσα στο δικό μου. Ήταν σαν μία συγκατάνευση, σαν μία υπόσχεση για το μέλλον.

— Ύστερα από ένα μήνα ρωμαντικών περιπάτων και φλογερών εξομολογήσεων, ο Πιέρ άφησε τη στεριά και ξαναγύρισε στη θάλασσα, συνεχίζοντας τα μακρινά ταξίδια του. Την ώρα του αποχωρισμού μας ωστόσο μου ξαναμίλησε για τη βαθειά λατρεία του και με παρακάλεσε να περιμένω τον γυρισμό του.

— Δεν θέλησα να τον κακοκαρδίσω και του υποσέθηκα. Δεν έβρω αν τον αγαπούσα πραγματικά, τον συμπαθούσα όμως αρκετά και ήμουν έτοιμη να του χαρίσω την καρδιά μου, αν δεν υπήρχε η προκατάληψη για τους θαλασσινούς πως γρήγορα λησμονούν.

— Αγνώστηκα για να πνίξω στα βάθη της καρδιάς μου τον έρωτα που είχε αρχίσει να μου έμπνιζε ο Πιέρ, γιατί φοβόμουν μήπως ο έρωτας αυτός μου μετέβαλλε μία μέρα σε έρεπια όλη μου την ζωή.

— Είπε ψεύδεις και πλάνοι οι θαλασσινοί, έλεγαν μέσα μου, κάθε φορά που ο Πιέρ έφευγε λιζέ από αίσθημα, χωρίς ωστόσο να του δείχνω τις αμφιβολίες μου αυτές.

— Κι' έτσι ο Πιέρ έφευγε κάθε τόσο με την εντύπωση ότι άφηνε πίσω του μία άρραβωνιαστική.

— Πέρασαν έξη μήνες και ο Πιέρ συνέχισε τα ταξίδια του χωρίς να μας δίνει σημεία ύπαρξής του.

— Πώς ξέρει σε ποιές εξωτικές χώρες και σε ποιές μαγισσές την αγκαλιά θα έχη ξεχάσει, σκεπτόμουν, κι' ένοιωθα μία ικανοποίηση μέσα μου που δεν είχα χάσει ελάνθληρη την καρδιά μου στον ωραίο θαλασσινό. — Έτσι, όταν κάποιος πλοοιστής νέος ζήτησε από τον πατέρα μου το χέρι μου, δεν δίστασα, έτσι από κοντό πείσμα να δεχθώ την πρότασή του. — Άλλα τότε ακριβώς, μικρό μου Έρριξε, συνέθεσε κάτι το άπιστευτο που μαύρισε δολκλήρη τη ζωή μου.

Το βράδυ των άρραβωνιών μου ο Πιέρ ξαναγύρισε και μόλις έμαθε την απιστία μου, κλειστήκε στο δωμάτιο που τον φιλοξενούσαμε πάντα, χωρίς να ιδή κανέναν και αυτοκτόνησε! Καταλαβαίνεις, βέβαια, την σύγχυση που άκολούθησε. Οι άρραβωνίες αναστήθηκαν και ο κόσμος έφυγε.

— Έτρεξα άμέσως, τρελλή από τον πόνο μου, κοντά στον νεκρό και σκύδοντας πάνω απ' το γλαφυρό πρόσωπό του κόλησα τα χείλη μου στο παγωμένο μέτωπό του. — Ύστερα, ω, ύστερα! Καθώς έπιασα το χέρι του για να το σφίξω μέσα στο δικό μου και να το φέρω κι' αυτό στα χείλη μου, κάτι σαν μήνυμα από τον άλλο κόσμο, ένα χαρτάκι, έφυγε από τα παγωμένα του δάχτυλα κι' έπεσε στην παλάμη μου. Στο μικρό εκείνο χαρτάκι ο Πιέρ είχε γράψει μία μόνο λέξη: «Προδοτήρι!».

— Αποσύρθηκα ήσυχη, χωρίς κλάματα και κραυγές στο δωμάτιό μου κι' έπεσα στο κρεβάτι μου. Ή νύχτα εκείνη ήταν η φαικτότερη της ζωής μου. Και το πρωί, κυττάζοντας στον καθρέφτη, είδα πως τα μαλλιά μου είχαν ασπρίσει.

Και καθώς δυο κοκαυτά δάκρυα κυλούσαν στα χλαμά μάγουλά της, η θεία Λουίζα μου είπε:

— Βλέπεις, Ικανοποίησα την περιέργειά σου. Και τώρα πάμε να κοιμηθούμε.

— Αμφιβάλλω όμως αν η θεία μου την ώρα εκείνη είχε ανάγκη από ύπνο ή ήθελε να ξεσπάσει κρυφά από μέσα σε σπαρακτικά κλάματα.

ΑΝΡΥ ΝΤΕ ΦΟΡΖ

Οι μαγνητικές νάρκες

Πώς εξουδετερώθηκαν

Μία από τις μεγαλύτερες άπειλές έναντι της ναυσιπλοίας των συμμάχων, στις αρχές του πολέμου, ήταν οι περίφημες μαγνητικές νάρκες, που οι Γερμανοί είχαν εγκαταστήσει ο' όλες τις θάλασσες. Άλλα, όπως θα θυμούνται οι αναγνώστες μας, πολύ γρήγορα έπαψε να γίνεται λόγος για το φοβερό αυτό όπλο και εκείνοι που το είχαν ανακαλύψει έπαψαν πιά να το χρησιμοποιούν ή περιώρισαν τη χρήση του σε πολύ ειδικές περιπτώσεις.

Ο λόγος ήταν απλούστατος. Είχε βρεθεί το «αντίδοτο» του, για το όποιον σήμερα μόνον μαθαίνουμε μερικές πληροφορίες.

Η πρώτη μαγνητική νάρκη αλίσυθη κοντά στις ακτές της Άγγλιας κατά το Νοέμβριο του 1939. Από τη στιγμή εκείνη, περισσότεροι από εκατό χημικοί του άγγλικού ναυτικού και άλλοι έπιστημονες εδούλευαν νύχτα και μέρα, για να βρουν ένα αποτελεσματικό «αντίδοτο».

Το «αντίδοτο» βρέθηκε, τέλος, και του έδωκαν το όνομα «δίπλο Λ».

Ένα μήνα άργότερα, τον Δεκέμβριο του 1939, γινόταν η πρώτη δοκιμή του «φαρμάκου» που θα εξουδετέρωνε τις μαγνητικές νάρκες. Η δοκιμή αυτή έγινε από δυο ρυμουλκά που έφυγαν ένα πρωί από τον λιμένα του Σέρνερς.

Όταν έγγυρισαν, κατά το άπόγευμα, οι έπισημοί κύκλοι του άγγλικού ναυαρχείου, που έπεριμέναν με άγωνία το αποτέλεσμα, άφισαν ένα στεναγμό άνακουφίσως. Η μαγνητική νάρκη δεν άποτελούσε πιά άπειλή. Ήταν ένα μικρό παιγνίδάκι, που, σε λίγο, δεν θα γινόταν καθόλου λόγος γι' αυτό.

Άλλα ποιά ήταν το «φαρμάκο»; Τα δυο ρυμουλκά για τα όποια μιλήσαμε είχαν το καθένα πάνω τους μία πολύ ισχυρή ηλεκτρική εγκατάσταση και έφεραν πίσω τους ένα καλώδιο, που άπλωνόταν σαν φίδι μέσα στη θάλασσα.

Όταν βρισκόταν κοντά ο' ένα πεδίο, όπου υπετίθετο ότι υπήρχαν μαγνητικές νάρκες διακείμενες μέσα σ' αυτό το καλώδιο, ένα ηλεκτρικό ρεύμα πολύ μεγάλης έντασης, που από το καλώδιο περνούσε στη θάλασσα και την «ηλεκτρίζε» σε μίαν απόσταση 40.000 τετραγωνικών μέτρων όλογυρα.

Το αποτέλεσμα ήταν κεραυνόβολο. Όλες οι μαγνητικές νάρκες, που βρισκόταν ο' αυτή την περιοχή, άνατινασσόνταν άμέσως στον άέρα.

Με τον τρόπο αυτό οι Άγγλοι ξεκαθάρισαν πολύ γρήγορα όλες τις θάλασσες και έκομαν τους Γερμανούς ν' άντιληφθούν ότι το νέο τους όπλο δεν έχρησιμευε σε τίποτε πιά.

Ο άμερικανικός στόλος 127.268 πλοία

Η συνολική δύναμη του πολεμικού στόλου των Ήνωμένων Πολιτειών θα άριθμή σε λίγο 127.268 πλοία διαφόρων κατηγοριών, από τα βαρεία θωρηκτά των 45.000 τόννων μέχρι των μικρών τορπιλλοκατών και των πλοίων προστασίας των άκτών.

Τη στιγμή αυτή, ο στόλος των Ήνωμένων Πολιτειών άρθμει 107.386 πλοία συνολικής χωρητικότητας άνω των 15 εκατομμυρίων τόννων. Άλλα 19.882 πλοία κατασκευάζονται με ένα νοργότατο ρυθμό στα διάφορα άμερικανικά ναυπηγεία και θα είναι έτοιμα έπειτα από λίγο καιρό.

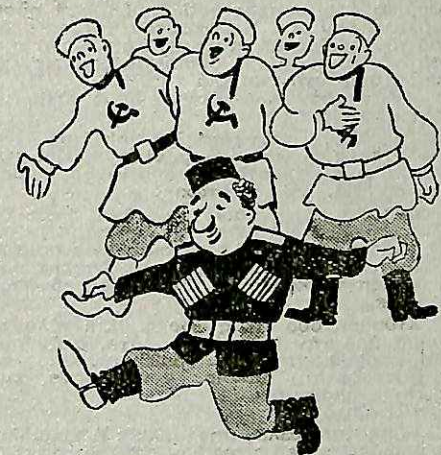
Ύπολογίζεται ότι περισσότερα από 100.000 πλοία κατασκευάσθηκαν από την έποχή της έναρξως του πολέμου έναντι της Ιαπωνίας. Ένας μεγάλος άριθμός πλοίων διετέθη έπίσης για τις άποδοτικές έπιχειρήσεις στην Ευρώπη.

Όπως είναι εύντο, ο τεράστιος άριθμός που άνεφέρουμε περιλαμβάνει τα παντός είδους πλοία που βρίσκονται στην ύπηρεσία του στόλου: μεταγωγικά στρατού, μεταγωγικά τάνκς και πολιορκωδίων, βοηθητικά σκάφη, πλοία συνοδείας, άνθρωκοφόρα κτλ.

Ο καθάυτο στόλος μάχης των Ήνωμένων Πολιτειών περιλαμβάνει 1400 σκάφη. Τα περισσότερα από τα πλοία αυτά είναι νεότευκτα, γιατί ο άμερικανικός στόλος άριθμεί πριν από την περίφημη ναυμαχία του Πήρλ Χάρμπορ μόλις 338 πλοία μάχης.

ΑΣ ΧΟΡΕΨΟΥΜΕ ΛΓΑΚΙ

Ή άνθρωπότης δεινπάθησε πολύ, χρόνια και χρόνια πίνει όζος και χολή, το πρώτο κέφι της τελείως τόχει χάσει

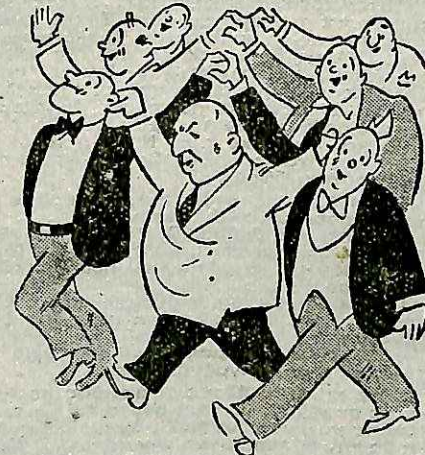

Ο Κλέμεντ Άτλυ και ο Τρούμαν με χαρά — όταν θα φτάση κι' η δική τους ή σειρά — θα μας χορεύουν ένα Καλαματιανό

Θα πεταχτή κι' ο όρνάνο μέσ' απ' το σωρό και θα χορέψη ένα Ρώσικο χορό. Μά θα γελάση με αυτόν ο κόσμος όλος, θα καταντήση ο περίγελως της πίστας γιατί τους Ρώσικους χορούς άναμφισβήτως να τους χορέψη δεν μπορεί κανείς φασί (στας)

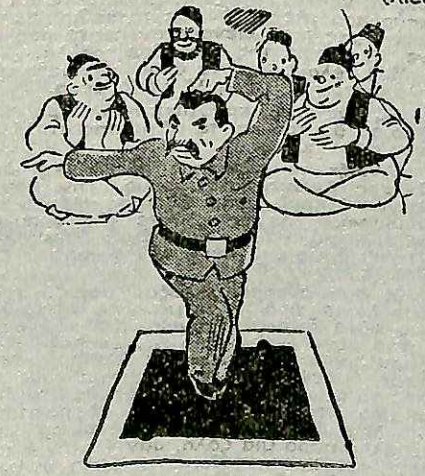
και μία Σούστα Κρητική όλο σθελάδα, για ν' άποδείξουν στο παγκόσμιο κοινό πως δεν ξεχνούν το τί όφείλουν στην Έλλάδα!

Ο Βαρβαρέσος πρώτος μ' όφως ζυηρό ταχύς κι' εύκιντος θ' άνοίξη το χορό. Δεν θα τον δούμε φυσικά, ως χορευτή — αν και φιγούρας ξέρει πάνω από χίλιες — μα τους έμπορους θα τους πιάση απ' τ' αυτή και θ' ά τους βάλη να χορεύουνε καντρίλ (λιες)

Άφου θ' άρχιση να χορεύη όλ' η γη, κι' οι νεαροί πολιτικοί μας άρχηγοί θα σκωθώσουν και θα μπουνε στο χορό κι' ένα σουίγκ θα μας χορεύουν ζυηρό, κι' άφου τα κόλπα του σουίγκ τα κάνουν όλα θα τινάξουν απ' την κούρασι τα καλά! Και το σουίγκ που το κατηγορήσαν τόσο θα κατορθώση την Έλλάδα να την σώση!

Ο Σοφιανόπουλος με μπρίο άληθινό θα μας χορέψη ένα ταγκό... Άργεντινό. Θάνε τρέ-οικ λές κι' έχει βγή απ' το κουτί και μία νωρδένια θάχη στην κομμοδόχη, μ' άν κάνει ντάμ! Άργεντινή όστι ζητεί με τη σειρά της θα του πη κι' έκείνη: Όχι!

Ο Ίωσης, ο Στάλιν — άλλο που δε θέλει — ένα κεφατό θα χορέψη τσιφτετέλι. Και θα χορέψη, βρε παιδιά, με τέχνη τόσο που θα του πούν οι Τούρκοι: Χόρευτο (ζανά! ζανά! ζανά!) —

Ο Έρμαν Γκαίρινγκ, ο έξέχων ο Ναζί μ' άλλα σιχημάλτα παλημούτρα μαζί λίγες στιγμές έλευθερίας θα γυρέψουν και της φωτιάς ένα χορό θα μας χορεύουν που κατ' άνάγκη τον έμαθαν στην πέννα έφ' όσον κάθονται σε κάρθουν' άναμμένα!

Άδικαίως η όρχήστρα μας θα παίξη όλος ο κόσμος θα χορεύη συνεχώς και μοναχά οι δυστυχίες οι Γιοπινέζοι ούτ' ένα βήμα δεν θα κάνουν άτυχώς, άφου οι Σύμμαχοι σταλιά δεν χωρετεύουν και καταφέρνουν στο... ταψί να τους χορεύουν! (ρεούν!) Y. V.

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΓΕΡΟ - ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ

Διεδικήσεις

Σφοδρώς κατηγναάκτησον και δεν άνδέχω άλλο και σκέπτομαι ύπόμνημα σάφες να υποβάλω και προς τους Τρεις Άνέρας, οι έν τω Πότοδαμο συζητούν έπί πολλές ημέρας κι' ουδόλως άναφέρουσι ο' αυτές τας συζητήσεις και τα έμά τα δίκαια και τας διεδικήσεις!

Άλλοίμονον και ές τους Τρεις αν ή μικρά μας ή πατρίς που μόνον ένα γόντα — έμε βεβαίως — έχει όν τον θαυμάζει ευθαρώς κι' άρκούντως τον προσέχει τον ίδη άδικούμενον άπονοπτευόμενον κι' οίκτρώς παραπονούμενον! Είμυ ο Μένας Γοντεύς ο Δόν - Ζουάν ο

πρός τας γυνάς φερόμενος σκληρώς (μόνος) κι' άνοικτεριμόνας, γίννομαι παρανάλως έρωτικώδους (λύσης) δικαίως δ' έχω, φίλτατοι, πολλές διεδικήσεις.

Διεδικώ γυνάς πολλές, ισχνάς, μετρίας, παχουλές, μελαχροινές και γαλανές, άσχημώδεις, καλλονές, όλες τας θέλω γενικώς, ίν' άποζημιώσωμαι κάγω πολεμικώς! Διεδικώ δε πρό παντός κι' έπιθυμώ τα των έχθρών κοράσια και τας γυνάς (άπάσας) προς ός θ' άντεπεξέρχωμαι καθ' ό δεν (είμαι) κρύος άλλ' ένδοξος κατακτητεύς, θερμώδης (και μβαγδάσας)!

Ο ΓΕΡΟ - ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

5

ΜΕΓΑΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΔΟΞΗΣ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΡΟΛΑΝΔΟΥ

Ο ξακουστός κόμης της Βρετανίας Ρολάνδος, ο ανδρείότερος ιππότης της εποχής του, εμφανίστηκε εκείνο το πρωί στο στρατόπεδο του Μαύρου βασιλιά Μουσα, που είχε κατέλαιο από το σκήπτρο του ολόκληρη την Ισπανία.

— Μουσα, είπες, είπες ο μοναδικός θεός που υπάρχει στους ουρανούς να σε ανταμείβει κατά τα έργα σου. Έρχομαι, φέρνοντας άφθονα λούτρα, για να σου ζητήσω να απελευθερώσεις τον καλό μου φίλο «Ολιδιέ, που τον κρατάς αιχμάλωτο σου.

Ο Ρολάνδος αναγνώρισε ένα μόνον κυρίαρχο στον κόσμο, τον αυτοκράτορα Καρλομάγνο και ένα μόνο φίλο του, τον «Ολιδιέ. Η φίλη τους είχαν αρχίσει κατά τρόπο πολύ περίεργο:

«Επειτα από πολυήμερη πολιορκία της Βιέννης, ο Καρλομάγνος και ο δούκας Ζιράρ, που ήταν κυρίαρχος της οχυρής πόλεως, είχαν αποφασίσει να λύσουν τη διαφορά τους, βασίζοντας τους δύο ανδρείότερους ιππότες τους να μονομαχήσουν. Ο αυτοκράτορας ήρθε γι' αυτή τη μονομαχία το Ρολάνδο και ο δούκας τον «Ολιδιέ. Οι δύο αντίπαλοι συναντήθηκαν μπροστά στα τείχη της πόλεως. «Αλλά» ήταν τόσο μεγάλη η ανδρεία και η ικανότητα τους, που κανείς τους δεν μπορούσε να υπερίσχυση. Στο τέλος, με μία ταυτόχρονη κίνηση, πέταξαν κάτω τα όπλα τους και ρίχθηκαν ο ένας στην αγκαλιά του άλλου.

Η παλιά παράδοση λέει πως αυτό το θαύμα έγινε γιατί ο θεός είχαν εισακούσει τις παρακλήσεις της όμορφης «Αντ, αδελφής του «Ολιδιέ, που άναψε κρυφά το Ρολάνδο και που και κείνος την αγαπούσε το ίδιο. Το βέβαιον, όμως, είναι ότι, έπειτα από την ευχάριστη αυτή ριζοσπάστια, οι δύο νέοι αρραβωνιάστηκαν και ολίσ τελεώθηκε η εκστρατεία της Ισπανίας.

«Αλλά» ο Καρλομάγνος δεν στάθηκε τυχαία ανανέμοιρη να εγκαταλείψει την «Αντ, γρήγορα την έληξε, χερσάνον, για να επαναστατήσει, θεύγοντας, εμπιστευθείκε την οπισθοφυλακή του στο Ρολάνδο, που πα τις επιθέσεις των έχθρων, για να προστατεύσει τον αυτοκρατορικό στρατό.

Σε μία απ' αυτές τις μάχες, ο «Ολιδιέ πάσθεσε στο φίλο του, δεν διάστασε νάρρη το φίλο στο στρατόπεδο του Μουσα, για να διαπραγματευθεί την απελευθέρωσή του.

Ο Μαύρος, ακούγοντας το σκοπό του έρχομou του, ρώτησε ποιά ήταν τα λούτρα που έφερνε.

— Ερνω, απάντησε ο Ρολάνδος, τα ωραιότερα όπλα που σκόλιασαν ως σήμερα τραπέζι, βασιλιά, υπέροχα σκελιά από Σαζώνια και περικεφαλαίες στολισμένες με διαμάντια από τη θάλασσα.

— Τι άλλο έχεις; Ξαναρώτησε ο Μουσα.

— Είκοσι γερικά για κυνήγι, σπαθιά από τη Βρετανία και δύο λιοντάρια από την «Αραβία.

— Τι άλλο έχεις; Είπε και πάλι ο Μαύρος βασιλιάς.

— Ένα παλινδρό με ζάρια, που είναι ολόκληρο στολισμένο με μαράγγια και άμμεθους, άραχνουφάντα μεταξωτά και δύο χιλιάδες χρυσά νομίσματα.

— Τι άλλο έχεις; Έκαμε για τέταρτη φορά ο Μουσα.

— Έχω ακόμη τη «Ντουραντάλ» μου, το

πιστό σπαθί μου, απάντησε ώργισμένος ο ιππότης. «Αλλά» ο άπιστος που θα την πάρη δεν γεννηθήσε ακόμη!

Ο Μουσα θύμωσε, ακούγοντας την περήφανη απάντησή και άρπαξε μία μακρύα λόγχη, για να κτυπήσει το Ρολάνδο. «Αλλά» οι εμπίρδες που τον περιτοίχιζαν τον συγκράτησαν και ο ανδρείότερος άναμνος ο αυτός, ο γιός του βασιλιά της «Αφρικής Μαλκούμ, προσκάλεσε τον ιππότη σε κανονική μονομαχία, που αποφασίσθηκε να γίνει άμέσως στη μέση του στρατοπέδου.

Ο Ρολάνδος προχώρησε προς τον αντίπαλό του, ανεβασμένος στο υπέροχο αλόγο του, τον «Βαγιαντίφ». Η περικεφαλαία του ήταν από καθαρό χρυσάφι, ο θώρακας του μαλαμοκαπνισμένος και η άσπίδα του ντυμένη με άστραφτερό άσημι. Η λόγχη του είχε μήκος δύο μέτρων και στην άκρη της κυμάτιζε ένα γαλάζιο φλάμινγκο.

Ο Σαρακηνός από τ' άλλο μέρος ήπνευε ένα καθαρόσμιμο αραβικό αλόγο. Η άσπίδα του ήταν καταστόλιση με διαμάντια, άμμεθους, τοπάζια, ρουμνίγια και σμαράγδια το φλάμινγκο που είχε στην άκρη της λόγχης του ήταν βυσσινί.

Μόλις ο βασιλεύς Μουσα έδωσε το σύνθημα, οι δύο αντίπαλοι ώρμησαν ο ένας έναντι του άλλου και, μέσα σε λίγα λεπτά, είχαν σπάσει από τρεις λόγχες ο καθένας.

Ο Ρολάνδος τράβηξε τότε τη «Ντουραντάλ» και άρχισε να πολεμά σθεναρά το Σαρακηνό. Δύο φορές εκείνος κατώρθωσε ν' αποφύγη τα κτυπήματα. «Αλλά, την τρίτη φορά, το βαρύ σπαθί του ιππότη άνοιξε στα δύο την άδαιμοντοστόλιση περικεφαλαία του αντίπαλου του και χώθηκε μέσα στο κεφάλι του ως το στόμα! Ο γιός του βασιλιά της «Αφρικής σωριάσθηκε κάτω νεκρός.

Ο ιππότης γύρισε άμέσως προς το Μουσα, που άφριζε από το κακό του:

«Η διαφορά μας λύθηκε, όπως βλέπεις, του είπες. Μπορούμε τώρα να συνομώσουμε τη συζήτησή μας. Τι λούτρα ζητάς για να απελευθερώσεις τον «Ολιδιέ;

— Δεν θέλω τίποτε από όσα μου πρόσφερες απάντησε ο Μαύρος. Δόσε μου τη «Ντουραντάλ» και ο φίλος σου θ' απελευθερωθί άμέσως.

— Να σου δώσω τη «Ντουραντάλ»; έκαμε ο Ρολάνδος. «Όταν ο Καρλομάγνος, ο αυτοκράτορας, βρισκόταν στις κοιλάδες της Μωριέννης, ο θεός του έστειλε μ' έναν άγγελο αυτό το σπαθί, λέγοντάς του να το δώση στον ανδρείότερο από τους ιππότες του. Και ο αυτοκράτορας το κράμασε στο πλευρό μου. Μ' αυτό το σπαθί νίκησα τους έχθρους του σ' όλη την Ευρώπη, στο Πουατιέ, στο Μαιν, στη Βουργουνδία, στη Λωρραίν, στην Προβηγγία, στην «Ακουιτανία, στη Λομβαρδία, στις θάλασσες, στη Βουαρία, στη Σαζώνια. Μ' αυτό κατέκτησα την «Ιρλανδία, τη Σκωτία και την «Αγγλία. Και θα το δώσω σ' έναν άπιστο; Ποτέ!

Στο τέλος, ο Μουσα περιώρισε τις άγώσεις του στο αλόγο του ιππότη και ο Ρολάνδος για ν' απελευθερώση το φίλο του, δέχθηκε να του δώση τον «Βαγιαντίφ».

Την άλλη μέρα, ο χριστιανικός στρατός κίνησε να φύγη από τη Σαραγόσσα. Ο Ρολάνδος βάδισε πεζός, γιατί είχαν άρκασει να μην ξαναανέβη σε αλόγο, αν δεν έπαίρνε πίσω τον «Βαγιαντίφ». Κι' ο «Ολιδιέ, ακολουθώντας το παράδειγμα του, προχωρούσε κι' αυτός το ίδιο πεζός.

Σε μικρή απόσταση από την πόλη, φάνηκε, ξαφνικά μία λαμπρή συνοδεία, που ακολουθούσε έναν αντίθετο δρόμο. Ήταν ο βασιλιάς Μουσα, που, ανεβασμένος πάνω στον «Βαγιαντίφ» και περιτοίχιζόμενος από τους καταστόλιτους εμπίρδες του είχε βγί από τη Σαραγόσσα, για να ταπεινώση τον αντίπαλό του.

«Αλλά, τότε, έγινε ένα πράγμα πολύ παράδοξο. Ο «Βαγιαντίφ» μόλις αντίκρουσε τον παλιό κυρία του, ανορθώθηκε στα μπροστάν του πόδια και τινάξε καμιά δεκαριά μέτρα μακριά τον ανόητο του. «Επειτα, έτρεξε προς τον Ρολάνδο, που τον καθάλαμψε άμέσως και αποκαρλύνθηκε μαζί με τους ιππότες της ακολουθίας του, ενώ οι εμπίρδες του Μουσα έσκαυαν πάνω από το νεκρό βασιλιά τους και ώρκιζόνταν εκδικησι.

Και την εκδίκησή αυτή δεν άργησαν να την πάρουν. Παρέσυραν, έπειτα από μερικές ημέρες, το χριστιανικό στρατό σε ένεδρα, μέσα στη στενή κοιλάδα του Ρουσεθ και τον έξωλόθρευσαν. Όταν ο Καρλομάγνος έμαθε την τρομερή καταστροφή, γύρισε πίσω στα βήματά του. «Αλλά βρήκε μόνο σωρούς πτωμάτων, στον τόπο της φοβικής μάχης. Ο Ρολάνδος και ο «Ολιδιέ είχαν πέσει ο ένας πλάι στον άλλον, άχώριστοι στο θάνατο, όπως ήταν και στη ζωή.

Η ύμωρη «Αντ, όταν άκουσε πως ο άδερφός και ο άναμμένος της είχαν σκοτωθί, σωριάσθηκε άμέσως κάτω, σαν το νεαρό καλαμί που δεν μπορεί ν' αντέξει στο δυνατό φύσημα του ανέμου. Στην αρχή, όλοι πίστεψαν πως είχε λιποθυμήσει. «Αλλά» η δυστυχισμένη νέα δεν ξαναόριζε ποτέ πια τα μάτια της.

Καινούργια κραγιόνια

Τα μεγάλα ξένα έργοστάσια καλλυντικών έσκέφθηκαν να λανσάρουν κραγιόνια των χειλιών με διάφορα άρώματα, της εκλογής κάθε κομψής κυρίας και δεσποινίδος. Έτσι υπάρχουν κραγιόνια άρωματιμένα με έσάνς λουλουδιών και φρούτων, όπως π.χ. βερύκοκκου, ροδάκινου, μπανάνας, πορτοκαλιού, άνανα, κλπ.

Κλόμπ - φανόρι

Για να έχουν οι πόλισμαν το ένα χέρι τους έλεύθερο, ένας «Αμερικανός έφευρρέτης σκέφθηκε να συνδυάση το κλόμπ με το ηλεκτρικό φανόρι. Το κλόμπ, που φιο έσωτερικός, περιέχει μία ηλεκτρική σπλήν κι' έχει στην άκρη του ένα λαμπάκι, που ανάβει με την πίεση ενός κουμπιού. Έτσι ο πόλισμαν, κρατώντας με το ένα χέρι τον ύποπτο που θέ πιάση τη νύχτα, ρίχνει στο πρόσωπό του το φως του φανοριού, και συγχρόνως είναι έτοιμος να του καταφέρη το κλόμπ στο κεφάλι αν έπικειρήρη να άμυνθί.

Έπάνω τὰ χέρια!

Η ΚΩΜΩΔΙΟΥΛΑ ΜΑΣ

Ο διαρρήκτης Γκαστάν τρύπωσε στο γραφείο της βίλλας του Φυμερόλ. Μπήκε μέσα απ' το παράθυρο χαράζοντας το τζάμι με μία διαμαντοπέτρα. Ακούμπησε το κλεφτοφάνάρό του σε μία καρέκλα και προσπάθει ν' άνοιξη διάφορα συρτάρια. Στο δεξί χέρι κρατάει ένα περιστρεφόμενο. Αποσπολημένος στη δουλειά του δεν βλέπει το Φυμερόλ που μπαίνει σιγά - σιγά, ανάσαι το φως και προτείνει το περιστρεφό του.

Φυμερόλ: Πάνω τα χέρια! Γκαστάν (προτεινόμενος κι' αυτός το περιστρεφό του): Πάνω τα χέρια! Φυμερόλ: Πάνω τα χέρια, γιατί θα πυροβολήσω!

Γκαστάν: Πάνω τα χέρια γιατί θα πυροβολήσω κι' εγώ!

Φυμερόλ: Το ξέρεις ότι είσαι άναδέστατος;

Γκαστάν: Πρώτη φορά στη ζωή μου μού μιλάνε έτσι. Ας είναι όμως δεν θυμάμαι.

Φυμερόλ: Μπορείς να μου πής τι γυρεύεις εδώ;

Γκαστάν: Έκανα λάθος στην πόρτα...

Φυμερόλ (δείχνοντάς του το τζάμι): Στο παράθυρό θέλεις να πής. Έλα, άφρησε τα περιττά λόγια... Φεύγα άμέσως και μη ξανατολήσης να πατήσης το πόδι σου εδώ, γιατί...

(Τη στιγμή εκείνη πηδάει μέσα απ' το παράθυρο η Σουζάνα. Πρόσπο έζυμνο και χαριτωμένα. Ένα αδιάφορο με μία ζωνή της σφίγγει το καλλυγματο σώμα της. Μόλις βλέπει το συντροφείο της στη δύσκολη αυτή θέσι τρομάζει. Τα μάτια της πέφτουν πότε στον Γκαστάν και πότε στον Φυμερόλ. Οι δύο άνδρες κατεδάξουν τα περιστρεφά τους).

Φυμερόλ (ειρηνικά): Η δεσποινίς ήλθε μήπως για να βοηθήση τον κύριο;

(Ο Γκαστάν σηκώνει τους ώμους του θυμωμένα. Η Σουζάνα του ρίχνει βλέμματα άγωνιστά. Ο Γκαστάν της κάνει νόημα με το άρσενό μάτι. Η Σουζάνα άρχίζει τα δάκρυα).

Σουζάνα: Πού με κατάντησε, κακούρη! Με βρήκες φτωχό κορίτσι κι' αντερωσπιστο και μ' έκανες να σ' ακολουθήσω στον κακό δρόμο! Έσύ θ' άγινες αλτία να πεθάνω στις φυλακές!... (Πέφτει έξαντλημένη σε μία καρέκλα και σκεπάζει με τα χέρια το πρόσωπό της. Ο Φυμερόλ την κυττάζει με συγκίνησι).

Γκαστάν: Αυτά παθαίνει όποιος

ΓΥΝΑΙΚΑ

Η ύπομνη είναι μία από τις πιο δύσκολες τέχνες. Οι γυναίκες δεν μπορούν να την μάθουν, αλλά την διδάσκουν.

ΖΥΛ ΜΑΡΥ

Οι γυναίκες δεν είναι παρά δημιουργήματα των ανδρών τους. Άλλα και οι άνδρες είναι δημιουργήματα των γυναικών. Γι' αυτό βλέπουμε τα χάλια των σπερινών άνδρων.

ΑΝΤΡΕ ΜΠΙΡΑΜΠΙ

Δεν πρέπει να έχετε εμπιστοσύνη στην γυναίκα που λέγει την πραγματική της ηλικία. Μία γυναίκα που θα μπορούσε να πη αυτό το πράγμα, θα ήταν ικανή να πη το κάθε τι.

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑ'ΓΛΑΝΤ

Ένα ρομάντσο που βαστά είκοσι χρόνια κάνει την γυναίκα να φαίνεται σαν δημόσιο κτίριο.

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑ'ΓΛΑΝΤ

Πώς είναι δυνατόν μία γυναίκα να είναι ευτυχισμένη με έναν άνδρα που έπιμένει να την μεταχειρίζεται σαν κάτι το τελείως λογικό;

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑ'ΓΛΑΝΤ

Οι γυναίκες περνούν πολύ καλύτερα από τους άνδρες, και αυτό γιατί, ενώ οι άνδρες, κατά πράγμα είναι άπληροεμένα σ' αυτές, παρά σ' εκείνους.

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑ'ΓΛΑΝΤ

παίρνει βοηθό γυναίκα σε σοβαρές δουλειές! Τι άντικανό πλάσμα! Κύττα πως κλαίει! Φτοβί! (φτύνει με άμνη). Φυμερόλ (θυμωμένος): Θέλεις κρέμασμα! Δεν ντρέπεσαι να μιλάς για το θύμα σου μ' αυτόν τον τρόπο;

(Η Σουζάνα καταβάζει τα χέρια της και κυττάζει μ' ευγνωμοσύνη τον Φυμερόλ. Η καρδιά του Φυμερόλ άρχίζει να χτυπά δυνατά. Τον έχει συγκινήσει η όμορφιά της μικρούλας).

Γκαστάν (στη Σουζάνα): Άρκετη γρουσουζιά μού έφερε! Έλα πάμε με πάρονο και μένα τα δάκρυα απ' τη συγκίνησι... Φτοβί! (ξαναφτύνει).

Σουζάνα: Δεν μπορώ να φύγω, γιατί, γιατί... ένώ εσύ έμπαινες εδώ, εγώ μετανόωσα και θέλησα να φύγω, αλλά το αυτόκιντο είχε πάθει κάποια βλάβη!

Γκαστάν: Άλλη άναποδιά! Φυσικά, αφού είχα έσένα κοντά μου...

(Ο Φυμερόλ ρίχνει ένα βλέμμα λαχτάρας στη Σουζάνα και πλησιάζει τον Γκαστάν).

Φυμερόλ: Πήγαινε να διορθώσης το αυτόκιντο... Και όταν τελειώσης έλα να πάρης τη νέα... Σας βαρέθηκε και τους δύο... Είπε καμιά να μού άδειάσετε τη γωνιά! Εμπρός! (Ο Γκαστάν φεύγει τάρα από την πόρτα. Ο Φυμερόλ πλησιάζει τη Σουζάνα και της χαϊδεύει τους ώμους).

Φυμερόλ: Δυστυχισμένο κορίτσι!

Σουζάνα: Ω! κύριε, κανείς δεν με λυπήθηκε όπως σεις...

Φυμερόλ: Μά πως μπορείς να ζής κοντά σ' αυτόν τον άθλιο;

Σουζάνα: Μου άποσκέθηκε πολλά κι' εγώ τον πίστευα... Άργότερα κατάλαβα γιατί με ήθελε... Τον φοβόρισα πως θα τον καταγγέλλω στην άστυνομία... Μά φοβήθηκε μήπως μείνω πάλι έρημη. Φοβήθηκε τη φτώχεια, τη πείνα.

(Άρχίζει πάλι τα κλάμματα. Ο τσαχπίνος ο Φυμερόλ της χαϊδεύει τα μαλλιά και την κυττάζει με πόθο).

Φυμερόλ: Θα σου πω κάτι Σουζάνα. Από την πρώτη στιγμή που σε είδα κατάλαβα ότι έχω να κάνω μ' ένα τίμιο κορίτσι που η άγάπη το έκανε να ξεπεί...

Σουζάνα (με θαυμασμό): Πώς το κατάλαβες;

Φυμερόλ: Είμαι ψυχολόγος. Και ξέρεις γιατί έβλεπα τον Γκαστάν; Για να μελνουμε μονάχοι και να σ' άω κάνο με πρότασι. Θέλεις Σουζάνα ν' άφήσης τον Γκαστάν και να έλθες μαζί μου να σώσης τη ψυχή σου; Θα μείνης εσύ η παντοειής οικοδόστου της βίλλας αυτής... Θα σε κάνο να ξεχάσης το παρελθόν και...

Σουζάνα: ...! Θεέ μου! Άκούω καλά άραγε;

(Ο Φυμερόλ την άρπάζει και τη φιλεί δυνατά στο στόμα... Περνάει έτσι με χάδια ένα τέταρτο της ώρας... Άξαφνα ακούγεται ένα κλάσμα).

Φυμερόλ: Ο Γκαστάν είδοποιεί ότι είναι έτοιμο το αυτόκιντο. Πήγαινε, άγαπημένη μου, κι' έρχεσαι αύριο πάλι μόνι σου για να μη ξαναφύγης από κοντά μου. Ο Γκαστάν δεν θα το φαντασθί ότι θα έλθεις εδώ...

(Τελευταίο φίλημα άποχαιρετισιού. Η Σουζάνα φεύγει. Ύστερ, ακούγεται το μοτέρ του αυτόκινήτου. Ο Φυμερόλ πέφτει σε μία καρέκλα τρισευτυχισμένος. Έσωσε ένα κορίτσι από τη διάφθορά κι' άπέχτισε μία γλυκειά φιλενάδα. Έν τώ μεταξύ δίψασε και σηκόθηκε να πάη στο σαλονάκι που ήταν το σερβίτιο με το λικέρ. Αλλά, όταν έμπηκε εκεί έβρινε μ' άνοιχτό το στόμα. Τα πιο ώραια μπιμπέλο του σαλονάκι και κάτι έργα τέχνης μεγάλης άξίας είχαν κάνει στερά!...).

Το αυτόκιντο του Γκαστάν τρέχει λιγυλιδώδες. Η Σουζάνα κάθεται δίπλα στο φίλο της έχοντας περασμένο το χέρι της από το λαμίο του. Το αυτόκιντο είναι γεμάτο από τα κλοπιμαία.

Γκαστάν: Μιράδο Σουζάνα! Απώς έπαίξε λαμπρά το ρόλο σου...

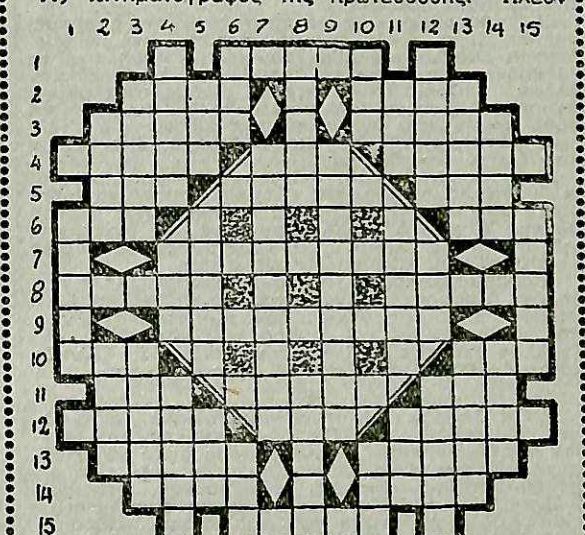
Σουζάνα: Το κλόμπ της μεταγωγής Μαχθαλνής έπιασε και πάλι. Ένώ εγώ άκουνα τις πατρικές συμβουλές του ήλιού αυτού, εσύ άδειάζες το σαλονάκι του... Αύριο, ξέρεις, με περιμένει έξάπαντος ο βλάκας!...

ΜΠΕΡΝΑΡ ΖΕΡΒΑΙΖ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡ 28

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- 1) Γυναικείο όνομα των Ιουδαίων όνομα ενός των θηδίων της Παλαιάς Διαθήκης.
- 2) Ρήμα εύρισκόμενο συχνά στο τέλος μιάς έρωτικής έπιστολής.— Δημόσιος έξουσία.
- 3) Χωρίς αυτόν δεν θα είχαμε σφουγγάρια.— Η γυναίκα του Άβραάμ.
- 4) Ποταμός της «Αφρικής.— Κύριον χαρακτηρισμόν του φασισμού.— Δοκείο.
- 5) Έκρησμοποιείτο άλλοτε για φωτισμό.— Ο εφιάλτης του καταβόσκου.— Κομψότης (ξένν).
- 6) Νήσος του Αιγαίου.— Απαραίτητος στον άνθρωπο.
- 7) Μένας θηδίας στρατηγός και πολιτικός.
- 8) Δουλειά και το αποτέλεσμα της.— Άγριον ζών.
- 9) Χρησιμοποείται προς εξουδετέρωσιν δηλητηρίου.
- 10) Ζών.— Χρονικός σύνδεσμος.
- 11) Κινηματογράφος της πρωτεύουσας.— Πλέον

- πυκνοκατοικημένη της πόλινος.— Ένας από τους τρεις γιούς του Νώε.
- 12) Ούτε ένα (καθαρεύουσα).— Δημοσιεύονται στις έφημεριδες.— Εύκρινος, καθαρός.
 - 13) Στερεόν σκάμα έχον ως βάση κύκλον.— Ρωμαίος Αυτοκράτωρ.
 - 14) Άνάδοχος (δημοτ.).— Μικρός θεός, επικήδυνος.
 - 15) Άπαραίτητη σ' ένα χορό.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- 1) Κατασκευάζεται με γάλα.
- 2) Μυθική ήρωής η οποία ίδρυσε την Καρχηδόνα.— Βασίλειον της «Ασίας.
- 3) Καταδικνόμενος εγκαταλείπει την πατρίδα του.— Προορίζεται ως κατάλυμα ξένου.
- 4) Οροσειρά της Στερεάς (γενική).— Χλόη, γρασίδι.— Δεν έχει γεννηθί στην χώρα μας.
- 5) Έργον του Σού Σιζμπρ.— Άπαραίτητος σ' ένα γραφείο.— Όχι (ξένν).
- 6) Έπιρρημα χρονικό και τοπικό.— Σύνδεσμος.
- 7) Πρωτεύουσα (άλλοτε).
- 8) Η προσωποποίηση της Δικαιοσύνης.— Τρομερή άρρώστια.
- 9) Άβεθαλότης, διαταγμός.
- 10) Φύλαρχος των Άθηνσυνών.— Τ' άκούμε απ' το ραδιόφωνο.
- 11) Σ' αυτήν όφειλεται μέγα μέρος της νίκης.— Ταραχή.— Κύριος (ξένν).
- 12) Λίμνη και πόλις της Σερδικής Μακεδονίας.— Σημείον της άριθμητικής.— Ο πορθμεύς του Άδου.
- 13) Έορτές των άρχαίων προς τιμήν μεγάλης θεάς.— Καθάρια και έσπερα.
- 14) Σωματική δύναμις.— Έτσι τελειώνουν σχεδόν όλες οι προσευχές.
- 15) Δόρεμα το οποίο δεν θα ίδιπτε ποτέ σε μία κοσμική συγκέντρωσι.

Η ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ 27ου

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- 1) ΣΦΑΙΡΑ — ΡΙΜΙΝΙ, 2) ΕΡΣ — ΟΣ — ΟΣ — ΑΕΚ, 3) ΊΣ — ΕΜΠΟΛΕΜΟΣ — ΑΑ, 4) ΑΝΗΡ — ΠΝΟΗ, 5) ΗΝΙΑ — ΟΜΑΛΑ — ΥΓΡΟ, 6) ΝΗΣΣΑ — ΣΠΟΞ, 7) ΧΑ'ΙΔΑΡΙ, 8) ΣΤΟΜΑ — ΒΑΜΜΑ, 9) ΙΔΑΝΙΚΑ, 10) ΑΤΟΝΑ — ΣΑΝΟΣ, 11) ΔΟΞΑ — ΤΑΛΑΣ — ΘΟΛΑ, 12) ΑΥΛΗ — ΙΕΡΣ, 13) ΝΥ — ΣΙΛΟΥΕΤΤΑ — ΟΟ, 14) ΙΛΗ — ΤΟ — ΟΟ — ΑΤΙ, 15) ΣΗΣΤΟΣ — ΣΤΑΝΙΑ.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- 1) ΣΕΙΡΗΝ — ΑΔΩΝΙΣ, 2) ΟΡΣ — ΝΗ — ΤΟ — ΥΛΗ, 3) ΑΣ — ΑΙΣΙΟΔΟΞΑ — ΗΣ, 4) ΕΝΑΣ — ΝΑΥΣ, 5) ΡΩΜΗ — ΑΧΑ'ΙΑ — ΤΙΠΟ, 6) ΑΠΡΟ — ΤΗΛΟΣ, 7) ΜΟΙΡΑΙΑ, 8) ΠΟΛΚΑ — ΛΕΥΓΑ, 9) ΛΙΑΝΙΚΑ, 10) ΡΟΜΠΑ — ΣΙΤΟΣ, 11) ΙΕΩΝ — ΣΙΒΑΣ — ΣΤΟΠ, 12) ΣΟΥΤ — ΑΦΩΛ, 13) ΙΑ — ΗΓΩΜΕΝΟΣ — ΑΝ, 14) ΝΕΑ — ΡΕ — ΟΛ — ΟΤΙ, 15) ΙΚΑΡΟΣ — ΣΑΒΟ'ΙΑ.

ΠΩΣ ΤΟΥΣ ΒΛΕΠΟΥΝ

Κάτω από τη Βελανιδιά

Αγγλική διήγηση

Πάνω στον κορμό της γέριπας βελανιδιάς του Νέδερφορντ, υπήρχαν χαράματα, κοντά-κοντά, τα άρκακια ψήφια «Φ.Τ.» και «Σ.Φ.»... Θρέντερικ Τούρτον και Στέλλα άδελφόντου.

Ο Θρέντερικ Τούρτον ήταν κτηματίας, παντρεμένος με μια γυναίκα που ζούσε χωριστά απ' αυτόν, δίχως παιδιά. Είχε γνωρίσει τη Στέλλα, απ' τα 18 της χρόνια. Ο πατέρας της είχε ένα μεγάλο κτήμα δίπλα στο δικό του. Ο Τούρτον ήταν τότε πολύ μεγαλύτερος στην ηλικία απ' την κοπέλα. Όσοστο την άγαπησε παράφορα.

Δεν μπορούσε όμως να παντρευτεί την αγαπημένη του. Κι' αναγκάστηκε να υποταχθεί στο μοίραίο, όταν η Στέλλα του είπε, την ημέρα που κλείνει τα 20 χρόνια της, ότι είχε αρραβωνιασθεί με κάποιον άλλον... Ορκίσθηκαν τότε κι' οι δύο τους αιώνια άγαμη, κι' έκοψαν μια συμφωνία: Να συναντώνται κάθε χρόνο, την ημέρα των γενεθλίων της Στέλλας, κάτω απ' το ίδιο εκείνο δέντρο, όπου είχαν χαράξει τα άρκακια τους.

Πραγματικά, τα δύο πρώτα χρόνια, κράτησαν κι' οι δύο το λόγο τους. Και τ' άγκυραίσματα τους ξεναύτησαν στον Τούρτον τις παλιές ευτυχισμένες μέρες. Έπειτα η Στέλλα έφυγε με τον άντρα της για την Νότιο Αφρική. Ο Τούρτον έλαβε μερικά γραμμάτια της, κι' έπειτα κανένα πιά. Πέρασαν χρόνια. Ο Τούρτον γενουόσε. Άλλα δεν έδουε, η ρωμάντικη άγαπη του για τη Στέλλα. Είχε κηρύψει κι' αυτός. Ζούσε μόνος αποτραβηγμένος. Και, κάθε χρόνο, την ημέρα των γενεθλίων της Στέλλας, πήγαινε στη γέριπα βελανιδιά. Έλπιζε πάντα ότι θαρόκταν κάποτε η αγαπημένη του...

Η Στέλλα δεν είχε στενοχωρηθεί πολύ για το θάνατο του συζύγου της. Γιατί ο γάμος της ήταν μάλλον άτυχος. Ήταν πολύ σκληρό στην Νότιο Αφρική. Με την ήλική ελαστικότητα που τάν είχε ρίξει άλλοτε στην άγκαλιά του που τάν είχε ρίξει πολλούς φίλους. Έβλεπε έντατικα, άποραιομένη ν' αδειάζει όλο το ποτήρι των απολαύσεων. Μέσα σ' αυτό τον πυρετό, είχε ξεκαθεί ολόκληρο τα περασμένα, το Νέδερφορντ, τον Τούρτον...

Έπειτα γνώρισε στην Άγγλία, στο Λονδίνο. Ήταν μεσόκοπη, αλλά έλκυστική ακόμα. Μόλις άρχισε ο πόλεμος, αρρώστησε βαρύντα στο Νέδερφορντ μια γρη και πλουσία θεία της. Η Στέλλα έφυγε για εκεί. Βρήκε τη θεία της πολύ καλύτερα, εκτός κινδύνου.

Το άλλο πρωί, ζύμνησε άργα. Θυμήθηκε ότι είχε τα γενέθλιά της. Έκλεινε τα 50 χρόνια της. Τι μάχη άλλη ανάνησι! Όταν ήταν νέα, παιδί ακόμα είχε έρωτικές σχέσεις στο Νέδερφορντ με κάποιον άντρα... Ήταν ο πρώτος που είχε γνωρίσει... Αλλά δεν τόν είχε αγαπήσει. Ίσως θα είχε πεθάνει από τις... Θυμήθηκε διάφορα έπεισάδια της νεανιότητας της... Αν έκανε ένα περίπατο ως εκεί, σήμερα που είχε τα γενέθλιά της...

Όσο ζύμνησε στη βελανιδιά, η Στέλλα άκουγε να δυναμώνει ένα βουπό αεροπλάνου, πουρόκταν από πάνω απ' το γέρικο δέντρο. — Στέλλα!... φώναξε με λακτάρα, κι' έτρεξε κοντά της.

Την έβρισε στην άγκαλιά του, αναζήτησε τα χείλη της. Έκείνη δεν ήταν συννησμένη ν' αρνιέται με δίψα, μουρμούριζοντας έκστατικά: — Στέλλα!... Άγάπη μου!

Τώρα τα αεροπλάνα είχαν φτάσει από πάνω τους. Έξαφνα η Στέλλα είδε εμπρός της μια φλόγα τερε καταγής.

Όσοστο δεν είχε πάρει τίποτε. Ο Τούρτον είχε το βάρος του χοντρού στην μέση του, που είχε απλώσει κι' όλες η χλωμάδα του θανάτου. Ή ετυχισμένη κοντά μου Στέλλα... μουρμούρισε.

Ναι, καλέ μου! του είπε γλυκά. Αγκάλιασε το κεφάλι του, το τράβηξε προς το δικό της, και τα χείλη τους ενώθηκαν πάλλ. Ξεθύχθηκε.

Η Στέλλα τραβήχτηκε τότε, έλευθερώθηκε απ' το βάρος του και σηκώθηκε όρθια. Σκουπίσε τα μάτια πουχε πεδόνια ευτυχισμένα. Τα χαρακτηριστικά νόντουσαν έντελως άγνωστα. — Ο καμμένος!... — είπε με το νου της... "Αν μπορούσα τουλάχιστον να θυμηθώ πώς τόν λέγανε..."

Χ. ΜΠΡΕΝΤ

Ο έρωας του Άδ. Χίτλερ

Αποκαλύψεις της αδελφής της Εύας Μπράουν

Το μυθιστόρημα του θανάτου του Χίτλερ συνεχίζεται και τίποτε δεν μας επιτρέπει να συμπεράνουμε ότι η τελευταία του σελίδα πρόκειται να γραφεί πολύ σύντομα. Γιατί έφ' όσον δεν ανευρίσκονται το πτώμα του, εινε φυσικό η ανδρώνη φαντασία να οργάζη, όπως το αποδεικνύουν, άλλωστε, οι πληροφορίες των τελευταίων έδομαδών, που μας εμφανίζουν τον τραγικό δικτάτορα της Γερμανίας πότε στην Πορτογαλία, πότε στην Άρμενική, και πότε στα νησιά του Ειρηνικού.

Άλλα δεν εινε λιγώτερο ένδιαφέρον το μυθιστόρημα του «μοναχικού έρωτος» του Χίτλερ με την Εύα Μπράουν.

Οι συμμαχικές αρχές επέτρεψαν τελευταία στους δημοσιογράφους να επισκεφθούν την αδελφή της Εύας κυρία Γκρέτελ. Έγκλειαν και οι αποκαλύψεις της για τη ζωή των δύο ερωτευμένων παίρνουν σήμερα μια εξαιρετική θέση στις στήλες των ευρωπαϊκών εφημερίδων, πλάσι στις περιγραφές για τον πόλεμο εναντίον της Ιαπωνίας και τις απορρήσεις της διασκέψης του Πότσδαμ.

Ο ανταποκριτής της γαλλικής «Γκρόν» μας δίνει την ακόλουθη περιγραφή της Γκρέτελ: «Εινε μια πολύ νόστιμη μελαχροινή, 29 ετών, μαλλιά μακρύν, ώρες κνήμες, πρόσφορη ποδόχορτο, που θα το χαρακτήριζε κανείς φιλήδονο».

Άλλα, συνεχίζει ο ίδιος ανταποκριτής, αν κρίναμε από τις φωτογραφίες της αδελφής της που μας έδειξε, πρέπει να συμπεράνουμε, ότι η Εύα ήταν πραγματικά μια από τις γυναίκες που εινε ικανές ν' άναψουν πυρκαϊά στις ανδρικές καρδιές».

Γιατί την Εύα Μπράουν κανείς μη Γερμανός δεν την είδε ποτέ και από τους Γερμανούς πολύ λίγοι ήταν εκείνοι που την γνώρισαν. Εινε άτακτη, λοιπόν, να περιοριζόμαστε προς το παρόν στις φωτογραφίες της, φρού πολύ λίγες πιθανότητες υπάρχουν να ίδουμε το πρωτότυπο.

Βλέπει κανείς την Εύα, λέει ο ανταποκριτής, καθισμένη σε μια πολυθρόνα, με τις κνήμες σταυρωμένες και το φέρεμα σκόπιμα ανασκομμένο προς τα γόνατα. Τα μαλλιά της εινε πικνά και δοντούχα, καμμένα, και η νεορή γυναίκα χαμογελάει, αποκαλύπτοντας μια διπλή σειρά από όπεροχα δόντια.

Η φωτογραφία έχει παρήλ πριν από ένα χρόνο. Η Εύα ήταν τότε 32 ετών, αλλά δεν φαίνεται περισσότερο από 25 και εινε η πρώτη φορά που δεν θα μπορούσε ν' αμφισβητήσει κανείς το γούστο του Φύρερ...

Ένας άλλος ανταποκριτής μιας έπιθετησεως που έχει τον τίτλο «Μαύρο και Λευκό», μ' όλο που άναγνωρίζει την ωμορφιά της Εύας — σύμφωνα με τις φωτογραφίες της, φυσικά — βρίσκει πως το ντύσιμό της ήταν άτακτο.

Εινε όλοφάνερο, παρατηρεί, πως ήταν ντυμένη από τη χειρότερη ράφρα του «Μπρασουάν» σφρ-1γ». Ο Χίτλερ συνάντησε την Εύα πριν από 17 χρόνια - το 1928 - στο άτελει ενός φίλου του φωτογράφου στο Μόναχο, τού «Είρηνι Χόφμαν».

Η Εύα ήταν τότε ένα κοριτσάκι 16 χρόνων και εργαζόταν στο Χόφμαν ως «γραμματοδέσφ» του, όπως λέει η Γκρέτελ η όπως εινε πιθανότατα, ως υπάλληλος του φωτογραφείου του, που ήταν επιτηρημένη να δέχεται τους πελάτες.

Η Γκρέτελ υποστηρίζει ότι ο έρωας που αναπτύχθηκε μεταξύ των ήταν κεραυνόβολος και διατηρήθηκε το ίδιο φλογερός ως την τελευταία στιγμή.

Εξόστου, της υπενθύμισαν μερικά άλλα όνοματα άλλων «συμμαχικών» του Χίτλερ: Λένι Ρίβενσταλ, Ρενάτε Μύλλερ, Μίς Γιούντιτ Μίτφοντ... που αναφέρονται σε έποχη μεταγενέστερη του 1928.

Όλα αυτά εινε παραμύθια, απάντησε η Γκρέτελ. Η αδελφή μου δεν απέδωσε ποτέ σημασία σ' αυτές τις ιστορίες.

Και έπείμειν ότι όχι μόνο η Εύα ήταν ο «μοναχικός» έρωας του Χίτλερ, αλλά ότι και για τους δύο το αίσθημα αυτό ήταν «ο μεγάλος έρωας» της ζωής των.

Εκείνο που εξέπληξε περισσότερο την Γκρέτελ ήταν ο θρυλούμενος γάμος της Εύας με το Χίτλερ, τέσσερες ημέρες πριν από την πτώση του Βερολίνου.

— Περτέργο! είπε. Η Εύα δεν μου είχε μιλήσει ποτέ γι' αυτό το γάμο.

Με την ίδια κατηγορηματικότητα, η Γκρέτελ διέψευσε το θρύλο για τα παιδιά του Χίτλερ και της Εύας, που μερικές πληροφορίες από τη Στοκχόλμη έδωκαν ηλικία πέντε ετών στο ένα, το άγιο, και τεσσάρων ετών στο άλλο, το κοριτσάκι.

— Αυτό δεν μπορούσε να συμβαίνει! είπε.

Και έπείμειν πολύ στη λέξη αυτή «δεν μπορούσε», χωρίς όμως να εξηγήσει γιατί ο Χίτλερ και η Εύα δεν μπορούσαν να έχουν παιδιά, αφού συνεδόντο από τέσων καιρό.

Ο Χίτλερ είχε εγκαταστήσει την Εύα σε μια πολυτελή έπαυλη στο Μόναχο, όπου την επισκεπτόταν συχνά. Άλλα και η Εύα πήγαινε πολλές φορές στο Βερολίνο για να τον συναντήσει, ίδως όταν επέστρεφε από τις περιοδείες του ή τα ταξίδια του. Άλλα, σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις της Γκρέτελ, δεν εμφανίζονταν ποτέ μαζί έξω.

(Η σκηνή στο Ρετιρέ. Όλα φλέγονται. Η πλάκα του μπετόν από πάνω το κρεβάτι, το σεντόνιο, το καναπεδάκι, οι πολυθρόνες, τα πάτωμα, τα κάδρα, τα αίματα. Έκείνος μισογυμνός, κολυμπώντας στον ιδρώτα, προσπαθεί άτονα ν' ανακατέψη, με μια ψάθην βεντάλια, τον καυτερό αέρα. Τριαντάρος, πρόδροφ φαλάκρ, νόστιμος τύπος. Έκείνη, με φυσική κομπιναζόν, οι μπρετέλλες της και οι δαντέλλες της στέβονται, τα ολόσωμα μαλλιά της μούσκεμα σκεδόν, η μελαχροινή ωμορφιά της στραπατσαρισμένη από τη λαύρα του μεσημεριού. Σαπλωμένη στο κρεβάτι, σαν κεραυνόπληκτη, τόν κυττάζει αποκαυωμένη, που κάνει άδρα, τεντωμένους στο καναπεδάκι).

ΕΚΕΙΝΗ (άποκοιμημένη): Ούφ!... Προς Θεού, πάψε πια να κάνεις άδρα!... Με ζεσταίνεις και πού σε βλέπω!

ΕΚΕΙΝΟΣ (σαν αποβλακωμένος): Κι' αυτό σ' ενοχλεί; Κατάλαβα!... Με βρεσκέθηκε!...

ΕΚΕΙΝΗ (το ίδιο): Με τέτοια ζέση, παιδί μου, και τόν Άδωνι, τόν Ιδίο, θα τόν έστειλα χωρίς άλλο!... Για κύττα το θερμόμετρο, σε παρακαλώ!... Σαράντα και δύο δέκατα... υπό σκάνη!... Και είνε απόστασις τριών μέτρων, που σε βλέπω, εινε πολύ!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (που εξακολουθεί ν' αερίζεται): Εύ, κοίτα!... Μ' έχεις οπασεί στα κομπλημέντα σημερά!...

ΕΚΕΙΝΗ (το ίδιο): Δε σ'α κάνω έγω!... Εινε της ζέσης!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (το ίδιο): Τώρα καταλαβαίνω γιατί τα λένε κυνικά καύματα!... Κάνουν τους ανθρώπους κυνικούς!... Έου π. χ. σημερά παραείσαι!...

ΕΚΕΙΝΗ (σαρκαστική): Τι κρύο άστείο!... Εξακολουθεί, με δροσίζει!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (παύει ν' αερίζει): Όρίστε, παύω ν' αερίζωμαι αφού ενοχλεί την κυρία... Θα καταδεχθώ και η κυρία να μου εξηγήσει τι έχει σημερά!

ΕΚΕΙΝΗ (εξάφνης): Τι κρύο άστείο!... Εξακολουθεί, με δροσίζει!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (παύει ν' αερίζει): Όρίστε, παύω ν' αερίζωμαι αφού ενοχλεί την κυρία... Θα καταδεχθώ και η κυρία να μου εξηγήσει τι έχει σημερά!

ΕΚΕΙΝΗ (εξάφνης): Τι κρύο άστείο!... Εξακολουθεί, με δροσίζει!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (το ίδιο): Τα τους βράσω αυτούς τους γεροντώτερους!... Τι μπορούν να θυμούν...

ΠΕΖΟΤΗΤΕΣ

ΑΓΡΥΠΝΙΑ...

Δεν περιμένα και δεν ήρθες... Δεν ήρθες, αγαπημένη μου, όπως έρχοσαν κάθε βράδυ χαρούμενη κι' ευτυχισμένη...

Κι' έμεινα μόνος. Και τ' άστερία που είδαν και ποιο δάκρυ να κυλή άργα από τα μάτια μου και λυπήθηκαν για τη μοναξιά μου, μου κράτησαν συντροφιά και προσάθησαν ν' απαλύνουν τόν απελπισμένο έρωτά μου...

Γιατί δεν ήρθες, πολυαγαπημένη!... Γιατί μ' άφησες μόνος!... Αν ήξερες πόσο μου έλειψες... Αν ήξερες πόσες κακές σκέψεις έκανα... Αν ήξερες πόσο έκλαψα... Να!...

Έκλαψα!... Έκλαψα πολύ και γύρισα με βαρεία ψυχή στο σπίτι μου... Κι' έμεινα άγρηπος όλη τη νύχτα...

Προσάθησα ν' κοιμηθώ για να ξεχάσω, μα δεν μπόρεσα... Κι' όσο περισσότερο έσφιγκα τα μάτια μου, τόσο πιο έντονα έβλεπα μπροστά μου τη γλυκεία σου μορφή...

Κι' έτσι εξαγρύμνησα... Και δεν έκανα τίποτ' άλλο παρά να σε συλλογίζωμαι — και να κυνηγώ τα κοινούπια που με αφανίσαν τα ήματα!...

Γ. ΓΙΑΝ...

Κύττα το θερμόμετρο!...

στη ανυπόφορη. Να πού σ'α είπα και ζέσπασα! (Σηκώνεται, τίν πλοισάει, σκύδε επάνω της, με πάθος). Κουκλάκι μου!... Αν έσένα άρχισε να σε πειράζει η ζέση... μαζι μου, έμένα με δαιμονίζει αυτή η πτώσις της θερμοκρασίας σου!...

ΕΚΕΙΝΗ (σαν τρομαγμένη): Για το θεό, μη με ζυγώνεις!... Επί τέλους, κατάλαβε το!... Δεν εινε δίσλοιο σ'α αυτό... ν' αναγκάζεις μια γυναίκα να ιδρώει έτσι!... Ο έρωτας δεν εινε είδος καλοκαιριού!... Θέλει χειμώνα!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (οκύνοντας περισσότερο): Αυτά δε μου τάλεσες πέρσι... αντιπατικό πλάνο!... Πέρσι σ' άρεσε η ζέση και του καλοκαιριού και η δική μου!... Πέρσι μούλεγες...

ΕΚΕΙΝΗ (σ' απάντησε): Μά προς Θεού!... Κύττα το θερμόμετρο!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (τ' άρπάζει με μια γοργή κίνηση, το μετρεί απ' το παράθυρο): Να το θερμόμετρο μου!... (Με το ίδιο πάθος, τίν άγκαλιάζει). Πέρσι μούλεγες, ότι «άλλοι ταξίδευαν στους τροπικούς ακριβώς για να βρίσκουν αυτή τη ζέση!... Και μεις, που τίν έχουμε τζάμπα, να μην τη χαρούμε!...» Ε, λοιπόν νά!... Πέρσι είχες δικιο! (Την άγκαλιάζει πιο σφιχτά). Νιώθω το σίμα μου να βράζει στις φλέβες μου σαν μυστος!... Έλα να τόν κάνουμε κρασί, γλυκειά μαυροδάφνη!...

ΕΚΕΙΝΗ (που πνίγεται απ' το άγκάλιασμά του): Παγωμένη!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (το ίδιο): Όχι, ζέστη, όσο παρνεί, να μας ζαλιση με τους άπαισις της, να μας μεθύση!... Παραδέξου ότι ο έρωτας εινε λουλούδι τών τροπικών!...

ΕΚΕΙΝΗ (που μέλις ακούγεται πιά): Και τώρα! (Ένα τσιτσίτσι στην πτεπίρα της λεωφόρου, κάτω, τραγουδά τόν ύμνο!)

Ο πρίγκηψ της Ουαλλίας

Πώς προήλθε ο τίτλος του

Εινε αρκετά περίεργη η ιστορία της προελεύσεως του τίτλου του πρίγκηψ της Ουαλλίας, που φέρει πάντοτε ο διάδοχος του άγγλικού θρόνου.

Οι Ουαλλοί ήταν άνεκαθεν οι πιο άπεισάρχητοι από όλους τους λαούς που κατοικούσαν τις βρετανικές νήσους και βρίσκόντουσαν σε άδικοπο σκεδόν πόλεμο προς τους Άγγλους.

Κάθε χρόνο, όταν άρχιζε η περίοδος των μεγάλων βροχών, οι Ουαλλοί ασφάλιζαν τις γυναίκες και τα κοπάδια τών ζώων τους πάνω στα βουνά, κατέστρεφαν τις γέφυρες, άγρυώνονταν πίσω από τα έλη που προστάτευαν τη χώρα τους και λεηλατούσαν συστηματικά με εαφνικές έπιδρομές τις γειτονικές κομητείες.

Άλλα και από τ' άλλο μέρος, οι βασιλικοί στρατοί επιχειρούσαν έπιδρομές κατά της χώρας των και έπρόσβαιαν σε τρομερές άντεδικοίσεις.

Οι Ουαλλοί, όταν έβλεπαν ότι δεν μπορούσαν να συνεχίσουν τόν άγώνα, έκαναν πρόδωκα συνθηκολόγησι και έβιναν όμηρους.

Άλλα τόν άλλο χρόνο εξαγόρχιζαν πάλι τα ίδια, άδιαφορώντας για την τύχη αυτών των όμηρων, που ήταν πάντα νεοί 16-20 χρόνων, παρμένοι από τις καλύτερες οικογένειες.

Ο βασιλεύς Έρρίκος ο 2ος, ται τα ραμολιμένα: Έχω μνήμη πολύ άκμαία! Και θυμώμαι πολύ καλά πως έκανε τίν ίδια ζέση... Και όμως, δε μούλεγες να κυττάς το θερμόμετρο, ούτε και σ'α το κύτταζες!... Ούτε τίν έννοιωθες τη ζέση!...

Η προσωπική σου θερμοκρασία ήταν υψηλότερη από τη πόλεως!... Ένδω τώρα το θερμόμετρο σου έχει πέσει. Κι' αυτό βροίκεε τη ζέση!...

Μπορεί ν' αντίληφθί κανείς πόσο μεγάλο ήταν το μίσος τών Άγγλων εναντίον τών Ουαλλών έπαναστατών από το ότι οι πόλεις του Ουίντσεστερ και της Ύορκης διεξέβηκαν με μεγάλο πείσμα τόν δεξιό άμο του δυστυχισμένου Δαυίδ, λέγοντας πως είχαν υποφέρει περισσότερο από τις έπιδρομές του.

Το κεφάλι του Δαυίδ κορφήθηκε σε μια λόγχη πλάι στο κεφάλι του Λόβελλαν, πάνω στην κορυφή του πύργου του Λονδίνου και, όπως λέει μια παλιά μπαλάντα, «ό άνιος και η βροχή έκομαν σιγά-σιγά τις σάρκες τους να πέσουν και άσπρισαν τα κρανία τών δύο άδελφών».

Μεταξύ τών Ουαλλών όηρχε ένας παλιός θύλος, που, σύμφωνα μ' αυτόν, ένας Ουαλλός πρίγκηψ σ' άνέβαινε κάποτε στο θρόνο της Άγγλιας.

Συνέθε, λοιπόν, τότε η βασιλίσσα, που ο Έδουάρδος τίν είχε πάρει μαζί του και που βρίσκονταν εκείνη τη στιγμή στο Καίρναρβον, να γεννήση ένα γυό.

Ο βασιλεύς, μόλις το έμαθε, έκάλισε τους άρχηγους τών Ουαλλών και τους είπε ότι είχαν έλθει η στιγμή για να πραγματοποιηθί η παλιά προφητεία.

— Θα σάς δώσω για άρχηγό, τους είπε, έναν πρίγκηπα, που γεννήθηκε στη χώρα σας και που δεν έζει ούτε μια άγγλική λέξη. Η γλώσσα που θα πρωτομάθι θα εινε η δική σας.

Οι Ουαλλοί έπιδοκμασαν με μεγάλες κραυγές την άπόφασι του Έδουάρδου.

— Ο άρχηγός σας θα ειναι, λοιπόν, συνέχισε ο βασιλεύς, ο γυός μου Έδουάρδος, που γεννήθηκε στο Καίρναρβον και που από τη στιγμή αυτή θα λέγεται Έδουάρδος του Καίρναρβον, πρίγκηψ της Ουαλλίας!

Η λύσις αυτή είχε κολακέσει τίν ένδοξη φιλοτιμία τών Ουαλλών, που ήσυχασαν για πολύ καιρό. Από τότε, επικράτησε συνήθεια να δίδεται ο τίτλος του πρίγκηψ της Ουαλλίας στο διάδοχο του Άγγλικού θρόνου.

ΕΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ
Της Ακαδημίας Αθηνών

Ο φαρς Ζιλιά

μην στή θαλασσινή εκείνη σπηλιά, κυνηγώντας ένα μεγάλο καβούρι. Το νερό έφτανε ως τους ώμους του. Γύρω του άπλωνόταν μισοσκοτάδα.

Στο τέλος της σπηλιάς, είδε, στην επιφάνεια σχεδόν του νερού, μια πλατεία κι' όριζόντια οχιομή του βράχου. Έκει μέσα βρίσκονταν ίσως το καβούρι... Έχωσε το χέρι του όσο βαθύτερα μπορούσε, κι' άρχισε να ψαλάει στο σκοτάδι.

Έξωσα, έννοιωσε μια φρίκη κάτι να τού άρπάξει το μπράτσο... κάτι λεπτό, πλατύ, παγωμένο, γλοιώδες και ζωντανό! Είχε τυλιχτή σφιχτά στο μπράτσο του κι' άνέβαινε προς το στήθος του. Σ' ένα δευτερόλεπτο, είχε φτάσει στον ώμο του κι' έφακανε κάτω απ' τη μασχάλη του.

Ο νέος ρίχτηκε προς τα πίσω. Άλλα δεν μπόρεσε σκεδόν να κινηθί. Ήταν σαν κορφομένος στη θέσι του. Με το έλευθερο άριστερο χέρι του, πέρα το μαχαίρι που έσφιγγε ανάμεσα στα δόντια του, κι' ακούμπησε με δύναμι στο βράχο, προσπαθώντας απελπισμένα να τραβήξη το μπράτσο του. Το σφιζιμο μεγάλωσε...

Ένα δεύτερο λουρί βγήκε απ' τη σχισμή, έγλυψε το νυνού κορμό του φαρς, κόλλησε στο δέρμα του, τυλιχτηκε γύρω στο σώμα του. Συγχρόνως ο νέος σπασάνθηκε ένα πόνο παρξάξιο, ανέκφραστο. Τού φαίνονταν ότι αμείτρινα χείλια, κολλημένα στη σάρκα του, ζήτουσαν να τού πιούν το αίμα.

Τρίτο λουρί ξεπρόβαλε, τόν μαστίγωσε στα πλευρά και κόλλησε εκεί. Η άγωνία, στον παρούσώ της, εινε βουβά. Ο Ζιλιά δεν έδωγας μιλά. Ένα τέταρτο λουρί, γρήγορο σαν βέλος, τυλιχτηκε γύρω στην κοιλιά του.

Δεν τα έβλεπε, άλλα του ήταν άδύνατο να τα κόψη ή να τα ξεκολλήσει... Ξεπρόβαλε άλλο ένα απ' τίν τρύπα και κόλλησε στη μέση του. Τώρα το σφιζιμο δεν τόν άφινε σκεδόν ν' αναπνεύση, μεγάλωνε τίν άγωνία του...

Τα λουριά αυτά, μυτερά στην άκρη, πλάτοιαν προς τη θάσι τους. Άντικα προφανώς και τα νέντε στο ίδιο κέντρον. Σερρώνονταν πάνω στα κορμύ του νερού. Ένοιωθε να μεταποζώνται οι πιέσεις τους, που έμοιαζαν σαν αμείτρινα μικρά στήματα.

Σαφνικά, σάνκανε ένα πράγμα στρογγυλό, πλατύ, γλοιώδες. Ήταν το κέντρον, απ' το οποίο ξεκινούσαν τα νέντε λουριά. Άλλα τρία άρχιζαν απ' το αντίθετο μέρος του και κατέληγαν μέσα στην τρύπα του βράχου. Στη μέση αυτού του πλάγματος, υπήρχαν δύο ματιά, που κυττάζαν το Ζιλιά!

Ο φαρς άναγνώρισε ένα τεράστιο χταπόδι! Διακόσιες πενήντα θηλές του τόν ρουφούσαν και τόν τραβούσαν προς το βράχο.

Ήξερε καλά ότι, αν έπιχειρούσε ν' απάλλαγι το χταπόδι θα τόν έσφιγγε ακόμα πιο πολύ. Η προσπάθειά του θα μεγάλωνε ανάλογα με τη δική του... Δεν είχε, παρά μια έλπιδα: το μαχαίρι του! Ήξερε να μετακινείται το άριστερό του χέρι καλύτερα απ' το δεξιό. Μ' αυτό κρατούσε τώρα το μαχαίρι του, άνοιχτό.

Οι πλόκαμοι του χταποδιού δεν κόβονταν. Γλυστρούν κάτω απ' τη λεπίδα. Το μόνο τρωτό σημείο του εινε το κεφάλι. Ο Ζιλιά το ήξερε καλά... Για το χταπόδι, όπως και για τόν ταύρο, υπάρχει μια στιγμή, απ' τίν όποια ποεί να έπιωσθώ και νεί: η στιγμή που ο ταύρος χαμπλώνει το λαύο του, ή στιγμή που το χταπόδι προχωρεί το κεφάλι του. Όποιος δεν τίν προλάβι, εινε χαμένος.

Όλα σ'α διηγήθηκαν, δεν είχαν διαρκέσει παρά λίγα λεπτά. Όσοστο ο Ζιλιά αισθανόταν να τόν ρουφούν δυνατώτερα οι 250 βεντούδες.

Το χταπόδι εινε ύπουλο. Άφου άρπάξη το θύμα του, περιμένει όσο μπορεί, για να το ζαλίση... Ο Ζιλιά κυττάζε το ζω, που τόν κυττάζε κι' εκείνο, σαφνικά, το χταπόδι έκάλυπτε απ' το βράχο τόν έκτο πλόκαμο του και ζήτπνε ν' άρπάξη μ' αυτόν το άριστερο μπράτσο του Ζιλιά. Συγχρόνως προχωρούσε ζωηρά το κεφάλι του.

Ένα δευτερόλεπτο ακόμη, και το στόμα του θα κολλούσε στο στήθος του Ζιλιά, για να τού πιή το αίμα! Άλλα ο νέος καιροφυλάκτουσε. Άπέφυνε τόν πλόκαμο και, τη στιγμή που το ζω θα τόν δάγκανε στο στήθος, το χτύπησε με το μαχαίρι του. Έχωσε τη λεπίδα του όπλου του στη γλοιώδη μάζα και, με μια κυκλική κίνηση γύρω απ' τα δύο ματιά, ξεριζώσε το κεφάλι όπως ξεριζώνεται κανείς ένα δόντι.

Αμέσως έκκόλλησε δάκτυλο το ζω. Οι 400 βεντούδες άφισαν το βράχο και τόν άνθρωπο. Το κούρελι εκείνο έπεσε στο βυθό του νερού. Ο Ζιλιά, λαχανιασμένος απ' τη μάχη, είδε εμπρός στα πόδια του δύο άμορφους γλοιώδεις σωρούς: το κεφάλι απ' τη μια μεριά, το υπόλοιπο σώμα απ' τίν άλλη. Το ζω ήταν νεκρό. Ο φαρς ξανάκλεισε το μαχαίρι του.

Β. ΟΥΓΚΟ

23ον — Και τα πιστεύατε όλα αυτά, τα παραδεχθήκατε μέσα στη συνείδησή σας με τόσο επιπολαιότητα; Είπε ο Ρενέ με το ίδιο άπαρκα πάντα όφρος.

— Ναί, Γι' αυτό ήρθαμε να σας προτείνουμε να σωθείτε, όσο είναι καιρός, σώζοντας συγχρόνως και βέβαια θάνατο και την άμοιρη μητέρα σας.

Και η Κολέτ του εξήγησε το σχέδιο της έπιτολής, που αναφέρμας προηγουμένως.

— Αυτή ήταν, λοιπόν, η αποδοσία πρoτασίας σας; κάγχασε ειρωνικά ο Ρενέ. Είπε άπλουστατά με την αλήθεια.

— Ναί, αυτό είναι το πλάν που ζητάμε από σας. Αν άρνησθε, αν θέλήσετε να έχετε άκoμα ένα άθνη στη συνείδησή σας, την μητέρα σας, τόσο το χειρότερο για σας. Θα κάνουμε το πλάν με την σύσσυμ, αλλά μόλις βγούμε από δω μέσα, θα 'τραθήσουμε κατ' ευθείαν στην Εισαγγελία και θα υποθέσουμε έναντιόν σας μία μήνυση επί δολοφονίας...

Ο Ρενέ σηκώθηκε από τη θέσι του, πλησίασε την πόρτα την άνοιξε και είπε αδιάφορα στις δύο γυναίκες:

— Πηγαίνετε!

Κατάπληκτες και οι δύο τον κυττούσαν και δεν καταλάβαιναν. 'Η ψυχραιμία του αυτή, το θράσος του αυτό τις σάστισε.

— Επειδή δεν άπαντώ στις φαντασιοπληξίες σας, φαντασθήκατε ότι είμαι ένοχος; Είπε άπλά.

— Ναί, έσθε! Είσατε ένας δολοφόνος! Το βεβαιώνω έγώ! Και θα το αποδείξω! φώναξε καταναγκασμένη η Κολέτ.

Και παρασύροντας μαζί της την Ζανίν βγήκαν έξω.

Όταν βρέθηκαν μόνες ένα δυνατό κλάμμα τις έπιασε και τις δύο.

Είχαν φαντασθή τον έαυτό τους δυνατό και, να πού στο πρώτο βήμα πούκαμαν βρέθηκαν νικημένες.

Μοτε, λοιπόν, όλα είχαν τελειώσει! Και η τελευταία τους έλπιδα έσβυνε...

Και ο Ντιντιέ, άσμενε εκεί κάτω για πάντα, για όλη του τη ζωή, τραγικό θύμα της καλής του καρδιάς, της υπέροχης θυσίας του...

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΟΥ

Μόνας και δυστυχισμένος περισσότερο από κάθε άλλη φορά, ο Ντιντιέ περίμενε μέσα σε μία φρικτή άγανία νεώτερο, απ' την Κολέτ. Τά γραμμάτια της μνηστής του δεν του άνετόδιναν καμιάν έλπιδα.

— Άραγε είχαν ναυαγήσει οι έներγείες της; πώς έπρεπε να χάση πιά, κάθε έλπιδα ότι θα...

Στο μεταξύ, η Κολέτ άγωνιζόταν σκληρά. Μόνη με ένα μοναδικό έλπο, κατήριξε ένα φάκελλο με όλα τα στοιχεία που είχε συγκεντρώσει ως τότε και που απέδεικνυαν την άσoυτητα του Ντιντιέ.

Και μία μέρα, χωρίς να πη σε κανέναν τί-τόν Ντεμαρές στο σπίτι του, πήγε και βρήκε καλέση. Πήγαυε αυτή τη φορά όμως να παραβέσει άλλα ώ καθήγορος.

— Ο Γκαστόν Ντεμαρές, πού δεν έβγαυε ποτέ έξω, και πού ήξερε την Κολέτ στα κάτεργα, πιασέψι της. Προς στιγμήν σκέφθηκε να μην την δεχθή. Προς τί όμως; Τι είχε να φοβήθθ απ' αυτήν;

Και την δέχτηκε.

— Θα έχετε μαντεύσει, φαντάζομαι, κ. Ντεμαρές, τούτε η Κολέτ μόλις μπήκε, τον σκοπό της έπισκέψής μου. Κατά το μακρύ διάστημα της άπουσίας μου, βεβαιώθηκα άπολύτως ότι ο άγαπημένος μου Ντιντιέ είναι άθώος και γύρισα στην Γαλλία για να άποκαταστή-

σώ την τιμή του. Φυσικά, το πρώτο πρόσωπο στο οποίο έπρεπε ν' άπευθυνθώ έίστε σεις, ά-φορ έσεις προτείνατε την καθάριση του...

— Η άθωότης του Ντιντιέ είναι εξαιρετικά δύσκολο ν' άποδειχθθ, δεσποινίς Κολέτ. Όλα τα στοιχεία που έχει στα χέρια της η δικαιοσύνη μαρτυρούν έναντιόν του, της άπάντησε ο Ντεμαρές.

— Στοιχεία δεν υπήρξαν ποτέ, έναντιόν του. Μόνον ύπόνοιες. Και ύποθέσεις. Οι ύποθέσεις όμως καταρρέουν πρό της παραγματικότητας. Ο Ντιντιέ είναι άθώος. Γνωρίζε τον ένοχο, όπως τον γνωρίζω και γώ...

— Τόν γνωρίζετε;

— Μάλιστα κύριε. Και τ' όνομα του δολοφόνου — δεν έχω κανένα λόγο να σας το κρύψω — είναι: Ρενέ Λαβέρν!

Ο Ντεμαρές ανατρίχιασε.

— Πώς το έχετε αυτό; ρώτησε με φαινομενική ψυχραιμία.

— Άπλουστατά: τόν κατέδωσα το θύμα του. Αυτό δεν άρκει. Χρειάζονται άποδείξεις.

— Αυτό μου έπικε και ο ίδιος ο δολοφόνος, στον όποιον άπευθύνθηκα. Άποδείξεις! Δεν έχω, μα υπάρχει μεγαλύτερη άποδείξη από την όμολογία του άρραβωνιαστικού μου;

— Δεν άρκει αυτή...

— Ίσως για σας, ίσως για την δικαιοσύνη... Πάντως, τα λίγα στοιχεία που κατέχω άρκούν, νομίζω, για να ζητήσω μία άναθεώρησι της κρίμης.

— Τότε πρέπει ν' άπευθυνθθτε στον ύπουργό της Δικαιοσύνης.

— Το έξέρω, αλλά διατάζω...

— Γιατί;

— Γιατί, όταν το κάνω αυτό, θα ξεσπάση το σκάνδαλο εις βάρος σας.

Προσπάθησε να γελάση ο κ. Ντεμαρές. "Υ-στισ-τα άρχισε να βηματίζει νευρικά μέσα στο δωμάτιο.

— Έμένε! είπε. Θα άστειεύσθε! Δεν φοβόμαι τίποτε έγώ. Δεν έσφαλα ποτέ στην κρίσι μου. Έκανα το καθήκον μου και η συνείδησί μου είναι άπόλυτα ήσυχη.

Τόν δέκομε:

— Είσθε βέβαιος ότι είναι ήσυχη η συνείδησί σας;

Ο Ντεμαρές την κύτταξε κατάματα. 'Η έρώτηρή αυτή τον συντάραξε ολόκληρο. Πώς ήξερε, λοιπόν, η Κολέτ ότι η συνείδησή του δεν ήταν ήσυχη; Μήπως είχε μαντέψει το μυστικό του;

Χλωμός, άναστατοςμένος, στάθηκε για μία στιγμή καρφωμένος στη θέσι του, μη μπορών-τας ν' άρθρώση λέξη.

Τά γόνιμά του έτρεμαν και νόμιζε πώς από στιγμή σε στιγμή θαπέφτε κάτω.

— Θ' άποδείξω με άδιάσειστα στοιχεία ότι διαπράξατε ένα έγκλημα ύπακούοντας στο τυφλό μίσος και όχι στο καθήκον, συνέχισε η Κολέτ.

Ο Ντεμαρές άφρησε μία κρουγή και σωριάστηκε σε μία πολυθρόνα.

— Δεν κάμιατε καμιά προσπάθεια για να άνακαλύψετε τον πραγματικό δολοφόνο, συνέχισε η Κολέτ. Και καταδικάσατε έναν άθώο για να έκδικηθθτε την γυναίκα σας και να την κάνετε να πονέη πολύ. Γιατί ξέρατε, είχατε μάθει ότι ο Ντιντιέ ήταν το νόθο παιδί της...

— Ίδου το έγκλημα σας.

Ο Ντεμαρές άρρώθηκε τρομοκρατημένος:

— Πάυτε! φώναξε. Πάυτε!

— Μπορείτε να μου πητε, γιατί άποκρύψατε την ταυτότητα του Ντιντιέ, γιατί δεν όμολογήσατε ότι ήταν γιός της γυναίκας σας;...

— Ποιός σας τά είπε όλα αυτά; βρυχήθηκε ο Ντεμαρές.

— 'Η ίδια η γυναίκα σας, η μητέρα του. Εί-νε έτοιμη σήμερα να το βροντοφωνήση παν-τού. Καταδικάσατε τόν Ντιντιέ, το παιδί της γυναίκας σας άδικα. Βρήκατε την ευκαιρία να έκδικηθθτε με τόν σκληρότερο τρόπο. Αυτό το άτυχο πλάσμα, το άθώο, πού δεν σας έκα-νε κανένα κακό, πού γεννήθηκε χωρίς να το θέλη, πού υπέφερε τόσα ως όρφανό ώσoυ του με-γαλώση, πού δεν γνώρισε τη χαρά νάχη γο-νείς, τόν άθώο αυτό νέο πού είχε την δυστυ-

ΣΤΟ ΜΕΤΑΠΡΟΣΕΧΕΣ ΤΕΥΧΟΣ

Τό νέο άριστογυμναστικό μυθιστόρημα του γόντου Γάλλου συγγραφέως

ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ:

Ο ΓΟΛΓΟΘΑΣ

μιάς παρθένου

Είνε η σπαρτακτική, η συγκλονιστική Ι-στορία της ζωής μιάς άθώας ώραιας κόρης πού έπειτα από φοβερούς κατα-γρενμούς και δραματικές περιπέτειες χαίρεται τη μεγάλη άγάπη, πού υπήρ-ξε το γλυκίτερο όνειρο της βασανι-σμένης ζωής της.

χία να πέση στα χέρια σας και πού είχε έμπι-στοσύνη σε σας, γιατί σας νόμιζε τίμιον, τόν καταδικάσατε στο σκληρότερο μαρτύριο και τόν άναγκάσατε να πληρώση όλους τους πό-νους για τους όποιους δεν ήταν υπεύθυνος.

«Για να είσθε τόσο κακός, σκληρός, μοχθη-ρός, κάμιατε τόσες καρδιές να ματώσουν και τόσα δάκρυα να χυθούν. Σκληρότατα παντώ-το μίσος, τόν πόνο και την άπόγνωση και γκρε-μίσατε σε έρείπια τα όραιότερα όνειρά μας. 'Η πτώσις σας όμως θα εινε τρωμερή, κανείς δεν θα σας συμπαρόνεθ. κανείς δεν θα βρθ έναν καλό λόγο για σας...

Χωμένος στην πολυθρόνα του με το κεφάλι άναμια στα χέρια ο Ντεμαρές άναστενάξε:

— Όστε, θέλετε να με καταστρέψετε;

Η Κολέτ ήρέμησε, τόν πλησίασε και τούπε:

— Όχι, άφου βρίσκομαι εδώ για να βρούμε μαζί μία λύσι.

— Άηλασθθ; Τι πρέπει να κάνω. Τι ζητάτε από μένα;

— Υποφέρατε, αλήθεια, πολύ αυτό το διά-στημα;

— Έαν κολασμένος.

— Ήταν η τιμωρία πού σας έπρεπε. Σήμε-ρα, μπορείτε να έπανορθώσετε το σφάλμα σας και να ζήσετε πιά χωρίς τύψεις.

— Μα πώς μπορώ να το κάνω;

— Αυτό έσεις το ξέρετε...

Πέρασε το χέρι στο μέτωπό του με άπελ-πίσια.

— Όστε, θα πρέπει να μιλήσω... να όμολο-γήσω... Όχι, όχι, αυτό δεν είναι δυνατόν. Νά όμολογήσω δημόσια την πλάνη μου; Και τί θα πθ ύστερα ο κόσμος για μένα; Πώς θα με χαρακτηρίση;...

— Θα πουν όλοι ότι έκάματε το καθήκον σας. 'Η θυσία θα σέση το σφάλμα σας, θα σας εξιλέωσθ...

— Όχι! Θα πουν ότι υπήρξα ένας κακός, ένας άσυνείδητος δικαστής. Και θα κληδωθθ όλο το παρελθόν μου, θα άτιμασθθ τ' όνομά μου... όλη η καριέρα μου...

— Μη λησιμονήτε ότι για ένα σφάλμα σας άτιμασθήτε άδικα ένας άθώος άνθρωπος πού άφρογεθαίνει αυτή τη στιγμή στα κάτεργα.

— Ω, λυπηθήτε με! Μη θέλετε να με κατα-στρέψετε!

— Δεν ζητώ να καταστρέψω έσας... Ζητώ να σώσω τόν Ντιντιέ.

— Πώς να σας βοηθήσω να τόν σώσετε, άφου δεν έχω άποδείξεις της άθωότητάς του; Άφου μου λείπουν στοιχεία ένοχής έναντιόν του Ρενέ;

— Σηκώθηκε απ' τη θέσι του κατάχλωμος και με κόπο την πλησίασε. Με έκτεντική φωνή την έκλιπαρήσε:

— Ω, βοηθήστε με! Δώστε μου άποδείξεις της άθωότητάς του Ντιντιέ, στοιχεία ένοχής Ρενέ και θα κάνω ό,τι μπορώ. Μη μ' άναγ-κάσετε όμως να όμολογήσω ότι η γυναίκα μου έχει έναν νόθο γιό και ότι τόν καταδικάσατε άδικα για να τιμωρήσω την μοιχεία της!...

— Ω, είναι τώρα η σειρά του σκληρού δικα-στού να έκλιπαρή...

— Μη ζητάτε να έπικαλεσθθτε το λάθος μου για ν' άποδείξετε την άθωότητά του Ντιντιέ! Λυπηθήτε με!

— Δεν ξέρω αν μου μιλάτε ειλικρινά ή αν με γελάτε! τού είπε άποφασιστικά η Κολέτ. Έπικαλεσθε τόν όλκτο μου. Σας δίνω δύο ήμερών προθεσμία να ένεργήσετε για την ά-θωάσι του Ντιντιέ. Τίποτε περισσότερο δεν μπορώ να κάμω...

— Τίποτε;...

— Όυτε ένα λεπτό περισσότερο δεν σας παραχωρώ. Δεν θα ξαναδώ έξω. Θα περιμέ-νω να με είδοποθήτε τί πρέπει να κάνω... Διαφορετικά, θα καταγγείλω την δικαστική πλάνη σας και θα ζητήσω την άναθεώρησι της κρίμης. Χαίρετε.

Και χωρίς να γυρίση πίσω της, έγκατέλει-ψε τόν Ντεμαρές άπελπιμένο, έξουθενωμένο, ράκος ψυχικό και σωματικό.

ΕΝΑ ΝΕΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Μετά την δραματική συνομιλία του με την Κολέτ και την γυναίκα του Ρενέ Λαβέρν, τρώμος κατέλαβε την ψυχή του άμελλικο πόλε-του είχαν κηρύξει, λοιπόν, άμελλικο πόλε-μο. Και δεν θα υποχωρούσαν παρά μόνο άφου θα είχαν νικήση την ένοχή του.

Α! Αυτή η Κολέτ! Πώς την μισούσε, πώς την μισούσε! Άπό αυτήν κινδύνευε, απ' αυτήν θαρχόταν τό κακό, αν πετύχαινε στις προ-σπάθειές της, απ' αυτήν θα πήγαυε χαμένος, θα καταστρεφόταν.

Καταλάβαινε τώρα πολύ καλά ότι κινδύνευε σοβαρά. Μπορούσε ν' άρνηται αυτός, μπορού-σε να διαμαρτυρηται. Ένα όμως ήταν τό γε-γονός, ότι η Κολέτ ήξερε πώς αυτός ήταν ο έ-νοχος, ότι η Κολέτ ήξερε πώς αυτός ήταν ο έ-νοχος και θάκανε το πλάν για να το άποδείξη αυτό και να σώση τόν Ντιντιέ πού τόν έλα-τρεψε.

Τι έπρεπε να κάνει;

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σε καλές τιμές μεταχειρι-σμένα βιβλία και περιοδικά έλληνικά και ξένα. Πληροφορίες στα γραφεία μας. 10 π.μ. - 2 μ.μ. καθ' έκάστην.

Τό δαυματοουργό «ΡΑΝΤΑΡ»

Πώς έκερδήθη ο πόλεμος

Ανάμεσα στις νέες εφευρέσεις πού έργησιμοποίησαν κατά τόν πόλεμο οι σύμμαχοι, μία έξαρωστή θέσι κατέχει το «Ράνταρ». Σ' αυτό όφείλεται κυρι-ώτατα η συντριβή τών δυνάμεων του άένους στη θάλασσα και στον έέρα.

Αλλά τί είναι το «Ράνταρ»;

Ας άρχίσουμε από την εξιστόρησι ένός γεγονότος πού ζετυλίχθηκε στις έλληνικές θάλασσες:

Την νύχτα της 27 προς την 28 Μαρτίου του 1941, πέντε Ιταλικά πολεμικά περ-νούσαν στ' άνοικτά του Ταινάρου, για να έξαγυρίσουν στις βάσεις τους. Ε-πειτα από την πανωλερία πού είχε πά-θει ο Ιταλικός στόλος κατά την διαό-ρκεια της προηγουμένης ημέρας από τις δυνάμεις του σέρ 'Αντρίους Κανινγκ-καμ, με τις όποιες είχαν συνεννοηθθ και έλαφρές μονάδες του έλληνικού στόλου.

Η Ιταλική μοίρα άπετελείτο από το καταδρομικό «Αίολω», πού είχε τραυμα-τισθθ βαρεία, μερικές ώρες προτούτερα, από άλλα καταδρομικά του «φίουμε» και τη «Ζάρα» και δύο αντιτορπιλικά, το «Ορίων» και το «Μαεστράλε».

Ξαφνικά, η φωτεινή δέσμη ένός προ-βόλεως φώτισε τη θάλασσα. Καί, την ίδια στιγμή, ένας καταγινόςος δέλιδων, πού έξερνούσαν τα τηλεέδρα τών 381 χιλιοστομέτρων τών άγγλικών θωρη-κτών «Ουαροπαίτ», «Μπάραχαμ» και «Έσβλιαν», άρχισαν να πέφτουν πάνω στα Ιταλικά σκάφη.

Τά κυνηγήματα έρχόνταν από μιάν ά-πόστασι μικρότερη τών 2000 μέτρων και τα Ιταλικά καταδρομικά δεν πρόφθα-σαν να ρίξουν ούτε μία όβριδα. Σε λί-γο, κατεπονίζοντο και τα τρία μέσα στα νερά του 'Ιονίου πελάγους, συμ-παρσύροντα στο βυθό 1500 άέλω-ματικούς, ύπαξιωματικούς και ναύ-τες. Μόνο τα δύο αντιτορπιλικά κα-ταρβασσαν να σωθούν.

Η ξαφνική έμφανισι τών τριών κο-λοσσών του σέρ 'Αντρίους Κανινγκκαμ ήταν μία άπλή σύμπτωση; Η... ΑΛΛ' άς συνεχίσουμε.

Στις 11 Μαΐου του ίδιου έτους, ο Γερμανός στρατάρχης της αεροπορίας Σπύρλ, πού διύθυνε τις έπιδρομές έ-ναντιόν της 'Αγγλίας, δοκίμαζε μία πολ-ύ δυσάρεστη έκπληξη. Άπό μερικές έ-δομίδες τώρα, είχε έγκαινιάσει το σύ-στημα τών υκτερινών βομβαρδισμών, πού δεν έστοιχίζαν στους Γερμανούς ού-τε ένα αεροπλάνο σχεδόν. Άλλά, ξα-φνικά, έκείνο το βράδυ, 33 αεροπλάνα με τόν άγκυλωτό σταυρό έφειπταν στο έδαφος. Και οι πιλότοι έκείνων πού διε-σώθησαν άνέφεραν στόν άρχηγό τους, ότι τα άγγλικά «Μπωφάιτερ» τους πα-ράκολουθούσαν μέσα στο σκοτάδι, ά-κόμη και μέσα στα σύννεφα και τους έθιριζαν με τα πολυέδρα του, χωρίς αυτοί να μπορούν να άμυνθούν, γιατί δεν μπορούσαν να ξεχωρίσουν την ά-κρίβη θέσι του αντίπαλου ταν.

Διάβολο! Τι συνέβαινε, λοιπόν; Τι ήταν έκείνο πού ώδηγούσε με τόση ά-κρίβεια τους 'Αγγλους πιλότους; Και πώς μπορούσαν να βλέπουν μέσα στο σκοτάδι;

Δεκέμβριος του 1941. 'Η νίκη της 8ης Βρετανικής στρατιάς στη μάχη του Σίντι-Ρεζέγκ είχε φέρει σε πολύ δύσκολη θέσι τις δυνάμεις του Ρόμμελ.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

★ Ο παράδεισος ήταν τό σπι-τι του 'Αδάμ και τό σπιτί είναι ο παράδεισος τών άπογόνων του. (Αγγλική)

★ Κάλλιο μόνος παρά με κα-κή συντροφία. (Γαλλική)

★ Το κρασί έπνιξε περισσότε-ρους παρά ή θάλασσα. (Ισπανική)

★ Ποιός έχει πόνو τόν πονεί κι' ο γείτονας κοιμάται. (Ελληνική)

★ Βάλ' τόν μαντάλο στη πόρ-τα να κοιμάσαι έξουνοισμένος. (Ελληνική)

★ Αν θέλεις νάσαι κύριος στο σπιτί σου, παντρεύσου γυναίκα μικρότερη από σενα. (Τοσκανική)

κλειστικά σχεδόν με μηχανοκίνητα μέ-σα. Και η βενζίνη ήταν πολύ λίγη στις άποθήκες της Τριπόλεως και της Βε-γιάζης. Ο άνεφοδιασμός σε καύσιμιο ύ-λη ήταν ζήτημα ζωής ή θανάτου για τις δυνάμεις του άένους. Ο Μουσολίνι άπεφάσισε τότε να χρησιμοποίησθ για το σκοπό αυτό τα Ιταλικά καταδρομικά του τύπου «Κοντοτιέρ» πού μπορού-σαν να τρέξουν με ταχύτητα 40 κόμ-βων (74 χιλιομέτρων) την ώρα. Άπό-λυτη μυστικότητα είχε τηρηθθ γύρω ά-πό την άποστολή αυτή.

Μία κεντηνή νύχτα, δύο Ιταλικά κα-ταδρομικά, το «Μπαρμπάινο» και το «Κινσάνιο», κατόφροτα με βενζίνη, φεύ-γουν ολοταχώς για τις άφρικανικές ά-κτές. Άλλά, ξαφνικά, κατά τις δύο το πρωί, βρίσκονται άναμεσα στις τορπι-λές πού έκαφευονόντων έναντιόν των, από άπόστασι μόλις μερικών δεκάδων μέτρων, τα τορπιλόεδρα του 'Αγγλου μοιράρχου Στόκες.

Η ύποθεσι έτελείωσε μέσα σε με-ρικά λεπτά. Τα δύο Ιταλικά καταδρο-μικά άνεφλέγησαν σαν πυροτεχνήματα, φώτισαν για λίγο το υκτερινό όρίζον-τα κι' έπειτα έξαφανισθηκαν κάτω από τα κύματα. Άπό τα πληρώματά τους δεν εσώθηκε ούτε ένας.

Στη Ρώμη, όπως και στο Βερολίνο, είχαν πιστέψει ότι το μυστικό της άπο-στολής είχε προδοθθ. Και έψαχναν δρα-στήρια, για να βρουν τους ύποτιθέμε-νους κατασκόπους...

Άλλά, όταν έφρόκτοε για καμιά προ-δοσία, 'Η άλήθεια βρισκόταν άλλοι. Πραγματικά, από το 1941, οι 'Αγγλοι είχαν άρχισει να χρησιμοποιοούν μία κα-ταπληκτική εφεύρεσι, το «Ράνταρ» πού έκανε άληθινα θαύματα.

Φαντασθήτε ένα πομπό πολύ μικρών διαστάσεων, πού έχει την ιδιότητα να έκαφευονόνει γύρω του άναριθμητα ή-λεκτρικά σωματίδια, σε πολύ μεγάλη άπόστασι. Τα σωματίδια αυτά, όταν συ-ναντήσουν ένα μεταλλικό άντικείμενο, έξαγυρίζουν πίσω, με ταχύτητα 300.000 χιλιομέτρων το δευτερόλεπτο, στο μέρος από όπου ξεκίνησαν. Έκει, τα περιστρέφει ένας ειδικός δέκτης πού έπιτρέπει να προσδιορίσουμε με άπόλυ-τη μαθηματική άκρίβεια την άπόστασι του μεταλλικού άντικειμένου, τις δια-στάσεις του, την ταχύτητά του κλπ. Α-πό τη στιγμή αυτή πιά, χωρίς στο ά-διάκοπο «πήγαυε-έλα» τών μικρών αύ-τόματων «πήγαυε-έλα» τών μικρών αύ-τόματων παρακολουθούμε όλες τις κινήσεις του και να το έχουμε στη διάθεσί μας, για να το κυνηγήσουμε στην κατάλληλη στιγμή.

Η άκρίβεια τών συσκευών «Ράνταρ», με τις όποιες έφοδιάσθηκαν όλα τα άν-γλικά πολεμικά, εινε καταπληκτική. Ε-πειτα από τη ναυμαχία της 15 'Ιου-νίου 1942, ο Ιταλικός στόλος του άντι-ναυάρχου Βιάν προσπάθησε να σωθθ, άπλώνοντας γύρω του ένα αδιεπέραστο νέφος ολόμαυρο καπνού. Κόπος χαμέ-νος! Το άγγλικό καταδρομικό «Άρτε-μις» διέσχισε τρεις φορές το σύννεφο αυτό, έκαυονόβλησε «εξ έπαφής» σχε-δόν τα Ιταλικά πλοία και έπειτα έφυγε άνεώχλητο, προστατευμένο από τόν ίδιο τόν καπνό πού είχε άπλώσει γύρω του ο έχθρος.

Τό ίδιο έγινε, στις 26 Δεκεμβρίου 1943, με την καταβύθισι του γερμανι-κού θωρηκτού «Ζάρνχορστ». Το άγγλι-κό καταδρομικό «Αούξ» της 'Υόρκης, το άνεκάλυψε σε μία στιγμή πού έπλεε ά-νύπτοτο στη βόρειο θάλασσα και δεν τού έδωκε καθόλου τόν καιρό ν' άπαν-τήση.

Οι συσκευές «Ράνταρ» έφηρμοσθη-σαν επίσης με μεγάλη επιτυχία και στα καταδωκτικά αεροπλάνα. Έτσι, έδωγ-κε ο θρόλος τών «καταδωκτικών» της υκτόρας, πού τα έτρεφαν τόσο οι Γερ-μανοί. Και όχι χωρίς λόγο. Γιατί τα άγγλικά «Μπωφάιτερ», όδηγούμενα ά-πό τις είδοποιήσεις του «Ράνταρ», άνε-κάλυπταν μέσα στο σκοτάδι τόν αντί-παλο, πού από τη στιγμή αυτή ήταν χαμένος. Μερικοί πολυβολισμοί, πού κα-νείς δεν ήξερε από πού έρχόνταν, γιατί τα Μπωφάιτερ έγύριζαν σαν δαιμονι-σμένα γύρω από το θύμα τους, και όλα έτελείωναν μ' έναν τροπικό άπρόοπτο και κεραυνόεδο.

Δεν ήταν μικρότερη η επιτυχία της συσκευής «Ράνταρ» έναντιόν τών ύπο-δρουχών, πού, στο τέλος, ο ναύαρχος Νταϊνιζ άναγκάσθηκε να τα άποσπρή από τόν 'Ατλαντικό, όπου είχαν ύποστη-τρομοκτικές άποδείξεις.

Με τη συσκευή «Ράνταρ», οι 'Αν-γλοι έκέρδισαν τόν πόλεμο στη θάλα-σα, άπομάκρυναν την άπειλή τών ένα-ερών έπιδρομών από τη νήσο τους και έκαμαν ένα τεράστιο άλμα προς την τελική νίκη.

ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΙΣ δίχως πόνους

Τά θαύματα της επιστήμης

Αν σήμερα οι διάφορες μικρές ή μεγάλες έγ-χειρήσεις γίνονται έντελώς άνώδυνα, δεν συνέβαι-νε τό ίδιο και άλλοτε. Τόν παλιό καιρό, οι χει-ρούργοι άνοιγαν κοιλίες κι' έκοθαν χέρια ή πόδια χωρίς να ναρκώνουν καθόλου τόν άρρωστο, ο ό-ποιος υπέφερε άφάνταστα σ' όλο αυτό το διάστημα.

Μπορούμε να πούμε ότι η χειρουργική άναίσθη-σία έχει ιστορία 100 έτών μόνον. Ο γιατρός Κρόου-φορντ Ουίλλιαμσον Λόνγκ, απ' τη Γεωργία της Α-μερικής, πρωτοχρησιμοποίησε αιδέρα ως άναίσθη-τικό τό 1842, αλλά δεν έκανε καμιά σχετική άνα-κοίνωσι. Τέσσερα χρόνια όργότερα, έγινε μία δη-μοσία επίδειξι της ίδιας μεθόδου απ' τους χει-ρούργους Τσαρλ Τζάκσον και Ουίλλιαμ Μόρτον στο άμφιθέατρο του Νοσοκομείου της Μασαχουσέτης.

Ο 'Αγγλος Ντέβν είχε παρατηρήσει στον έαυτό του απ' το 1840 ότι άποτελέσματα τού δξειδιού τού εζώτου — πού ονομάζεται («λαρών αέριον», γιατί προκαλεί άναίσθησι και γέλοια συγχρόνως. Άλλά η έφαρμογή τού αέριου αυτού στη χειρουργική άρ-χιζε τό 1848. Τό 1847, ο Άγγλος γιατρός Τζέιμς Σμιπτον έφήρμοσε το χλωροφόρμιο σε γυναικολογι-κές έγχειρήσεις, το έδωσε δέ και στη βασιλίσσα Βικτωρία για τόν άνώδυνο τοκέτο ένός απ' τα παιδιά της.

Από τότε, άνακαλύφθηκαν πολλά καινούργια ά-ναίσθητικά, κι' οι μέθοδοι έφαρμογής τους τελειο-ποιήθηκαν καταπληκτικά. Χρησιμοποιοήθηκαν η μο-φινη κι' η κωδεΐνη, πού βγαίνουν απ' το χυμό της παπαρούνας τού όπιου, γνωστό στους άρχαίους ως ύπνωτικό και καταπραυντικό τού πόνου. Βρέθηκαν επίσης δύο καινούργια αέρια, το αιθυλένιον και το κηλοπροπάνιον, καθώς και η άθερτίνη, η σκοπολα-μίνη, η κακείνη, κλπ.

Μία ένδιαφέρουσα μέθοδος άναίσθησις, πού άρ-χιζε τώρα να εφαρμόζεται, εινε με τήν ψυή του σώματος. 'Η ψυή αυτή γίνεται σε θερμοκρασία ά-νεκτή για τους ιστούς, δηλαδή στους 32 περίπου βαθμούς. Ο όργανισμός άναίσθησις έτσι τελειώ-σεν πόνο. Ήταν γνωστό άλλωστε από πολύν και-ρό ότι ο θάνατος από ψυή εινε τελείως άνώδυνος. Έχουν έφευρεθθ ειδικά μηχανήματα για τη νάο-κωσι με ψυή. Μπορεί όμως να χρησιμοποιοηθθ άπλάς ο πάγος ή παγωμένο νερό, όταν δεν ύπάκουον αυτά τα τεχνικά μέσα. Εινε ένσυνθη λοιπόν η σπουδαί-της αυτής της μεθόδου στις τραυματικές ύπρε-σεις, για τήν άπόλότητά της και τήν εύκολία της έ-ξουρέσεως τού πάγου.

Στην ίδια άρχη σπριζείται κι' η τοπική άναίσθη-σία, με αιδέρα η κληρώδης αιθύλιον, δύο ύνρα πολύ πηπτικά, τα όποια έξασπίζονται γρήγορα πάνω στην έπιδερμίδα, τήν κρυώνουν και τήν άναίσθη-τούν παροδικά.

Σε πολλές περιπτώσεις, όταν υπάρχουν άρρώ-στειες τού άναπνευστικού συστήματος, πού δεν έ-πιτρέπουν την έλαστική άναπνευστική φαρμάκων, ο γιατρός τα είνανει στο παχύ έντερον, απ' όπου ά-πορροφούνται, περνούν στο αίμα και φέρνουν το ά-ποτέλεσμα τού πάγου.

Υπάρχει κατόπιν η μέθοδος της «ραχιαίας άναί-σθησις». Ο γιατρός κάνει μία ένεσι τού άντισπασ-τικού φαρμάκου σε ώριμμένο σημείο της σπονδυλι-κής στήλης. Έτσι, ο άρρωστος πονεί να πονεί, δια-τηρεί όμως τις αισθήσεις του. Μερικοί περίεργοι ζη-τούν τότε να πασοκαλούθουν μ' ένα καρέφθ την έγκλειρησι πού τους κάνει ο γιατρός. Κι' ένας χειρουργός είχε κάποτε τήν ψυχραιμία ν' άνοιξη ο ίδιος τήν κοιλιά του, γιατί έπασχε από σκωληκοει-δίτιδα!

Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται με πολλή επιτυχία στους τοκετούς. 'Η ένεσις τού φαρμάκου γίνεται στην κάτω άκρη της σπονδυλικής στήλης, δηλαδή σε τέτοιο σημείο, ώστε να λείψη τού αίσθημα τού πόνου, αλλά να μην έπηρεασθθ καθόλου το νεύρο πού προκαλεί τις νυκτες συσπάσεις της μήτρας. Για-τί οι συσπάσεις αυτές εινε άπαραίτητες για να ώθη-στον κόσμο το παιδί ζωντανό. Δυστυχώς η άναίσθη-σία αυτή δεν μπορεί να εφαρμoσθθ σε όλες τις γυ-ναίκες, αλλά μόνο σε όσες έχουν ώριμμένη άνατο-μική κατασκευή της σπονδυλικής στήλης, η όποια έξαστάζει προηγουμένως με άκτινοσκόπησι. Στις γυναίκες και σκοπολαμίνες. Με τήν έφαρμογή της άναί-σθησις η λεχώνα περιμένει να φώση το παιδί της, τιάσοντας ύποφερη καθόλου, νελώντας και κουθεν-δίκως να άποσπρή καθόλου, αντί να ούλοιάζει απ' τόν πόνο.

Για να έξηγησουμε πώς ένεργούν τα άναίσθη-τικά φάρμακα, πρέπει να πούμε ότι το νευρικό σύστημα κι' ο αι, 'Ας υποθέσουμε ότι τιαμπούμε το δαχτύλο μας, έρεθισμό ως τη σπονδυλική στήλη, με τήν ταχύτητα τού ηλεκτρισμού, κι' απ' εκεί στο μυαλό.

Τό μυαλό διατάζει τότε μία κατάλληλη κίνησι, κι' η διαταγή του μεταδίδεται απ' τη σπονδυλική στήλη και τή κινητική νεύρα ως το αντίστοιχο ση-μείο τού σώματος.

Αν τώρα ένα φάρμακο σταματήση τού αίσθημα τού πόνου στα νεύρα, στη σπονδυλική στήλη ή στο μυαλό, προκαλείται η άναίσθησις — τοπική ή γενική — πού επιτρέπει να γίνεται κάθε έγχείρησι χωρίς να ύποφέρει καθόλου ο άρρωστος.

Θρύλοι και παραδόσεις

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΒΙΟΛΙ

Παλιά, πολύ παλιά, σε μία εποχή που το βιολί ήταν ακόμη άγνωστο, ζούσε σ' ένα δάσος κοντά στα Καρπάθια μία κοπέλλα που την έλεγαν Ροζίκα, δηλαδή μικρό ρόδο.

Κοντά στην καλύβα στην οποία έμενε η Ροζίκα μαζί με τους γονείς της και τ' αδελφία της ήταν ένας δημοφιλής πύργος στον οποίο κατοικούσε ένας νεαρός αλλά μεγάλος άρχοντας.

Όπως συμβαίνει μ' όλες τις ηρωίδες των παραμυθιών, η Ροζίκα ξεπερνούσε σε όμορφιά κι αυτά τα λουλούδια του δάσους, αλλά κι ο νεαρός άρχοντας ήταν κι αυτός ασύγκριτος στην ομορφιά.

Πώς ο έρωτας δεν τους έριξε τόν ένα στην αγκαλιά του άλλου, όπως θα πρέπει να γίνει, αφού και οι δυο ήταν νέοι κι όρατοι; Αυτό δεν το ξέρε κανείς. Πάντως δεν φαίνεται, γι' αυτό η Ροζίκα. Κάθε άλλο. Η μικρούλα της καρδιάς μαρτύρων γι' αυτόν, άλλ' ο άρχοντας δεν καταδεχόταν ποτέ να ρίξει το βλέμμα του επάνω της, όταν έβγαινε στο κυνήγι και περνούσε μπροστά στην καλύβα της.

Η Ροζίκα έκλαιγε κι άναστενάζε. Μα τα κλάματα δεν χρησιμεύουν σε τίποτε. Τι να κάνει αφού ούτε το νεάτα της, ούτε ο έρωτάς της, ούτε η ομορφιά της καταβόσκων να τραβήξουν επάνω της έστω και μία ματιά του νεαρού άρχοντα; Άδικα άναβε ένα σωρό λαμπάδες στην εκκλησία του χωριού. Οι λαμπάδες έσβηναν σε λίγο κι ο Θεός δεν άκουε τα παρακάλια της. Τότε εκείνη, αφού είδε κι άπόειδε, έπικατέστη τον Διάβολο.

Ο Διάβολος είχε παντοῦ. Μα στα μεγάλα δάση εκεί κοντά στα Καρπάθια παρουσιάζονται αμέσως μόλις τον καλέσει κανείς κι είναι πάντα έτοιμος να προσφέρει τις υπηρεσίες του. Μόλις λοιπόν τον κάλεσε η Ροζίκα τον είδε να γλιστράει μπροστά της από ένα δέντρο, τόσο ανάλαφρα όσο μία σταγόνα βροχής πέφτει από ένα φύλλο μετά την ήμπερα. Ήταν νέος, όρατος και ντυμένος στα πράσινα όπως η έλπίδα.

Τι με θέλεις, όραία μου; την ρώτησε με την πιο γλυκειά φωνή του, κάνοντας συγχρόνως μια όπλοκλιση.

Η καρδιά της νέας χτυπούσε δυνατά από τρέλλη έλπίδα. Το διηγήθηκε όλο στο τον πόνο της.

Μπαί έκανε ο Διάβολος, μόλις εκείνη τελείωσε. Αυτό είναι μόνο.

Αυτό ήταν, μα για την Ροζίκα αυτό ήταν το πόν. Για τον Διάβολο, βέβαια, το να έρθει ένα τρόφο να κάνει τον άρχοντα να έρωτευει την δαιμονική, δεν του χρειαζόταν. Άλλο του χρειαζόταν. Άλλο πράγμα. Είπε παρά πέντε-θα δυσκολευόταν καθόλου να τον παρασώσει και σαν καλή ψυχολόγος, έφρόνισε να την ζητήσει τα... πράγματα αυτά ένα-ένα.

Το πρώτο που της ζήτησε ήταν ο νέος πατέρας της!... Τι άξιζε ένας νέος έυλοκόποι; Πόσες μέρες του έμεναν ακόμη να ζήσει;

Η Ροζίκα όσο έρωτευμένη κι αν ήταν εαφνιστάθηκε μόλις άκουσε την άξιωση του Πονηρού. Δίστασε λίγο μα στο τέλος ο έρωτας νίκησε και άπέκλυσε.

Χωρίς να χάση στιγμή, ο

Διάβολος άρπαξε τότε απ' το πόδι τον γέρο έυλοκόπο και άρχισε να τον στριφογυρίζει στον αέρα, ως όπου τον μεταμόρφωσε σ' ένα όρατο γυαλιστερό κουτί που είχε για λαβή το πόδι που κρατούσε ο Σατανάς στο χέρι του. Ύστερα μ' ένα σατανικό χαμόγελο έπαιε στη Ροζίκα:

—Υπάρχει καλύτερη τύχη για ένα έυλοκόπο απ' το να γίνει αυτό το όμορφο έυλοκο αντικείμενο;

—Η Ροζίκα που βιαζόταν να τελειώσει τον ράπησε;

—Τι άλλο θέλεις ακόμα;

Ο Διάβολος χαμογέλασε και έπαιε με την πιο γλυκειά φωνή του:

—Τα τέσσερα αδελφία σου, Ροζίκα.

Η νέα άρχισε να κλαίει και να εραφονίζει μ' άπελπισία, μα είχε πια κάνει την άρρη.

Κι έτσι υπέκυψε κι αυτή τη φορά.

Ο ήλιος βρισκόταν τώρα στη μέση τ' ουρανού. Μέσα στη μεγάλη ζέση του μεσημεριού όλα κοιμούνταν στο δάσος, δέντρα, λουλούδια, άνθρωποι και ζώα. Άνάμεσα στα δέντρα, πλαγιασμένα το ένα κοντά στο άλλο, τα τέσσερα αδελφία της Ροζίκας ήταν κι αυτά άποκοιμισμένα. Ήσαν και οι τέσσερες τόσο όμορφες και το καθένας το πρόσωπο είχε την έκφραση του όνειρου που έδωσε εκείνη τη στιγμή: μελαγχολική, χαρούμενη, τρυφερή ή σοδαρή. Τα μάτια της Ροζίκας δάκρυσαν μπροστά στο θέαμα αυτό, αλλά ο τρομερός της σύντροφος είχε άρπάξει κι όλες τόν ποδο άδερόφο της και τον στριφογυρίζει άναμεσα στα δάκτυλά του, όπως κάνει μία γρή με την ρόκα της. Άρπαξε κατόπιν τον δεύτερο και τον στριφογύρισε όπως κάποιον αυτό που φτιάχνουν σχολινά με καννάβι. Όσο για τον τρίτο, τον έστύλιζε σαν να ήταν κουβάρι με μαλλί. Τέλος τον τέταρτο τον τράβηξε και τον τέντωσε σαν να ήταν από ζύμη.

Όλα αυτά άποτελούσαν ένα άξιόπεριργο θέαμα, το οποίο δεν έμπούσε τη Ροζίκα να αίσθανεται μία μεγάλη λύπη, γιατί άγαπούσε πολύ τα δυστυχισμένα αδελφία της.

Όταν τέλος οι τέσσερες νεαροί έυλοκόποι μεταμορφώθηκαν απ' το Διάβολο σε κάτι πράγματα που έμοιαζαν με σπαγγούς, ο Διάβολος έκοψε απ' τον καθένα τους ένα κομμάτι και έπαιε στη Ροζίκα:

—Κύτταξε πόσο όλιγαρκής είμαι!

Έβλεπε κατόπιν τις τέσσερες χορδες πάνω στο έυλινο κουτί, την μία κοντά στην άλλη, όπως και τα τέσσερα αδελφία, όταν κοιμούνταν στο δάσος. Είπε τελείωσε! Όχι ακόμα... Πόσα δάκρυα έχουσ άκόμη η Ροζίκα, όταν υπακούει πάντα στη θέληση του Διάδουλου τον άκολουθήσει στην καλύβα της, όπου η μητέρα της, καθισμένη μπροστά στο νηπύ.

Ήταν μία γρή γυναικία, στεγνωμένη απ' τα χρόνια, με νια που έλαμπαν ψηλά στις κορυφές των Καρπαθίων.

Ο Διάβολος δεν δυσκολευόταν καθόλου να μεταμορφώσει τα λιπόσαρκ κομμάτια της γρηάς σ' ένα λεπτό δοξάρι που να στο όποιο τέντωσε τα λεπτά άσπρα μαλλιά της.

—Και τώρα, της έπαιε ο Διά-

βολος δίνοντας της το βιολί και το δοξάρι, φτάνει ν' άγγίξει τις χορδες αυτές με το δοξάρι για να γίνει δικός σου ο άγαπημένος σου!

Κι αφού έπαιε αυτά χάθηκε από μπροστά της, όπως διαλύεται στον αέρα ο καπνός.

Έν τω μεταξύ ο νέος άρχοντας έξακολουθούσε να κινείται μέσα στα δάση με τους υπηρέτες και τα σκυλιά του. Μία μέρα η Ροζίκα τον είδε να τρέχει με την άκολουθία του πίσω από ένα χαριτωμένο ζαρκαδί.

Χωρίς να χάση στιγμή, πήρε το δοξάρι και το έσυρε πάνω στις χορδες του βιολιού. Άμέσως τότε μέσα απ' το έυλινο κουτί βγήκε ένα γλυκό μουριούριμα, ένας άπελπισμένος άναστεναγμός, όμοιο με τον όποιο το άνθρωπιο αιδέν είχε άκούσει ποτέ.

Τα όλογα σαν μαγεμένα σταμάτησαν τον καλασμό τους και τα σκυλιά έπαψαν να γαυγίζουν... Το βιολί έπαψε σε λίγο ν' άνηχη, μα γύρω απ' την Ροζίκα και τον νεαρό άρχοντα, μέσα στην άνοιξη, στα λουλούδια και στον συκοβολημένο αέρα άνηχούσαν ακόμη οι γλυκιές νότες του.

Ο νεαρός άρχοντας τότε, σπρώγμενος από μία άκατανίκητη δύναμη πλησίασε την Ροζίκα, ρίχτηκε στα πόδια της και της ψιθύρισε:

—Σ' άγαπώ!

Κι άγκαλιάστηκαν τρελλά.

Πόσο καιρό κράτησε η άγάπη του νεαρού άρχοντα και της Ροζίκας; Και τα πιο τρέλλα πάθη—πρό πάντων όταν ο Διάβολος κρύβεται πίσω απ' αυτά—είνε συνήθως πολύ σύντομα. Έξ άλλου στον κόσμο αυτό, κάθε πράγμα, είτε καλό, είτε κακό, έχει ένα τέλος.

Οι έρωτευμένοι χώρισαν, πέθαναν. Ο πύργος του άρχοντα έγκαταλείφθηκε και τα χορτάρια τον σκέπασαν. Άπ' όλην αυτή την ιστορία μας όμως έμεινε το βιολί. Ένας άσπύργανος που περνούσε απ' εκεί κάτω μία μέρα, ύστερα από πολλά χρόνια, το άνακάλυψε άνάμεσα στ' άγκάθια και το πήρε, γιατί ο άνθρωπος της ούλης του συνήθιζον να παίρνουν ό,τι βρίσκουν μπροστά τους.

Από τότες κάθε φορά που ένας ταγιγώνας άγγίζει το βιολί του με το δοξάρι, κάνει να χτυπούν οι καρδιές κι αυτόν ακόμη που νομίζουν πως είναι άτρωτοι από τον έρωτα και κάνει τις έρωτευμένες καρδιές να ξεχειλίζουν από άγάπη και τρυφερότητα.

ΖΑΝ και ΖΕΡΩΜ ΤΑΡΩ

Σχολή εκατομμυριούχων ;...

Ο γνωστός Κροίσος του Σιμόν Αντριού Σάιμον ίδρυσε εσχάτως μία πρωτότυπη σχολή για όσους θέλουν να γίνουν εκατομμυριούχοι!

Ο βαθύλιντος Σάιμον Ι. σχολίζεται ότι για να γίνει κανείς εκατομμυριούχος είναι το εύκολότερο πράγμα του κόσμου. Αποφύγετε τις μικρές έπιχειρήσεις!», συμβουλεύει στα μαθήματά του, «πρέπει να συνειδητείτε το μυσλό σας να συλλαμβάνει μεγάλα σχέδια για μεγάλα κέρδη! Μη χάνετε τον καιρό σας σε μικροδουλειές. Τις περισσότερες φορές είναι καταδικασμένες σε άποτυχία. Έπειτα, τα κέρδη τους είναι άσημαντα!... Προσπαθήτε πάντα να πετύχετε το μεγάλο «όφελος». Έτσι θα κάνετε την τύχη σας μία για πάντα...».

Η σχολή αυτή έσημείωσε μεγάλη έπιτυχία κι ο άρθερος των μαθητών της, που ήσαν απ' όλες τις πολιτείες ξεπέρασε τις δύο χιλιάδες!

Μικρά ΑΡΙΣΤΟΚΡΗΜΑΤΑ

Το κρασί

Στη μικρή και άπόμνη έκεινη ταβερνούλα του λιμανιού της Χάρδης, με το χαμπλό κεντημένο ταβάνι, ένα πλήθος ανθρώπων με κλωμές και κουρασμένες μορφές που τις έκανε άκομμη πιο θλιβερές το άχνό φως ενός μικρού ηλεκτρικού λαμπριού. Ήταν όλο στο πιστό των τόνων του βασιανόμενου κορμιού τους ή την πρόσκαιρη λήθη κάποιου κρυφού τους καύσου.

Έξαφν ένας νέος θαλασσοδούκος ο μπάριμπα Λιονέλ, είπε στην παρέα την τρομερή νύχτα, πού στην παρέα του άδειάζονταν το ποτήρι του:

—Πείτε! Για μās πού είπαμε (άντιο) στην άλλη ζωή, τη ζωή της δράσεως μα και της ψευτιάς το κρασί είναι το πόν.

Πρόφερε τα λόγια αυτά τραυλίζοντας απ' το πολύ ποτό, κι ύστερα γυρίζοντας σε μένα που τον κίτταξε με άπορία, πρόσθεσε:

—Έτσι είναι πατριώτη, μην παραινεύεσαι.

Χαμογέλασε, διάταξε να μου σερβιρουν ένα ποτήρι κρασί κι έξακολούθησε:

—Ξέρω εγώ τι σου λέω. Το κρασί είναι η λήθη των καυμών κι η χαρά των πονεμένων.

Η παράξενη αυτή φιλοσοφία του συναισθηματικού μου, μου κίνησε ακόμη περισσότερο την περιέργεια. Πλησίασα λοιπόν το καθισμά μου στο τραπέζι του και του είπα:

—Άς πιούμε τότε μαζί. Κερνάω μία υποτίτλια «μυροντόν» για να τσυνκρίσωμε τα ποτήρια μας.

—Γιατί όχι; Τιμή μου!

Κι άναστενάζοντας πρόσθεσε ενώ με κίτταξε με το θαλμμένο βλέμμα του:

—Ήμουν κι εγώ μία φορά νέος, αν και σήμερα μ' όλο το άσπρισμα των μαλλιών μου και τις ρυτίδες του προσώπου μου δεν είμαι ούτε σαρανταπεντάρας...

Σώπαρε για λίγο, άδειασε το ποτήρι του κι έξακολούθησε:

—Είχα μία γυναικα νέα την όποια έλάτρευα. Ήταν ένας σωστός άγγελος...

Όλοι τον άκουαν σιωπηλοί γιατί ήταν η πρώτη φορά που ο Λιονέλ άποκάλυπτε το παρελθόν του. Εκείνος άναγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

—Είχα τότε μία καλή θέσι σ' ένα κοράκι και όλοι με νόμιζαν εύτυχημένο. Το ίδιο πιστεύα κι εγώ... Γελούμεν όμως φίλοι μου. Γελούμεν εαυγέμισε το ποτήρι του, το άδειασε μονορούφι άναψε ένα τσιγάρο που του πρόσφερε και συνέχισε την έξομολόγησή του:

Το μοναστήρι του θανάτου

Άνάμεσα σ'ατή Σιέρρα ντε Γκρέντος και στή Σιέρρα ντε Γκουανταράμα, στα πρόθυρα σχεδόν της Μαδρίτης, ύψώνονται σήμερα έπιβλητικά τα έρειπια ενός παμπαλαίου μοναστηριού, που ήκμαζε ως τα μέσα του περασμένου αιώνα. Μέσα στις σιωπηλές και άπνευστες σάλλες του έκταλχθηκε άλλοτε, στα χρόνια των ναπολεοντειών θριάμβων, μία από τις φρικιαστικότερες και συγκινητικότερες τραγωδίες που άναφέρει η ιστορία.

Ήταν η εποχή που ο Μυρά, σύμφωνα με τις διαταγές του Αυτοκράτορα, άπλενε ήμερα και μεσοδιά τις στρατιές του σ' όλη την Ισπανία, σαν τους πλοκάμους ενός γιγαντιαίου κταποδίου. Οι Γάλλοι είχαν έπωφελήσει από τις διχονίες μεταξύ του βασιλέως Κάρλου του 4ου και του διαδόχου του θρόνου Φερδινάνδου του 7ου, για να δικαιολογήσουν αυτή την αερνηκή κατάκτηση. Οι Ισπανοί δεν είχαν προσφάσει ν' άντισταθούν. Άλλά, σιγά-σιγά, ώργανωναν μία άδυσώμαστη ποδητική αντίσταση, που έφερνε όχι μικρές δυσκολίες στον έχθρο. Είχαν έξαφανιστεί από παντού τα τρόφιμα, έδηλητηρίαζαν τις πηγές, και τα νερά του Ταγου και το Γουαδαλκιβίρ έγεμίζαν κάθε μέρα από πτώματα ζώων, που οι χωρικοί έπρωπούσαν να τα πνέουν παρά να τα παραδώσουν στους Γάλλους.

Κατά τις πρώτες ήμερες του Μαρτίου 1808, ένα μικρό άποπάσμα Γάλλων έσάδισε προς τη Μαδρίτη. Έπί κεφαλής βρισκόταν ο συνταγματάρχης Άνδρέας Αλβίλιος Κερλοτά, ένα έαυθο παλληκάρι μόλις είκοσι πέντε χρόνων, που είχε κερδίσει τα γαλόνια του μέσα στους καπνούς των μαχών. Οι άνδρες ήταν από τρεις ήμερες τώρα νηστικοί και το χειρότερο, έβριθοναν τρομερά. Όλόγυρα, υπήρχαν άφθονα νερά, αλλά έβριθοναν να πιούν, γιατί έφοβόνταν μήπως είναι δηλητηριασμένα. Σαφικά, αντίκρουσαν ένα παλιό μοναστήρι, στο βάθος μίας μικρής κοιλάδας. Ο συνταγματάρχης έπαιε μόνος του να ζητήσει φιλοξενία για τους άνδρες του, έπικαλούμενος τα χριστιανικά αίσθηματά των μοναχών. Ήταν ένα μοναστήρι γυναικών, από άριστοκρατικές φαμίλιες και η ήγουμενή του ήταν η μαρκησία Φουέντες. Μόλις άκουσε την αίτηση το συνταγματάρχη, έδίστασε για μία στιγμή, άλλ' άμέσως έπειτα το έπαιε ότι αιδύ.

ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

- Με τι μοιάζει ο έρωας;
- Με τις πεταλούδες που πετούν στα πιο ευώδη λουλούδια.
- Γιατί οι γυναίκες είναι άσστες;
- Γιατί άναζητούν έναν ένδρα σταθερό.
- Τι είναι η παντρία;
- Το φυσικό προτέρημα της γυναίκας.
- Τι λέγεται ταλέντο;
- Τα τέχνη άνάμικτη με έμπνευση.
- Ποιό πράγμα γεννάει και πεθαίνει γρηγορώτερα;
- Η εύεργεσία.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΟ «ΧΑΡΑΚΙΡΙ»

Οι φρικιαστικές διατυπώσεις του

Όσο κι αν, για τους πολιτισμένους ανθρώπους της Δύσεως, η αυτοκτονία ενός Γαλιανέζου θεωρείται έγκλημα κατά του έαυτού του, δεν μπορούμε πάντως να μη θαυμάσουμε την άλύγιστη ψυχική δύναμη, την εύγενική τυπικότητα και την περιφρόνηση προς τον πόνο και το θάνατο, που δείχνουν οι ύπκοοι του Μικάδου όταν κάνουν «χαράκιρι» για να ξεπλύνουν μία βαρεία προσβολή της τιμής τους. Οι περισσότεροι Γαλιανέζοι έχουν συνήθειες απ' τα παιδικά τους χρόνια να θεωρούν την αυτοκτονία σαν μία τρομερή πιθανότητα του βίου των, σαν το πιο μεγάλο γεγονός για το όποιο πρέπει να προετοιμάζονται έπι κράτη. Έχουν μάθει απ' έξω όλη την έθιμοτυπία αυτής της μακαβρίας τελετής, ξέρουν π.χ. καλά ότι πρέπει να σκίσουν με το μαχαίρι την κοιλία τους από άριστερά προς τα δεξιά κι όχι αντίθετα.

Η συνήθεια του «χαράκιρι» χρονολογείται απ' την παλιά εποχή, που η Ιαπωνία σφαράζονταν από έμφυλιους πολέμους. Πολλοί εύγενείς, που πιανότανσαν τότε αιχμάλωτοι απ' τους άντιπάλους των, θανατώνοντανσαν με άτιμωτικό τρόπο. Γι' αυτό λοιπόν καθιέρωσαν την αυτοκτονία με το άνοιγμα της κοιλιάς και την άνόμηση «σεπούκου» ή «χαράκιρι».

Να τώρα μία λεπτομερής περιγραφή του «χαράκιρι», με τους κανόνες που καθιερώθηκαν απ' τα παλιά χρόνια και που έξακολουθούν να εφαρμόζονται άμετάβλητοι:

Άν έλθε (Νταίμιου), ή «Χαταμότο», δηλαδή ένας απ' τους μεγαλύτερους άριστοκράτες της Ιαπωνίας, έχετε το έξαίρετο προνόμιο ν' αυτοκτονήστε με μέσα στον περίβολο του αυτοκρατορικού παλατιού. Άν άνέκτη σε κατώτερη τάξη μπορείτε να κάμπετε «χαράκιρι» στον κήπο του παλατιού.

Όλα είναι έτοιμα και σας περιμένουν. Πίσω από ένα παραβάν, έχει άπλωθεί στή γη ένα άσπρο ύαγμα, κι από πάνω μία μαλακή ψάθα. Έχουν στήθε ψηλά ζυλίνα καντηλιέρα με λαμπάδες. Τα χάρτινα φαναράκια σκαρπίζουν γύρω το έδυντο φως τους. Ένας έσκος περιέχει το μοιραίο μαχαίρι. Δίπλα βρίσκεται ο κουβάς που θα δεχθεί το κομμένο κεφάλι σας, το λιθανιστήρι που θα σκεπάσει με τους καπνούς του τη μυρωδιά του αίματος, κι η λεκανί με το ζεστό νερό για το ξεπλύμα του μέρους της αυτοκτονίας.

Έχει στρωθεί μ' έπιμέλεια ο ψάθινος διάδρομος, πάνω στον όποιο θα βαδίσετε προς το θάνατο. Μερικοί, όταν πρόκειται να κάμουν «χαράκιρι», είναι έκνευρισμένοι και μπορεί να σκοντάψουν στή ψάθα με τα σανδάλια τους, πράγμα που δεν επιτρέπεται σ' ένα γενναίο άντρα. Γι' αυτό ο διάδρομος είναι πολύ πεντημένος και λείος, κι οι μελλοθάνατοι δεν φορούν πολλές φορές σανδάλια.

Ο φίλοι σας έχουν μαζευτεί όλοι, ντυμένοι με τα έπίσημα ρούχα τους, για να σας βοηθήσουν να πεθάνετε σαν άντρας, γρήγορα κι ήρωικά. Θα βρίσκονται στο πλευρό σας, για να βεβαιώσουν ότι δεν θα ντροπιάσετε τον έαυτο σας κι αυτούς, χρησιμοποιώντας το μαχαίρι διαστακτικά, ή χώνοντας το στην κοιλία σας όχι άρκετα βαθιά... Θα σας κυττάζουν προσεκτικά, ενώ θα διαβάσετε τη δήλωση της αυτοκτονίας σας. Άν λυγιστεί ψυχικά, θα σας ένισχύσουν, για να μην πούν οι έχθροί σας ότι φοβηθήκατε το θάνατο.

Μην έπιχειρήσετε όμως να έπικαλεσθήτε την παλιά φίλια σας, για να τους κάμπετε να φανούν έπικείμες άπέναντί σας! Άν αντίληφθούν ότι δεν είναι καθαρή και στοθεή η φωνή σας, ενώ προφέρετε τη θανατική καταδίκη σας, τότε θα σας πετάξουν κάτω και θα σας άποκεφαλίσουν.

Οι λαμπάδες άνάφτηκαν. Είσαθε έτοιμος να πεθάνετε; Προχωρήστε λοιπόν στον ψάθινο διάδρομο. Θα σας οδηγήσουν στην πύλη του Ουρανού.

Σας περιμένει η τιμητική θέσι, στή μέση του κύκλου που έχουν σκαρπώσει οι φίλοι σας. Όλοι κρατούν καρφωμένα τα μάτια τους επάνω σας. Έχουν καθήσει να ιδούν και να πειθούν ότι θα πεθάνετε πριν λυώσουν οι λαμπάδες. Έχετε δηλαδή 15 λεπτά της ώρας καιρό...

Καθίστε πάνω στή ψάθα. Ο παλιός συμμαθητής σας Κοτσούκε σας προσφέρει το δίσκο με το μαχαίρι. Τα χείλια του είναι σφιχτοκλεισμένα. Δεν επιτρέπεται να του μιλήσετε και οείε.

Πιάστε νερό στο χέρι σας το λαμπερό μαχαίρι. Πίσω σας, οι φίλοι σας έχουν τραβήξει τα σπαθιά τους. Δεν μπορείτε να τους όπτε. Περιμένουν όμως με τα βαρύν σπαθιά σκωκμένα πάνω απ' το κεφάλι σας...

Χώστε τώρα το μαχαίρι βαθιά στο άριστερό μέρος της κοιλιάς σας, ως τη λαβή. Περιμένετε ένα λεπτό, με το όπλο μέσα στήν πλάνη, για να το ιδούν καλά όλοι οι φίλοι σας. Έπειτα τραβήξτε το κατά πλάτος της κοιλιάς σας έως το δεξιό μέρος της. Στριφογυρίστε την πλαστιά λαβίδα του μέσα στήν πλάνη, κι έπειτα τραβήξτε την έξω σιγά-σιγά.

Νοιώθετε πόνο άόσματο; Κραύς γέρνει το κεφάλι σας, έσφενγγει ένα μουγκρό μέσα απ' τα σπινάκια δοντία σας... Δεν προσφάνει ν' άκούσει το μουγκρό αυτό, γιατί το σπαθί ενός φίλου σας κατεβαίνει, γρήγορα σαν άστραπη, πάνω στο νυρτό λαμρό σας και σας κόβει το κεφάλι... ('Απ' το Ινδικό περιοδικό «Άσάμ Ρεβιού»)

82

«ΚΙΣΜΕΤΙ»

Σύμφωνα με το Κοράνι, κά-
θε Μουσουλμάνος που έ-
δωσε τρεις φορές μια νόμιμη
γυναίκα του και θέλει να την
επαναπνευστί για τετάρτη
φορά, δεν μπορεί να το πετύ-
χη παρά μόνον αφού η γυ-
ναίκα αυτή παντρευτεί μ' έναν
άλλον και μείνει χίρα ή ζω-
τοχίρα.

Είπε, βέβαια, σπανιωτάτη
μια τέτοια περίπτωση. Κι' όμως
παρουσιάστηκε στο Σχίτι-Μα-
κλούφ, το φύλαρχο της φυλής
Μπενί-Γκίλ, ένα γέρο με ψα-
ρά γένεια, ιδιότροπο και δού-
θυμο. Ο Μακλούφ είχε χιρί-
σει τρεις φορές μέσα σε 30
μήνες απ' τη χαριτωμένη Ά-
σια, που δεν είχε άλλο φτά-
σιμο παρά ότι ήταν πολύ νέα
και ταπεινή. Και τώρα, έ-
πειθε την άναποδη πάντα κι
ήθελε να ξαναποκτήσει δικαι-
ώματα έπανά της, ήταν άνα-
καμένος να μεταχειρισθεί ένα
τεχνάσμα για να καταστρατη-
γήσει το νόμο.

Πλήρωσε δηλαδή καλά ένα
νέο μιάς γειτονικής φυλής, το
Χασάν Μπέν Καντούρ, για να
τον βοηθήσει. Τον είχε διαλέ-
ξει γιατί, καθώς ήταν νεώ-
παντρός, το φάνηκε ότι πα-
ρουσίαζε τις περισσότερες έν-
δυσεις πως θα κρατούσε τη
συμφωνία τους; να παντρευτεί
δηλαδή εικόνα την Άσια, α-
λλά να μην την άγγιξη καθό-
λου, και να την δώσει σε λίγο
καιρό.

Θα ήταν ωστόσο λιγώτερο
ήσυχος ο γέρο-Μακλούφ, αν
ήξερε ότι ο Χασάν είχε γνωρί-
σει από καιρό την Άσια, είχε
μαγευτεί απ' την ωμορφιά της,
την είχε ζητήσει σε γάμο, α-
λλά ο πατέρας της δεν είχε
δωρί τότε άρεστη την προίκα
που του πρόσφερε για να πά-
ρη την κόρη του. Βλέποντας
να λησπουν από χαρά τα μά-
τια του νέου, ο Μακλούφ το
είχε αποδώσει στον ένθουσια-
σμό του γιατί θα κέρδιζε μια
καλή φίλη, αυτός που δεν
είχε ποτέ άλλη περιουσία απ' το
άλογο του, τα όπλα του
και τη σκηνή του. Πως να υπο-
ποτευθεί την αλήθεια;

Πραγματικά ο Χασάν παν-
τρεύτηκε την Άσια. Μόλις ο-
μως την πήρε στη σκηνή του,
της χάρισε την άγκυρα και τα
καταμύχνα για κατήρι της τε-
λείας της πρώτης του γυναίκα,
την άτυχη Ζόρα.

Είχαν περάσει 30 μέρες απ' το
γάμο τους, και δεν συλ-
λογίζονταν πια καθόλου το
Μακλούφ, όταν άκουσαν ένα
πρωί καλποστό αλόγου έξω
απ' τη σκηνή τους.

Αυτός είναι! είπαν κι οι
δύο μαζί, μ' ένα κακό προαι-
σθήμα.

Θοήσου, Χασάν, φώναξε
η Άσια, ότι αυτός ο γέρο-
πλήκος θέλουν κάποτε να μοι
κόψω το κεφάλι, γιατί το εί-
χα τραβήξει λίγο δυνατά τα
γένεια!

— Έννοια σου! απάντησε ο
νέος. Ο Άλλάχ, που μας έ-
δωσε, δεν θα μας χωρίσει!

Κι' έπεισε να υποδεχθί
τον αντίηλό του, με όλους
τους κανόνες της ανατολικής
διπλωματίας, δείχνοντας του
τη μεγαλύτερη χάρη. Έκείνος
τόν κούταξε στα μάτια και ρώ-
τησε, χωρίς καν ν' απαντήσει
στά κοιλιμένα του:

— Μήπως τυχόν υποχώρησε
στην πειρασμό της σάρκας;

— Άλλοίμονο! Ναί, άρχοντά
μου! μουμύρισε ο νέος.

Ο Μακλούφ τον άρπαξε απ' το
λαιμό, οδύριάζοντας:

— Σκύλε! Με πρόδωες! Θα
σε σκοτώσω!

Κι' έδωσε ένα πιστόλι, για
να του τινάξει τα μυαλά. Άλ-
λά εκείνος τον συγκράτησε
και φώναξε γελώντας:

— Άστοιδήκα, άρχοντά
μου! Μη θυμώσης!

— Είσαι λοιπόν έτοιμος να
χωρίσεις την Άσια; είπε ο
Μακλούφ, άγκαλιάζοντας τον
χαρούμενα.

— Θα κάμω ό,τι με διατά-
ξης.

Ο Άλλάχ να σ' έχη κα-
λά, παλληκάρη μου! Κράτη-
σες το λόγο σου. Θα κάμω κι
εγώ το ίδιο.

Μπήκαν στη σκηνή, κι' ο
γέρος έδωσε στο Χασάν μια
σκαούλα με χρυσά νομίσματα.
Μόλις ο νέος την είχε κρύψει
κάτω απ' το μπουρνόζι του,
παρουσιάστηκε στην έσοδο ο
γραιματικός του καδής. Έρ-
χόταν να καλέσει το Χασάν να
παρουσιασθί στο δικαστήριο.

— Τι μπορεί να με θέλει ο
καδής; άπόρησε ο νέος.

Δεν άνησύχησε ωστόσο, για-
τί έννοιζε ήσυχη τη συνεδή-
σι του. Ακολούθησε το γραι-
ματικό. Ο Μακλούφ πήγε μα-
ζί του, για να τον βοηθήσει
μέ την έπιρροή του αν παρο-
υσιάζονταν ανάγκη.

Όταν έφτασαν στο δικαστή-
ριο, είδαν μια γυναίκα με φε-
ρετζέ, καθισμένη σταυροπόδι,
με τα μάτια καρφωμένα στα
πόδια της, που τα είχε α-
φίσει έμπρός της, άναποδυ-
ριμένα—πραγμα που ήθελαν,
κατά τη μουσουλμανική συν-
θεια, ότι είχε καταφύγει στον
καδής γιατί ο άντρας της την
στερούσε όλοτελα απ' τα γλυ-
κύτερα συζυγικά της δικαιώ-
ματα εξ αίτιας κάποιας αντι-
ζήλου της.

Ο καδής κάπνιζε ήσυχά να
ναργιλέ του. Αφού έμεινε για
λίγο σιωπηλός, είπε στη γυ-
ναίκα:

— Ξεσκέπασε το πρόσωπό
σου.

Κι' ο Χασάν άναγνώρισε τό-
τε τη Ζόρα, την πρώτη του γυ-
ναίκα! Μα κι' ο Μακλούφ μάν-
τευε την αλήθεια. Δεν πρόλα-
βε ωστόσο ο Χασάν να άπαν-
τήσει στο σιωπηλό κατηγορη-
τήριο των πασιμίων της γυ-
ναίκας του. Ένα ούρλιασμα
κατόνιν ένας πυροβολή-
σμος. Αφού η σφαίρα του
αποτύχησε, ο Μακλούφ χύμησε
για ν' άρπάξει απ' το λαιμό
το νέο. Αν δεν πρόφταναν να
τον συγκρατήσουν οι ετασού-
μενος του καδής, θα ήταν χα-
βάντος ο Χασάν.

Οι βρισιές
απ' το στόμα του άπατημένου και
μανιασμένου γέρου.

— Θέλω δικαιοσύνη! ούρλια-
ζε. Αυτός ο σκύλος, ο κλέφτης,
με ληστεψί!

— Ηουχιά! διέταξε ο κα-
δής. Λέγε μου τι συμβαίνει.

— Πως να μ' ήρω, ά-
ταν αυτός ο καταραμένος που
πήρε τα λεφτά μου και τη γυ-
ναίκα μου;

— Είν' αλήθεια; ρώτησε ο
καδής το Χασάν.

Έκείνος δεν μπορούσε ν'
άρνηθί, έφ' όσον μάλιστα τον
κατηγορούσε κι' η ζηλιάρη η
Ζόρα.

Και πρόσθεσε φιλοσοφικά:
Κισμετί!

— Άλήθεια, καδής μου, όμο-
λόγησε.

Έξηγησε με λίγα λόγια τη
συμφωνία τους και πρόσθεσε:
— Παντρεύτηκε την Άσια,
με το σκοπό να κρατήσω τον
όρκο μου. Άλλά ο δαίμονας
έχωσε την ούρα του. Έκείνη
που έπρεπε να σεδασθί, μ' έ-
ρωτεύθηκε και με παρέσυρε να
παράδωσω την υπόσχεσί μου.
Πως ν' άντισταθί στην όμορ-
φή της, στην άγάπη της, στα
δακρύα της; Την άγάπησα
κι' έγώ, τ' όμολογώ, και τώρα
θα μου είνε πολύ σκληρό να
τη χάσω, να τη δώσω πίσω
στον πατέρα της, για να την
παντρεύθί ο άρχοντας Μα-
κλούφ.

— Να την κρατήσεις, την
πολλογυναικά! διέκοψε ο Μα-
κλούφ. Τι να την κάνω, τη
βρωμιά της;

— Ηούχα, είπε γαλήνια ο
καδής, και προσπάθησε ν' ά-
κούσης τη γλώσσα της λογι-
κής. Ο νέος αυτός βρίσκεται
στην ήλικία του πάθους. Έ-
καμες λάθος να του έμπιστευ-
τής μια άποστολή άνώτερη απ' τη
δυναμείς του.

— Τώρα
προσφέρει να έπιτορήν στον
πατέρα της τη γυναίκα που
είναι νόμιμα δική του. Η θυ-
σία του αυτή ή άποτελέσει άρ-
κετή τιμωρία για την προδο-
σία του άπέναντί σου.

— Καλά λοιπόν! άπάντησε
ο γέρος με φαρμακερή φωνή.
Άς χωρίσι απ' αυτή την πρόσ-
ταση κι' άς μου έπιτορήνι τα
λεφτά που μου έλαβε. Δεν μπο-
ρώ να τον έκδικήσω διαφορε-
τικά. Όσο γι' αυτή τη σκύ-
λα, θα της πω το αίμα!

— Μα τον Άλλάχ! διέκοψε
ο καδής. Τα λόγια σου, άγριε
γέρο, με κάνουν ν' αλλάξω
διάθεσις άπέναντί σου! Α-
φού έχεις την τρέλα να μην
υποτάσσεται στο «κισμετ» και
κρύβεις στην ψυχή σου κακούς
σκοπούς εναντίον αυτής της
γυναίκας, το χρέος μου είνε
να την προστατέψω από σένα.

Ο Χασάν μπορεί να κρατήσει
την Άσια, κι' άκόμα, για ά-
ποζημιώσι, τα χρήματα που
του δώδωκε.

Μανιασμένος γι' αυτή την
άπόφασι, ο Μακλούφ έξασσε
σε χυδαίες βρισιές εναντίον του
καδής. Έκείνος έκαμε μια χει-
ρονομία, κι' άμέσως οι «ετα-
σούδες» έσφιναν το λαιμό του
δούλου του γέρου. Λίγο δυ-
νατότερα ίσως απ' όσα χρεί-
αζόταν για να τον κάμουν να
σωπάσι!

— Πήγαινε, Χασάν, πρόσθεσε
ήσυχά ο καδής. Πάρε μαζί σου
και τη Ζόρα. Νά είσαι δικαίος
γι' αυτήν και να της δίνης
ό,τι δεν έχεις δικαίωμα να
της στερίσης! Αν ξανάρθι έ-
δω, θα άναγκασθί να σου βά-
λω ένα γέρο πρόθυμο. Μη ξε-
χνάς άλλωστε ότι υπάρχει κι' η
τιμωρία του Άλλάχ. Έπει-
τα απ' την ανθρώπινη: Όποιος
παράβη τους κανόνες του γά-
μου, θα γίνη στον άλλο κό-
σμο ο περιγλωσ όλων των πι-
στον του! Ισλάμ, γιατί θα πα-
ρουσιασθί με το ένα του μά-
γουλο τόσες φορές πιο χοντρό
απ' το άλλο, όσες παραβάσεις
έκαμε.

Ο Χασάν, άκτινοβολώντας
από χαρά, φίλησε το χέρι του
σοφού καδής κι' έβωσε το δι-
κό του χέρι στην καμένη Ζό-
ρα, που τώδερε με τα δάκρυα
της εύγνωμοσύνης της και το
κούκουσε με τα χείλη της.

Όσο για το Μακλούφ, οι
«ετασούδες» είχαν έκτελεσί
πρό όλιγου τόσο εδουλειήτα
τις διατάγες του καδής, ώστε,
όταν έφυγε ο Χασάν και τον
άφισσε ελεύθερο, ο γέρος σω-
ρίστικε κάτω, νεκρός. Τον εί-
χαν πνίξει!

Αφού πέρασε η πρώτη του
εκπλήξι, ο καδής δήλωσε σο-
φικά ότι είχε σκάσει απ' το
θυμό του.

Και πρόσθεσε φιλοσοφικά:
Κισμετί!

ΒΙΝΣΑΝ ΧΟΥΕ

Ποιος έφαγε το αυγό;

Τρεις καλόγεροι ταξιδεύοντας κά-
ποτε στην Άνατολή φτάσανε ένα με-
σημέρι σ' ένα Χάνι κατακουρασμένοι
και θεονύκτικοι και ζήτησαν να γευ-
ματισούν.

Ο ιδιοκτήτης του Χανιού κρέμασε
λυπημένα τα μούτρα του και τους ά-
ποκρίθηκε:

— Άλλοίμονο!... Είσαστε άτυχοι. Δεν
έχω τίποτε απ' την ώρα για να σας
σερβίρω να φάτε. Το μόνο που βρίσκε-
ται στο Χάνι μου είνε ένα αυγό.

Αναστράφη στενοχωρημένος και
συνέχισε:

— Τι είνε ένα αυγό για τρεις πεινα-
σμένους ανθρώπους;
Μα οι καλόγεροι έννοούσαν, σώνει
και καλά, να βάλουν κάτι στο στέμα
και κάτι είπαν στο Χαντζή:

— Δεν πειράζει, όφρε το αυγό και θα
τα κανονίσουμε έμεις μετ'αφ' υμάς.

— Άνθρωποι, του Θεού, φώναξε σα-
στιμένος ο Χαντζής, ποιος θα πρωτο-
φάη από ένα αυγό; Τι να το κάνετε;
Δεν έζέρετε την παροιμία που λέει:
«Τι είνε το αυγό τι είνε το προσφάγι
του»;

Μα οι καλόγεροι επέμεναν.

Ήταν όμως ζήλορος κι' εκείνος.
— Άγιοι μου άνθρωποι, τους είπε πα-
λι, ένα αυγό δεν χορταίνει ούτε ένα
καναρίνι. Δεν έζέρετε την άλλη παροι-
μία που λέει: «Όσο είνε ή συμπεθε-
ρία συγγένεια, άλλο τόσο είνε και το
αυγό προσφάγι»;

Οι τρεις καλόγεροι άφρισαν απ' το
θυμό τους κι' άρχισαν να φωνάζουν:

— Βρέ, τέκνον μου, τι μπουντάλα
άνθρωπος είσαι βρέ; Τι σ' ένδιαφέρει
έσένα τι θα κάνουμε έμεις; Τι σ' άνα-
γής είσαι σ' όφρε γρήγορα το αυγό.

Ο Χαντζής δεν έπαινε περισσότερο.
Πήγε στο κοτέτσι και τους έφερε
το αυγό.

Μόλις το έβαλε στο τραπέζι κι' έφυ-
γε οι τρεις καλόγεροι κατάλαβαν πειά
ότι μ' ένα αυγό δεν μπορούσαν να
χορτάσουν κι' οι τρεις. Έπρεπε να το
φάη ο ένας απ' όλους. Ποιος όμως;

Καθόρισαν ωστόσο το αυγό, το έβα-
λαν μέσα σ' ένα πιάτο και ύστερα ά-
πο πολλή συζήτισι συμφώνησαν να το
φάη εκείνος που θα έλεγε το πειό ται-
ριστό ρητό απ' τη Γραφή.

Για λίγες στιγμές σάπαιναν κι' οι
τρεις.

Έξαφνα ο ένας άπά αυτός φώ-
ναξε:

— Αφες αυτό έλθειν πρός με!
Και τραβήξε το πιάτο με το αυγό
πρός το μέρος του.

Μα τον σπαιμάτσε άμέσως ο δεύτε-
ρος, τραβώντας το πιάτο προς το μέ-
ρος το δικό του και φωνάζοντας ψαλ-
μωδιστά:

— Τα έμα σά και τα σά έμά!...
Μα την ίδια στιγμή άπλωσε ο τρίτος
καλόγερος το χέρι του, άρπασε το αυ-
γό, το έφερε στο στέμα του και πρίν
το καταβροχθήσει φώναξε:

— Είσαλθε εις την Βασιλείαν των ου-
ρανών!

Έτσι έφαγε αυτός—που ήταν κι' ο
πειό πονηρός απ' τους συντροφους
του—το αυγό κι' έμειναν οι δύο άλ-
λοι με το στόμα άνοιχτό κι' άδειανό
το στομάχι.

●●

Η βαλίτσα που δεν κλέβεται

Οι ληστές που έχουν ειδεικευθί ν' άρπά-
ζουν στο βρόμο τις βαλίτζες με τα χρή-
ματα των διαφόρων εισπρακτόρων κλπ., θα
το πληρώνουν συχνά με τη ζωή τους, αν
γενικευθί ή έφευρσις ενός Ουίλιαμ Ντε-
βίντσον, απ' το Τορόντο του Καναδά. Πρό-
κειται για μια βαλίτσα έφωδιασμένη με
ήλεκτρικές μηχανισίες και με μια συσκευή
παραγωγής ρεύματος ύψηλης τάτσης. Το
ρεύμα αυτό μετ'οδίδεται στη λάχι και σ'
όλα τα άλλα έξωτερικά μετάλλια εξαερ-
τήματα, αλλά μόνον όταν βγίη από την
κλειδαριά ένα ειδικό κλειδί κρεμασμένο
μ' ένα λουρί απ' το χέρι του κατόχου. Ό-
ταν ένας ληστής άρπάξει και τραβήξη τη
βαλίτσα, το κλειδί βγαίνει άναγκαστικά
απ' την κλειδαριά και το ήλεκτρικό ρεύ-
μα κεραινοβολεί τον κακοποιό, τον όποιο
μπορεί και να σκοτώσει.

Και πρόσθεσε φιλοσοφικά:
Κισμετί!

Τα δυο κοροονία

Τόν καιρό που βρισκόμουν υπό τις δι-
ατάγες του άδυνάμικο Ζερμό, τόν είδα
να διαλευκαίνη πλήθος υποθέσεων με
μια όδυδερκεια την όποια δεν έκτιμού-
σαν οι άνώτεροι του όσο άξιζε πραγμα-
τικά.

Ενα πρωί τόν Αδυνάμικο, κατά
τις όκτά, ήμουν της υπηρεσίας
στο Κι ντέ. Όρρεόρ όπου έξαφνα είδο-
πούθηκα πως στ' λεωφόρο Σαιν Ζερ-
μαίν είχε άνακαλυφθί ένα έγκλημα. Ο
βαρώνος Ζερικώλ είχε βρεθί νεκρός
μέσα στο σαλόνι του πολυτελούς
διαμερισμάτος του.

Έπεισα να τηλεφωνήσω άμέσως
στους προϊσταμένους μου, κι' έπειδή ο
διευδύντης της Δικαστικής Άστυνομίας
ήταν άδιάθετος, άνέλασε την υπόθεσι
ο Ζερμό.

Με διέταξε να πάρω μαζί μου έναν
ένωμοταρχη και να τόν συνοδεύσω. Δέ-
κα λεπτά άργότερα βρισκόμαστε και οι
τρεις στον τόπο το' έγκλήματος.

— Στο δεύτερο πάτωμα, άριστερά,
μάς είπε ο άστυφύλας που φρουρούσε
στην πόρτα.

Η πόρτα του διαμερισμάτος του βα-
ρώνου έφρουρείτο από ένα δεύτερο ά-
στυφύλακα. Μέσα βρισκόταν ο άστυν-
όμος της συνοικίας και μερικά άτομα φο-
βισμένα. Πάνω στο χαλί τόν σαλονιού
ήταν εξαπλωμένο το πτώμα ενός ήλικιω-
μένου άνδράπου, ντυμένου, με τα γάν-
τια φορεμένα, πεσμένου με τόν πλευρό
και σε μικρή άπόστασι από μια ρε-
πουμπίλα.

Ο άδυνάμικος έβειξε στον Ζερμό έναν
υπνέτη με *ρίγλωτο χιλέ, μια υπνέτρια
με λευκή ποδιά και μια κοντόχοντρη
μεσοκόμη γυναίκα και τόν έξηγησε:

— Το πτώμα του βαρώνου άνακαλύ-
φη από τους δυο υπνέτες του δωμα-
τός: τόν Θεόδωρο και την Λέα Λορμό,
που είνε άνδρώγιο. Νά και ή θυρω-
ρός, ή κυρία Πατουαζώ.

Ο Ζερμό άρχισε άμέσως την εξέτασι
των παρευρισκομένων:

— Διηγήθηκε μου έν συντομία, ό,τι
έζέρετε, είπε στον υπνέτη.

— Μάλιστα, κύριε, έπαινε να το' ά-
παντήσι εκείνος. Η γυναίκα μου κι
εγώ μένομε σ' αυτό το διαμέρισμα. Κά-
θε πρωί, στις έπτά άκριώς, μπαίνο-
με στο δωμάτιο του βαρώνου για να τόν
εξηγήσω, ενώ ή γυναίκα μου τόν έτοι-
μάει το πρωινό του. Σήμερα λοιπόν
είδα κατάπληκτος ότι τόν κρεβάτι δεν
είχε έστρωθί καθόλου και πως ο κύ-
ριος βαρώνος δεν βρισκόταν στο δωμά-
τιό του. Έτρεξα άμέσως να βρω τη
γυναίκα μου και κάναμε μαζί χίλιες
υποθέσεις. Τέλος περνώνας ύστερα από
λίγο απ' το σαλόνι βρήκε εκεί τόν βα-
ρώνο νεκρό κι' έτρεξα τότε να είδοποι-
ήσω την άστυνομία.

Στραγγαλισμένος! ψιθύρισε ο Ζε-
ρμό σκυμμένος πάνω στο πτώμα. Και
τόρα για πέστε μου Λορμό, τι φρονείτε
έσείς επί συνέθε;

Ο υπνέτης, ή υπνέτρια και ή θυ-
ρωρός είχαν την ίδια γνώμη. Ο βαρώ-
νος Ζερικώλ, γεροντοπαλήκαρο, πλού-
σιος, χωρίς οικογένεια, περνούσε μια
ζωή κανονική σαν ρολόι. Το προηού-
μενο βράδυ, είχε βγί για να κάνει τόν
συνήθισμένο του περίπατο και δίως κά-
θε βράδυ, έξανγύρισε στο σπίτι κατά
τις ένδεκα—αυτό τόν βεβαίωσε ή θυρω-
ρός, ή όποια καθόταν άκόμη εκείνη την
ώρα στην έξοπορτα.

Κάποιος λοιπόν δεν περλίμεν τόν γέρο
κρυμμένο στο διαμέρισμα του με τόν
σκοπό να τόν σκοτώσει. Κάποιος τόν
όποιο κανείς δεν είδε ούτε να μπαίνη,
ούτε να βγαίνη.

Το μέγαρο, άποτελούμενο από δέκα
μεγάλα διαμερίσματα, ήταν σχεδόν έ-
κτος λόγου της έποχής. Ο μόνος του έ-
νοικος ήταν ο βαρώνος, ο όποιος δεν
έννοούσε με κανένα τρόπο να έλγκα-
λείψη το Παρίσι. Στο έκτο πάτωμα έ-
μεναν επίσης τρεις υπνέτες τους όποι-
ους είχαν άρρήσει εκεί οι παραβερζόν-
τες κύριοι.

Δεν είχε κλαπεί άπολύτως τίποτε και
δεν είχε παραβιάσθί κανένα συρτάρι ή
έπιπλο. Το πορτοφόλι το' νεκρού βρέ-
θηκε άθικτο, γεμάτο χαρτονομίσματα.

— Και δεν άκούσαμε έσείς κανένα θό-
ρυδο; ρώτησε ο Ζερμό το ζεύγος των

υπνέτων.
— Δεν είμαστε έδώ, δήλωσε ο Λορμό
με καταφανή και εύνητη ικανοποίησι.
Είχαμε πάει στον κινηματογράφο μαζί
με τους φίλους μας τόν έκτο και γυ-
ρίσαμε λίγο μετά τα μεσάνυχτα. Οι φί-
λοι μας και ή κυρία Πατουαζώ μπορούν
να σας βεβαίωσουν ότι βγήκαμε στις
όκτώμισι απ' έδώ και ξαναγυρίσαμε
μετά τις δώδεκα.

— Έξέ άλλοι, συνέχισε ή Λέα, δίπλα
μας στον κινηματογράφο καθόταν ο μα-
νάσης της γυναικας με την γυναίκα του
και θα μπορούσαν κι' αυτοί να σας
βεβαίωσουν. Με συγχωρείτε, κύριε, αν
σας φαίνομαι ταραγμένη, αλλά όλοι έ-
χουμε πάθει τ' ίδιο πράγμα. Για φαν-
ταστήτε πόσες ύποψις θα μάς έξάρυ-
νον αν δεν είχαμε ένα άλλοσι και τό-
σους μάρτυρες!

— Κι' όσο συλλογίζομαι, πρόσθεσε ο
Θεόδωρος πως ο δολοφόνος θα μπορού-
σε να στραγγαλίση τόν κύριο βαρώνο
στο κρεβάτι του, όταν εκείνος θα είχε
εξαπλωθί, αισθανόμενος κρύες άνατριχίλες.
Έτσι τούλάχιστον δεν υπάρχει καμμία
άμφιβολία πως ο βαρώνος δολοφονήθη-
κε μόλις γύρισε στο σπίτι, δηλαδή κατά
τις 11, που έμεις βρισκόμαστε στον κι-
νηματογράφο.

— Μείνετε ήσυχος, είπε ο Ζερμό, μ'
ένα φευγαλέο χαμόγελο. Έκανα μόνος
μου πρό πολλού όλες αυτές τις λογικές
σκέψεις.

— Τι άσχημη ιστορία! σιγοψιθύρισε
ο Λορμό. Παρ' όλγιο να έχωμε σοφάρα
μπλεξίματα!

Ακολουθώντας τόν Ζερμό, περάσαμε
στην κρεββατοκάμαρα. Έρριξε μια μα-
τιά στο άδίκως έτοιμασμένο κρεβάτι
και στο σύνολο τόν πολυτελούς δωμα-
τίου. Έπειτα έπισκεφθήκαμε τόν δωμά-
τιο της τουαλέτας. Έκει κάλεσε τόν
υπνέτη και τόν ρώτησε σε τί χρησί-
μευε ένα μικρό σκαμνί, στενό και γυρ-
τό που βρισκόταν εκεί μέσα.

Ο υπνέτης τόν έξηγησε τότε πως
έπειδή ο βαρώνος είχε γίνει δυσκίνητος
απ' την ήλικία, πατούσε το πόδι του
σ' εκείνο το σκαμνί για να δέση με
περισσότερη εύκολία τα κορδόνια των
παπουτσιών του.

— Θα μπορούσε να ζητήσει την βοή-
θειά σας ή την βοήθεια της γυναίκας
σας γι' αυτό! παρατήρησε ο Ζερμό.

— Βέβαια, αλλά ήταν άνώτερος πα-
ράξενος, άπάντησε ο υπνέτης, ευχαρι-
στημένος για τόν όικείο τόνο που έ-
παίρνε ή συζήτησις. Έννοούσε πάντα
να κάνει μόνος του διάφορα μικροπράγ-
ματα στα όποια έδινε ιδιαίτερη προσο-
χή και σημασία.

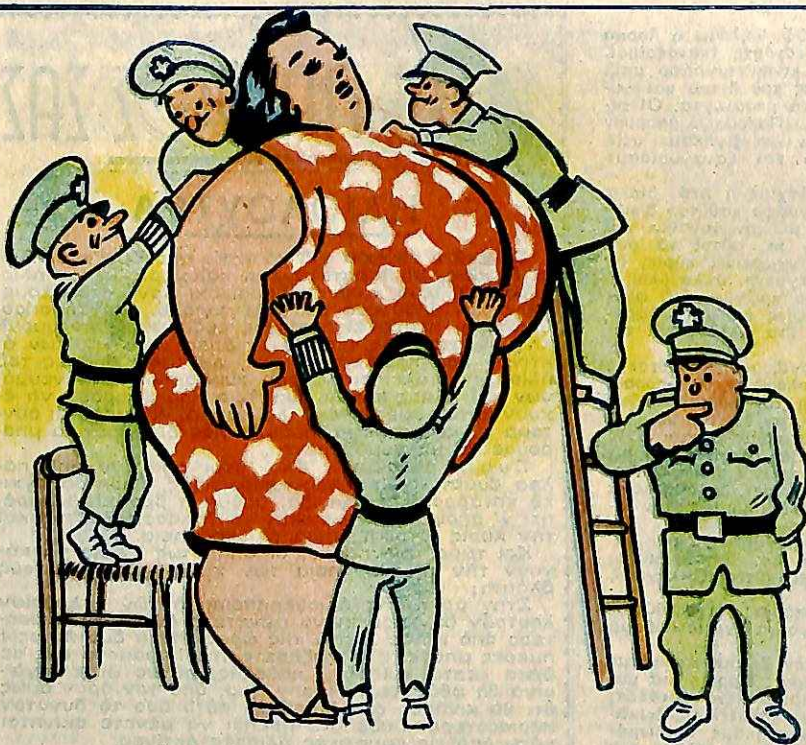
— Δεν συνεχίζομε την έρευνα, άρχη-
γέ; τώλημα να ψιθυρίσω σ' αυτό τόν
Ζερμό. Ίσως να βρούμε τίποτε που να
μάς θέσει επί τα ίχνη τόν δολοφόνου.

— Τόν βρήκαμε κίλας τόν δολοφόνου,
μου είπε τότε εκείνος με δυνατή φωνή.

— Η μάλλον τούς βρήκαμε. Και βρισκον-
ται μάλιστα πολύ κοντά μας!

Και γυρίζοντας πάλι προς τόν Λορμό,
του είπε σταθερά:

— Σεις έκάνετε το έγκλημα, μαζί με
την γυναίκα σας... Σας συλλαμβάνω
και τους δυο!... Μη διαμαρτυρήσε-
τε, αυτό είνε τελεείως πεπιτό. Δεν έζωρα ποίό
συμφέρο σας έκανε να σκοτώσει τόν
βαρώνο. Αυτό το σμειο ίσως μάς τόν
διαφωτίσι ή διαθήκη του βαρώνου ο
όποιος θα σας άφήνη φαίνεται κανένα
σεδαστό ποσόν. Σεις το έζέρατε αυτό
και δεν διατάσατε να γίνετε δολοφόνου
για να πλουτίσετε πιο γρήγορα.

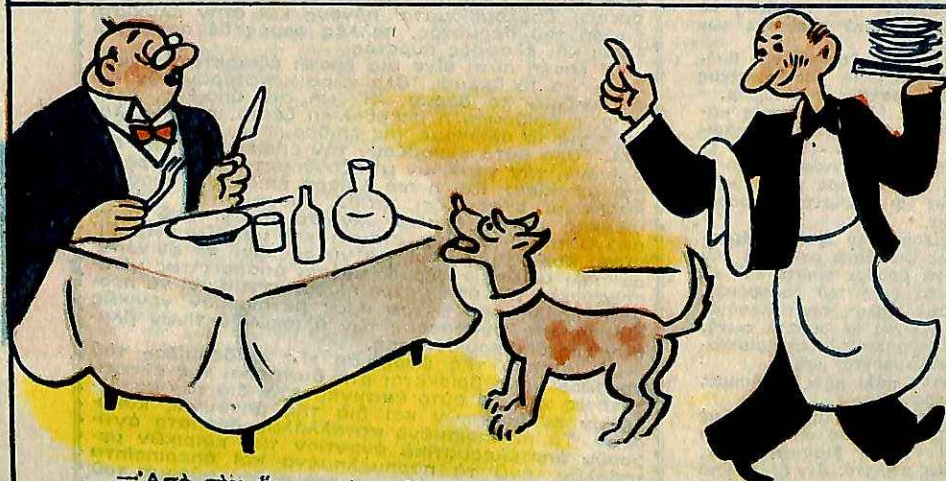

— Νά πάρη η όργη!... Δεν φτάνει η δύναμις για την έρευνα...
Πρέπει νά ζητήσω ενισχύσεις!...

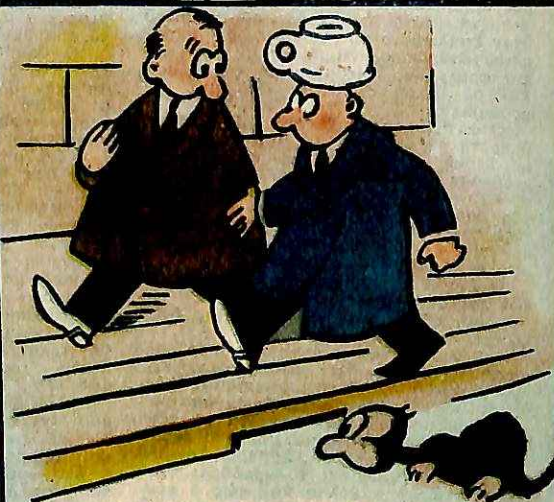

Η ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ

— Πέρασαμε τόν έφετεινό χειμώνα
στήν 'Αφρική καί σέ βεβαιώ, Λιλίκα
μου, πώς ό άντρας μου έμεινε κατεν-
θουσιασμένος!...

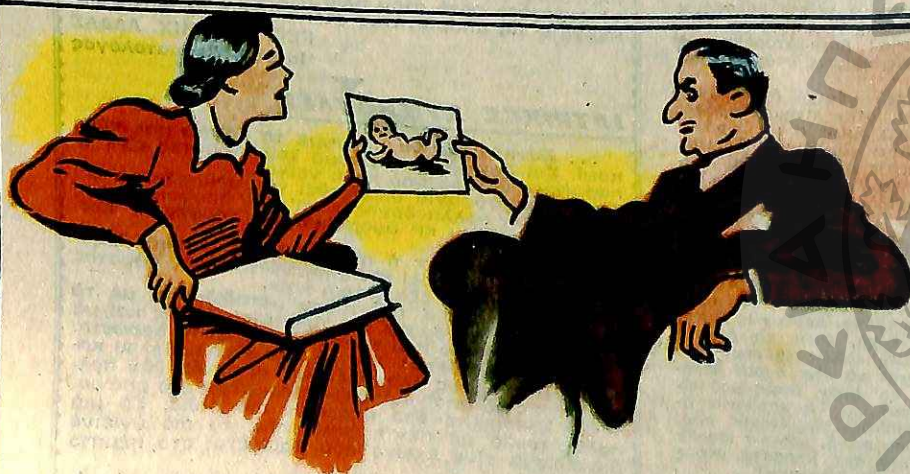

— Από την ώρα που μου σερβίρισες τὸ λαγὸ δὲν έννοεί νά πάψη
αὐτός ὁ σκύλος.
— Εἶνε τὸ φυσικό του, κύριε. Δέν μπορεῖ νά μείνη ήσυχος όταν μυ-
ριστῇ γάτα!...

ΦΟΒΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

— Ὁ μυστηριώδης θόρυβος ἀκούστη-
κε μόλις εἶχα ξεπλωθῇ. Σηκώθηκα ἀ-
μέσως, φόρεσα ὅπως-ὅπως τὰ ρούχα
μου καί τὸ καπέλλο μου καί βγῆκα στό
δρόμο...

— Αὐτή ἡ φωτογραφία μέ παρουσιάζει ὀλόγυμνη, ὅπως ήμουν κατὰ
τὴ βρεφική μου ἡλικία. Πῶς σᾶς φαίνεται;
— Δέν ἔχετε καμμιά... μεγαλειότερη;

ΡΕΚΟΡ ΘΡΑΣΥΤΗΤΟΣ

— Γιατί, καλὲ μπαμπά, δέν βάξεις
ένα πένθος, γιὰ νά πιστέψη ὁ δάσκαλος
ὅτι πέθανε ἡ γιαγιά;